

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

AR-GE VE ENDEKS PERFORMANS İZLEME KILAVUZU - 2023

*Ondokuz Mayıs Üniversitesinin
Ulusal ve Uluslararası Rekabet
Edebilirlik Endeksi-2023*

AR-GE VE ENDEKS PERFORMANS
İZLEME KILAVUZU-2023

Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Kalite Komisyonu

HAZIRLAYANLAR:
Ar-Ge ve Endeks İzleme Komisyonu
Kalite Koordinatörlüğü

Samsun, Haziran 2023

İÇİNDEKİLER

1.GİRİŞ.....	4
2.OMÜ ARAŞTIRMA YÖNETSEL YAKLAŞIMI	5
2.1. Araştırma Politikası	5
2.2.Stratejik Amaç ve Hedef Yönetimi.....	5
2.3.Araştırma Odaklı Üniversite Yaklaşımı.....	7
2.4.Araştırma Faaliyetleri Süreç Yönetimi.....	11
2.5.Derecelendirme Kuruluşları İzleme Stratejisi	12
3. OMÜ ARAŞTIRMA SÜREÇLERİ ORGANİZASYON YAPISI.....	13
4. OMÜ AR-GE ALT YAPISI	14
5. AR-GE PERFORMANS SONUÇLARI İZLEME VE DEĞERLENDİRME	18
5.1. Proje çalışmaları	19
5.2. Yayın faaliyetleri.....	30
5.3. Patent.....	35
6. OMÜ ULUSAL VE ULUSLARARASI REKABET EDEBİLİRLİK	37
6.1. Endeks Yönetsel Yapı.....	39
6.2. Süreç Takvimi	41
6.3. Endeks Performans Değerlendirme.....	42
6.4. Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi	44
Girişimci ve Yenilikçi Üniversite SWOT Analizi	46
Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi Hedefler ve İyileştirilecek Alanlar	50
6.5. GreenMetric Endeksi.....	50
GreenMetric SWOT Analizi	52
GreenMetric Hedefleri.....	54
6.6. THE ENDEKSİ	62
THE WUR Endeksi SWOT Analizi	64
Times Higher Education Impact Rankings (THE IMPACT) Endeksi	65
THE IMPACT SWOT Analizi	66
THE IMPACT Hedefleri.....	67
6.7.YÖK Üniversite İzleme ve Değerlendirme Göstergeleri Endeksi	69
YÖK Üniversite İzleme ve Değerlendirme SWOT Analizi.....	70
YÖK Üniversite İzleme ve Değerlendirme Hedefler ve İyileştirilecek Alanlar	71
7. SONUÇ.....	73

1.GİRİŞ

Yükseköğretim Kanununda belirtilen üniversitelerin kuruluş amaçları arasında “yüksek düzeyde bilimsel çalışma ve araştırma yapmak, bilgi ve teknoloji üretmek, bilim verilerini yaymak, ulusal alanda gelişme ve kalkınmaya destek olmak, yurt içi ve yurt dışı kurumlarla iş birliği yapmak suretiyle bilim dünyasının seçkin bir üyesi haline gelmek, evrensel ve çağdaş gelişmeye katkıda bulunmak” ifadesi yer almaktadır.

Ülkemizin kalkınmasına üniversitelerin katkısının hayati öneme sahip olması nedeniyle, yükseköğretimde kalitenin ve üretkenliğin iyileştirilmesi önemli bir gündem maddesi haline gelmiştir. Bu kapsamda, «Yükseköğretimin Yeniden Yapılandırılması» ve «Bilim ve Teknoloji Politikaları» çalışmaları doğrultusunda önemli gelişmeler gerçekleşmiştir. Yükseköğretim kurumlarının beklentileri karşılması ve yüksek performans göstermek suretiyle uluslararası önde gelen üniversiteler arasında konumlanabilmesi için veriye dayalı etkili politika ve stratejilerle yönetilmesi kaçınılmaz hale gelmiştir.

Üniversitemiz son yıllarda gerçekleştirdiği atılımlarla kalite merkezli yapısal dönüşüme odaklanmıştır. Kurumumuz, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri, kalite odaklı dönüşümün ve sürdürülebilir gelişimin sağlanmasında elzem bir gereklilik olduğunu kabul etmiş ve politikalarında vurgulamıştır. Yürütülen tüm faaliyetlere ilişkin sonuçları şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkesi doğrultusunda izleme ve değerlendirme çalışmalarını sürdürmektedir. Bu kapsamda her yıl bir önceki yıla ait gösterge verileri değerlendirilerek hazırlanan raporlar (KİDR ve İdare Faaliyet Raporları) üniversitemizin ana sayfasında paylaşılmaktadır.

Üniversitemiz izleme ve değerlendirme çalışmaları sayesinde her dönem bilimsel üretkenliği ve akademik performansı, üniversite-sanayi iş birliği, kurumlararası iş birlikleri, Ar-Ge, uluslararasılaşma, sosyal sorumluluk ve topluma hizmet hususları başta olmak üzere temel hizmet alanlarımıza ilişkin çalışmaları yakından takip ederek, gerektiğinde önlemler almakta ve yeni stratejiler belirlemektedir.

Araştırma ve Geliştirme Koordinatörlüğü tarafından her yıl kurum içi değerlendirme süreci sonrasında güncellenen bu kılavuzun amacı; OMÜ’de araştırma geliştirme süreçlerinin yönetsel yaklaşımını ortaya koymak, izleme ve iyileştirme mekanizmalarını tanımlamak, performans sonuçlarını paydaşların erişimine sunmak, OMÜ’ nün ulusal ve uluslararası endekslerde rekabet stratejisini açıklamaktır. Bu doğrultuda OMÜ 2022 yılı araştırma ve endeks performansını bu kılavuz ile değerlendirmekte ve 2023 yılı hedeflerini belirlemektedir.

2.OMÜ ARAŞTIRMA YÖNETSEL YAKLAŞIMI

2.1. Araştırma Politikası

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Araştırma Politikası gereği; “Araştıran, sorgulayan, çözümleyen, girişimci, etik değerlere önem veren ve sosyal sorumluluk sahibi bireyler yetiştirmek; nitelikli ve yenilikçi bilimsel araştırmalar yapmak ve paydaşlara kaliteli hizmet sunarak toplum refahını artırmak” anlayışının temel bir unsuru olarak, toplumsal faydaya dönüşen temel ve uygulamalı araştırmalar yapmayı hedefler. Bu doğrultuda; evrensel değerler, etik ilkeler, düşünce özgürlüğü, küresel rekabet ile ulusal, bölgesel ve yerel ihtiyaçları göz önünde bulunduran bir yaklaşımı benimser.

OMÜ, Araştırma politikasında araştırma etiği, öncelikli alanlar, araştırmaların görünürlüğü, taahhüt ve çıkar çatışması, araştırma özgürlüğü, araştırma için üniversite desteği, araştırma sonuçları için üniversite teşvikleri, araştırmacı yetkinliği, kurumlararası araştırma, araştırma ve eğitim öğretim faaliyetlerinin etkileşimi, araştırma performansının değerlendirilmesi, telif hakları konularına yönelik yaklaşımını da tanımlamıştır. OMÜ gerekli durumlarda politikasını güncellemektedir.

Üst yönetim tarafından araştırma politikasında taahhüt edilen faaliyetleri gerçekleştirmek üzere OMÜ, yıllık eylem planlarını hazırlamakta, kurumsal gösterge raporları ile sürecin performansını izlemekte, kuruma özgü geliştirilen iyileştirme mekanizmalarıyla stratejik amaçlara ulaşmayı hedeflemektedir.

2.2. Stratejik Amaç ve Hedef Yönetimi

OMÜ araştırma alanındaki stratejik amaç ve hedeflerini 2019-2023 Stratejik Planında “SP.A2.Araştırma Geliştirme Alanını Güçlendirmek ve Bilgi Transferini Hızlandırmak” olarak belirlemiş, amacına ulaşmak üzere aşağıda belirtilen hedefleri tanımlamış bu hedeflerine ulaşmak üzere risklerini ve stratejilerini Stratejik Planı’nda paydaşlarına duyurmuştur.

Amaç 2: Araştırma Geliştirme Alanını Güçlendirmek ve Bilgi Transferini Hızlandırmak,

- Hedef (H2.1) Bilimsel araştırma projelerinin sayısını artırmak,
- Hedef (H2.2) OMÜ adresli makale, kitap, atıf, patent, faydalı model, ticari ürün sayısını artırmak,
- Hedef (H2.3) Bilimsel araştırma alt yapısını güçlendirmek,
- Hedef (H2.4) AR-GE faaliyetlerinden üretilen bilgiyi yaymak.

Belirlenen araştırma hedefleri doğrultusunda 18 performans göstergesi tanımlanmıştır. Performans göstergelerine ait veriler kuruma özgü geliştirilen Kalite Güvence Sistemi yazılımı ÜNİKYS ile sorumlu birimlerden toplanmakta ve yine ÜNİKYS rapor sonuçlarına göre hedefe ulaşma düzeyleri değerlendirilerek gerekli iyileştirmeler planlanmaktadır. OMÜ, stratejik hedeflerine ulaşmada araştırma faaliyetlerini yürüten birimlerini sisteme dâhil eden ve hedefe

ulaşmada birimlerinin katılımını sağlayan bir yaklaşımı benimsemiştir. Yıllık olarak stratejik hedeflere ulaşmak üzere birimler ÜNİKYS üzerinden sorumlu oldukları araştırma performans göstergeleri için kendi hedeflerini belirleyerek hedefe ulaşma düzeylerini yine ÜNİKYS üzerinden izlemektedir. Bununla beraber, araştırma hedeflerine ulaşma düzeylerine yönelik yıllık izleme ve değerlendirme sonucunda PUKO Çevrim Kartları hazırlanarak paydaşların erişimine sunulmaktadır.

Ayrıca; 2024-2018 Stratejik Planı hazırlık çalışmaları kapsamında “Başarı Bölgesi Tercihi” ile “Öncelikli Alanların” belirlenmesinde iç-dış paydaşlar ve mezun bildirimleri ile düzenlenen çalıştayların hem eğitim-öğretim planlarının revizyonunda, hem de bilimsel araştırmalar için etkin rolü bulunmaktadır. 2023 yılı TÜBİTAK Yetkinlik Analiz raporu, YÖK uzmanlaşan üniversite programı ve paydaş bildirimleri toplantıları dikkate alındığında, üniversitemiz ile aynı konumu benimsemiş bölge üniversitelerinden farklı olarak OMÜ aşağıda belirtilen alanlarda çalışmalarını önceliklendirmeyi ve bu öncelikli alanlarda bölgesel ve ulusal kalkınmaya destek sağlamayı hedeflemiştir.

1. Bilgi ve iletişim teknolojileri (Bilgi güvenliği: Siber Güvenlik, Kriptoloji; Veri Bilimi ve Akıllı Sistemler: Yapay Zekâ, Makine Öğrenmesi vb.)
2. Çevre Bilimleri (Yeşil Teknolojiler, Atık Yönetimi, Mikroplastikler, Biyo-Çeşitlilik, Entegre Havza Yönetimi vb.)
3. Enerji (Biyoenerji, Enerji Depolama, Yenilenebilir Enerji Kaynakları vb.)
4. Gıda, Tarım ve Hayvancılık (Gıda Biyoteknolojisi, Tarım Teknolojisi, Akıllı Tarım Uygulamaları, Hayvan Besleme vb.)
5. Genom Araştırmaları (Biyoteknoloji, Kök Hücre, Genom Düzenleme, Translasyonel Tıp, Bitki Islahı vb.)
6. İlaç Etkin Malzemeler (Aşı, Farmasotik, Akıllı İlaç Sistemleri vb.)
7. İleri Malzeme Teknolojileri (Yüzey ve Kaplama Teknolojileri, Alaşım Teknolojileri ve Şekil Hafızalı Alaşımlar, Biyomedikal Malzemeler, Giyilebilir Teknolojiler, Fotonik Malzemeler, Biyopolimerler, Seramik Malzemeler, Kompozit Malzemeler vb.)
8. Savunma Teknolojileri (Savunma Malzeme Teknolojileri, Uydu Tasarımı, Roket Tasarımı, İnsansız Hava Taşıtları, Çağdaş Radar Teknolojileri, Güdüm Teknolojileri, Elektronik Harp, Haberleşme Sistemleri, Gömülü Sistemler, Silah Sanayi vb.)
9. Afet ve Acil Durum Yönetimi ve Teknolojileri
10. Kenevir ve Diğer Lifli Bitkilerin Endüstriyel Kullanımı
11. Sosyal ve Beşeri Bilimler (Bağımlılık, Kariyer Gelişimi, Dezavantajlı Gruplar vb.)

Üniversitelerin araştırma alanları bazında performanslarının birbirlerine karşılaştırmalı olarak değerlendirilebilmesini sağlayan ve bir üniversitenin kendi bünyesinde araştırma faaliyeti yürüttüğü tüm araştırma alanlarından hangilerinde; görece daha yetkin olduğunun analiz edilebilmesine imkân tanıyan “Üniversitelerin Alan Bazlı Yetkinlik Analizi” TÜBİTAK tarafından

yayınlanmıştır. Bu bağlamda 21 ana araştırma alanı ve 132 alt araştırma alanının dâhil edildiği raporda Üniversitemiz, 132 alt alandan 99'unun grafiğinde yer almıştır. Alan bazlı üniversitelerin kıyaslandığı grafiklerde, Üniversitemiz 45 alanda 1. Bölgede (kalite ve hacim boyutunda ortalamanın üzerinde) konumlanmıştır. OMÜ' nün kendi içerisindeki yetkinlik analizinde ise 25 alan 1. Bölgede yer almıştır.

2.3. Araştırma Odaklı Üniversite Yaklaşımı

OMÜ, 2019-2023 stratejik planında yer alan; "Ondokuz Mayıs Üniversitesi sürdürdüğü eğitim, araştırma-geliştirme ve girişimcilik faaliyetlerinden "araştırma-geliştirme" faaliyetlerine stratejik öncelik vererek, araştırma odaklı bir üniversite olmayı ve yaklaşımlarını buna göre geliştirmeyi tercih etmiştir" ifadesi ile araştırma odaklı bir üniversite olma niyetini beyan etmiştir.

Bu hedefe ulaşabilmek için birçok çalışma başlatılmış ve sonuçları izlenmiştir. İyileştirmeye açık olan yönlerimizi kuvvetlendirmek ve hedefe ulaşma düzeyini artırabilmek için farklı stratejiler geliştirilmiştir. AR-GE Kılavuzu kapsamında OMÜ'de araştırma-geliştirme sürecine yönelik yürütülen çalışmalar ve sayısal verilerin akademik birimler ile paylaşılması, durum analizlerinin yapılması ve bu süreçlerle ilgili yeni stratejilerin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

✓ Araştırma Üniversitesi nedir? Nasıl belirlenir?

Araştırma Odaklı Üniversite yüksek araştırma kapasitesine sahip, öncü araştırmaların yapıldığı, bilime ve teknolojiye en çok katkıyı veren, çoklu akademik ve toplumsal rollere sahip seçkin bir kurum olarak tanımlanmaktadır. Araştırma Üniversitesi; misyonunu ve stratejik yol haritasını belirlemiş ve üniversitenin çalışma disiplini bu plana uygun biçimde yürütebilen bir kurum olarak, yalnızca araştırma başlığında mükemmeliyeti amaçlamakla kalmayıp; aynı zamanda eğitim ve bilginin üretimi, aktarımı ve paylaşımında da en iyiyi hedefler. Araştırma Üniversiteleri öğretim üyelerinin yanı sıra, araştırma faaliyeti süreçlerine öğrencileri de dâhil ederek eğitimin kapsamını genişletir ve böylece öğrencilerin araştırma faaliyetlerine katkısını artırır. Bunun sonucunda öğrenciler araştırma kültüründe bilgilerini geliştirerek akademik araştırmanın işleyiş mantığını kavrar. Yapılan araştırma faaliyetleri; üniversitelerin ürettiklerinin değer bulmasıyla birlikte bütçelerini geliştirmelerine, mevcut araştırma fonlarından daha fazla pay almalarına ve oluşturdukları değerle toplumun gelişmesinde büyük pay sahibi olmalarına katkıda bulunur.

2022 yılında Araştırma Üniversiteleri Performans İzleme Endeks çalışmaları YÖK ve TÜBİTAK işbirliği ile tamamlanmış, Araştırma Üniversiteleri "Araştırma Kapasitesi", "Araştırma Kalitesi" ve "Etkileşim ve İşbirliği" başlıkları altında 30 gösterge kapsamında değerlendirilmiş ve bu değerlendirmelere göre yeniden bir sıralama yapılmıştır.

AR-GE VE ENDEKS PERFORMANS İZLEME KILAVUZU-2023

Şekil 2.1. Araştırma Üniversitesi Performans İzleme Kriterleri

Tablo 2.1. Araştırma Üniversitesi Performans İzleme Kriterleri

Boyut	Gösterge	Tanım	Kaynak
1. Boyut: Araştırma Kapasitesi (%40)	1.1. Bilimsel Yayın Sayısı	İlgili yıldan bir önceki yılda ISI Citation Index (SCI, SCI-E, SSCI ve A&HCI) veri tabanında taranan dergilerdeki makale (article) ve derleme (review) türündeki yayın sayısı	Web of Science - InCites
	1.2. Atıf Sayısı	ISI Citation Index (SCI, SCI-E, SSCI ve A&HCI) veri tabanında taranan dergilerde ilgili yıldan önceki son 5 yıllık dönemde yayınlanan tüm makale ve derlemelere son 6 yılda yapılan toplam atıf sayısı	Web of Science - InCites
	1.3. Ulusal Ar-Ge ve Yenilik Destek Programlarından Alınan Proje Sayısı	Ulusal Ar-Ge ve Yenilik Destek Programları tarafından desteklenen, ilgili yılda başlamış, devam eden veya tamamlanmış proje sayısı (Ar-Ge ve yenilik alanında fon sağlayan kamu kuruluşları tarafından desteklenen projeler ile kamu destekli sanayi projelerine sağlanan danışmanlık hizmetleri dahildir. Yatırım projeleri ve BAP projeleri hariçtir.)	TÜBİTAK, STB, KOSGEB, SSB, TÜSEB, TENMAK, ve Diğer Bakanlıklar
	1.4. Ulusal Ar-Ge ve Yenilik Destek Programlarından İlgili Yılda Kuruma Aktarılan Fon Tutarı	Ulusal Ar-Ge ve Yenilik Destek Programları tarafından desteklenen projeler kapsamında ilgili yılda kuruma aktarılan toplam bütçe tutarı (Ar-Ge ve yenilik alanında fon sağlayan kamu kuruluşları tarafından desteklenen projeler ile sanayi projelerine sağlanan danışmanlık hizmetleri dahildir. Yatırım projeleri ve BAP projeleri hariçtir.)	TÜBİTAK, STB, KOSGEB, SSB, TÜSEB, TENMAK, ve Diğer Bakanlıklar
	1.5. Uluslararası Proje Fon Tutarı	HORIZON 2020, İkili ve Çoklu İşbirlikleri, COST, ERA-NET gibi Uluslararası Destek Programları tarafından desteklenen projeler için ilgili yılda kuruma aktarılan toplam bütçe tutarı	TÜBİTAK
	1.6. Ulusal ve Uluslararası Patent Başvuru Sayısı	Ulusal Patent Başvuru: Kurumun veya kurum mensuplarının buluş veya başvuru sahibi olduğu, son 3 yılda Türk Patent ve Marka Kurumu'na yapılan ulusal patent başvuru sayısı Uluslararası Patent Başvuru: Kurumun veya kurum mensuplarının buluş veya başvuru sahibi olduğu, son 3 yılda yapılan uluslararası patent başvuru sayısı	TÜRKPATENT, Üniversiteler
	1.7. Ulusal Patent Belge Sayısı	Kurumun veya kurum mensuplarının buluş veya başvuru sahibi olduğu, son 3 yılda Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından tescillenmiş patent sayısı	TÜRKPATENT
	1.8. Uluslararası Patent Belge Sayısı	Kurumun, veya kurum mensuplarının buluş veya başvuru sahibi olduğu, son 3 yılda yurtdışı patent ofisleri tarafından tescillenmiş patent sayısı	TÜRKPATENT, Üniversiteler
	1.9. Faydalı Model ve Tasarım Belge Sayısı	Kurumun veya kurum mensuplarının buluş veya başvuru sahibi olduğu, son 3 yılda Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından tescillenmiş faydalı model ve tasarım sayısı	TÜRKPATENT

Boyut	Gösterge	Tanım	Kaynak
2.Boyut: Araştırma Kalitesi (%40)	2.1. Incites Dergi Etki Değerinde ilk %50'lik Dilime Giren Bilimsel Yayın Oranı	İlgili yıldan bir önceki yılda Incites Dergi Etki Değerinde ilk %50'lik dilime giren (Q1+Q2) makale (article) ve derleme (review) türlerindeki yayınların sayısının aynı yıldaki aynı türlerdeki toplam yayın sayısına (Q1+Q2+Q3+Q4) oranı	Web of Science - InCites
	2.2. %10'luk Dilimde Atıf Alan Yayın Oranı	İlgili yıldan bir önceki yılda ISI Citation Index veri tabanlarında (SCI, SCI-E, SSCI ve AHCI) taranan dergilerde yayınlanan ve son yılda en yüksek %10'luk dilimde atıf alan makale ve derleme türlerindeki yayınların aynı türlerdeki toplam yayın sayısına oranı	Web of Science - InCites
	2.3. Bilim Ödülü Sayısı	İlgili yılda kurum mensuplarının veya öğrenimlerine ilgili kurumda devam eden öğrencilerin YÖK Üstün Başarı*, TÜBİTAK Bilim, Teşvik ve TWAS Teşvik Ödülleri, TÜBA Akademi ve TÜBA Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanlarını Ödüllendirme Programı** kapsamında aldığı ödül sayısı *Bireysel Ödüller (Tezin yapıldığı üniversite dikkate alınacaktır) ve Kurumsal Ödüller ** TÜBA Çeviri ödülü hariç	YÖK (Üstün Başarı Ödülleri: Bireysel Ödüller (Tezin yapıldığı üniversite dikkate alınacaktır) ve Kurumsal Ödüller) TÜBİTAK (Bilim, Teşvik ve TWAS Teşvik Ödülleri) TÜBA (Akademi ve Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanları Ödüllendirme Programı (TÜBA Çeviri ödülü hariç)
	2.4. TÜBİTAK 1004 Programı Kapsamında Desteklenen Teknoloji Platformu Projesi Kapsamında Alınan Fon Tutarı	TÜBİTAK 1004 Programı kapsamında desteklenen Teknoloji Platformu Projesi yürütücülüğü veya üyeliği kapsamında ilgili yılda kuruma aktarılan fon tutarı	TÜBİTAK
	2.5. Yayınların Açık Erişim Yüzdesi	İlgili yıldan bir önceki yılda ISI Citation Index (SCI, SCI-E, SSCI ve A&HCI) veri tabanında taranan dergilerdeki makale (article) ve derleme (review) türündeki yayınların açık arşiv hizmet kapasitesi	Web of Science - InCites
	2.6. Dünya Akademik Genel Başarı Sıralamalarındaki Performansı	Kurumun ilgili yılda THE, QS, ARWU Dünya Akademik Genel Sıralamasındaki yeri	THE, QS, ARWU
	2.7. Akredite Edilmiş Program Sayısı	İlgili yılın son gününe kadar akredite edilmiş toplam program sayısı	YÖKAK
	2.8 Uluslararası Doktora Öğrenci Oranı	Kurumun, ilgili yılda öğrenim gören yabancı uyruklu doktora öğrenci sayısının toplam doktora öğrenci sayısına oranı	YÖK
	2.9.Doktora Mezun Sayısı	İlgili takvim yılında mezun olan doktora öğrenci sayısı	YÖK
	2.10. Doktora Öğrenci Sayısı	İlgili yılın son günü itibarıyla doktora öğrenci sayısı	YÖK

Boyut	Gösterge	Tanım	Kaynak
3. Boyut: Etkileşim ve İşbirliği (%20)	3.1. Üniversite-Üniversite İşbirlikli Yayın Oranı	İlgili yıldan bir önceki yılda ISI Citation Index (SCI, SCI-E, SSCI ve A&HCI) veri tabanlarında taranan dergilerde yayınlanan Üniversite-Üniversite işbirlikli makale ve derleme türlerindeki yayınların ilgili yıldan bir önceki yılda yapılan aynı türdeki toplam yayın sayısına oranı	Web of Science - InCites
	3.2. Üniversite-İş Dünyası İşbirlikli Yayın Oranı	İlgili yıldan bir önceki yılda ISI Citation Index (SCI,SCI-E, SSCI ve A&HCI) veri tabanlarında taranan dergilerde yayınlanan Üniversite-iş dünyası işbirlikli makale ve derleme türlerindeki yayınların ilgili yıldan bir önceki yılda yapılan aynı türdeki toplam yayın sayısına oranı	Web of Science - InCites
	3.3. Uluslararası İşbirlikli Yayın Oranı	İlgili yıldan bir önceki yılda ISI Citation Index (SCI,SSCI ve A&HCI) veri tabanlarında taranan dergilerde yayınlanan uluslararası işbirlikli makale ve derleme türlerindeki yayınların aynı türdeki toplam yayın sayısına oranı	Web of Science - InCites
	3.4. Üniversite-İş Dünyası İşbirlikli Ulusal ve Uluslararası Patent Belge Sayısı	Üniversite-İş Dünyası İşbirlikli Ulusal Patent Belge: Başvuru veya buluş sahiplerinden en az biri kurum, kurum mensubu veya öğrenimlerine ilgili kurumda devam eden öğrenci ve en az biri özel sektör çalışanı olan, Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından son 3 yılda tescillenmiş patent sayısı Üniversite-İş Dünyası İşbirlikli Uluslararası Patent Belge: Başvuru veya buluş sahiplerinden en az biri kurum, kurum mensubu veya öğrenimlerine ilgili kurumda devam eden öğrenci ve en az biri özel sektör çalışanı olan, yurtdışı patent ofisleri tarafından son 3 yılda tescillenmiş patent sayısı	TÜRKPATENT, Üniversiteler
	3.5. Uluslararası İşbirlikli Ulusal ve Uluslararası Patent Belge Sayısı	Uluslararası İşbirlikli Ulusal Patent Belge: Başvuru veya buluş sahiplerinden en az biri kurum veya kurum mensubu ve başvuru tarihinde en az biri özel sektör çalışanı olan, Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından son 3 yılda tescillenmiş patent sayısı Uluslararası İşbirlikli Uluslararası Patent Belge: Başvuru veya buluş sahiplerinden en az biri kurum veya kurum mensubu ve başvuru tarihinde en az biri özel sektör çalışanı olan, yurt dışı patent ofisleri tarafından son 3 yılda tescillenmiş patent sayısı	TÜRKPATENT, Üniversiteler

Şekil 2.2’de özetlenen performans izlemede kullanılan kriterler Tablo 2.1.’ de detaylı olarak açıklanmıştır. Bu kriterler doğrultusunda 18 Kasım 2022 tarihinde gerçekleştirilen Araştırma Üniversiteleri Toplantısında, 20 devlet üniversitesi ile 3 vakıf üniversitesi, Araştırma Üniversitesi olarak ilan edilmiştir.

2.4. Araştırma Faaliyetleri Süreç Yönetimi

OMÜ’de araştırma faaliyetlerinin yürütüldüğü süreçlerin yönetimi ÜNİKYS ile sağlanmaktadır. Araştırma alanında yürütülen faaliyetler; kalite güvence sistemi süreç yönetimi kapsamında yer alan 5 ana süreçten biri olan “Araştırma, Geliştirme ve Bilgi Transferi Ana Süreci” olarak belirlenmiştir. Ana süreç altında “Bilgi Üretimi Süreci”, “Bilgi Transferi Süreci” ve “Proje Yönetimi Süreci” olmak üzere 3 süreç tanımlanmış ve sürece ilişkin süreçten sorumlu birim, süreç

koordinatörü, yetki ve sorumluluklar, sürecin amacı, girdiler, kaynaklar, çıktılar, yürütülen faaliyetler ve izleme kriterleri de ayrıca tanımlanmıştır.

Araştırma süreci altında yürütülen faaliyetlerin performansı öncelikle “Süreç İzleme Kriterleri” ile izlenmektedir. Süreç izleme kriterlerinin yanı sıra tüm kurumsal göstergeler (Stratejik Plan, YÖK İzleme Kriterleri, YÖKAK Kurumsal Göstergeleri, TÜBİTAK 1513, Performans Göstergeleri, Süreç İzleme Kriterleri, İdare Performans Programı ve Endeks Grupları) gösterge kütüphanesi modeli ile ÜNİKYS “Veri-Gösterge ve Hedef Yönetimi” modülü üzerinden toplanmakta, izlenmekte ve raporlanmaktadır. Araştırma süreçlerinin iyileştirilmesi yine ÜNİKYS “İyileştirme Yönetimi Modülü” üzerinden sağlanmakta ve izlenmektedir. Bu doğrultuda; OMÜ, 2022 yılı Bütünleşik Eylem Planında araştırma geliştirme performansını artırmak üzere 10 adet eylem tanımlamış ve 31 adet uygulama adımını faaliyete geçirmiştir. 2022 yılı için planlanan ve hayata geçirilen eylemler üzerinden düzeltici/iyileştirici faaliyetleri başlatmış ve eylemlerin ilerleme durumlarını ÜNİKYS “Raporlama” modülü üzerinden izlemiştir.

OMÜ’de araştırma süreçleri ile ilgili politika ve stratejilere yönelik farkındalığın artırılması ve sistemin sürekliliğinin birimlerdeki yayılımının sağlanması amacıyla birçok faaliyet yürütülmektedir. Araştırma süreçlerinin performansının izlenmesinde öncelikle “İç Tetkik ve YGG süreci” ile sağlanmaktadır. Performans izleme süreci tüm birimlerin katılımıyla dinamik bir yapı ile izlenmekte ve iyileştirilmektedir. Bununla beraber faaliyetin yürütüldüğü sorumlu birimler yıllık olarak ve kanıt odaklı olacak şekilde gerçekleştirilen “iç değerlendirme süreci” sonucunda araştırma süreçlerinin performansını değerlendirmektedirler.

2.5. Derecelendirme Kuruluşları İzleme Stratejisi

OMÜ, araştırma performansının değerlendirilmesi ve derecelendirme kuruluşları ile ilgili yönetsel yaklaşımını araştırma politikasında tanımlamıştır. Politikanın “k” maddesinde; “Kurum İç Değerlendirme Raporu, İdare Faaliyet Raporu, Yenilikçi ve Girişimci Üniversite Endeksi Sıralaması, Akademik Teşvik Puanı Sıralaması, University Ranking by Academic Performance, Times Higher Education Dünya Üniversiteleri Sıralaması ve Web of Science istatistiklerini kullanmaktadır. Bu değerlendirmeler ışığında ulusal ve uluslararası standartlara ulaşabilmek için gerekli kurumsal düzenlemeleri/iyileştirmeleri yapar” şeklinde tanımlamış ve buna uygun olarak faaliyetlerini sürdürmüştür.

Ulusal ve Uluslararası Derecelendirme Kuruluşlarındaki OMÜ’nün yerini izlemek ve bulunduğu düzeyi iyileştirmek üzere Kalite Komisyonuna entegre olarak görev yapan “Ar-Ge ve Endeks İzleme Komisyonu” 2021 yılında oluşturulmuş ve bu komisyon üzerinden derecelendirme kuruluşlarına yönelik çalışmalar yürütülmüştür. Komisyon; “YÖK İzleme Kriterleri”, “Green Metric”, “THE World”, “THE Impact” ve “Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi” ile ilgili belirlediği hedeflere ulaşmak üzere iyileştirmelerini 2022 yılında planlamıştır. OMÜ’de endeks performansını izlemek ve

iyileştirmek amacıyla ÜNİKYS’de geliştirilen “Yönetim Görevi Mekanizması” üzerinden sorumlu birimlere komisyon tarafından görevler verilmiştir.

Ar-ge ve Endeks İzleme Komisyonu; ÜNİKYS “Yönetim Görevi Mekanizması” ile verilen görevlerin gerçekleşme durumlarını izleyebilmenin yanı sıra endeks göstergelerine ait üniversite üst hedeflerini belirleyerek hedefe ulaşma düzeylerini değerlendirmiştir. Bununla birlikte tüm birimlerde her bir grubun temsilcilerinden oluşan “birim endeks komisyonları” yapısı kurularak endeks faaliyetlerinin yayılımı ve farkındalığın artırılması sağlanmıştır.

3. OMÜ ARAŞTIRMA SÜREÇLERİ ORGANİZASYON YAPISI

Şekil 3.1. Ar-Ge Organizasyon Yapısı

OMÜ Ar-Ge Koordinatörlüğü: OMÜ’nün ulusal ve uluslararası platformlardaki yerini izlemek; ulusal ve bölgesel kalkınmayı önceliklendirecek (üniversite-sanayi işbirliğini artıracak) yeni Ar-Ge stratejileri geliştirmek; kaynakların etkin kullanımını sağlayacak üniversitemiz laboratuvarlarında yapılan analizleri ortak yazılımda toplamak ve laboratuvar akreditasyon süreçlerini tek bir çatı altında yürütmek amacıyla kurulmuştur.

Ar-Ge Koordinatörlüğü “Araştırma, Geliştirme ve Bilgi Transferi” ana sürecinden üniversitenin maksimum verim alabilmesi, kaynakların etkin ve verimli bir şekilde kullanılması için Teknoloji Transfer Ofisi (TTO), Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Uluslararası İlişkiler Birimi ve Teknopark ile birlikte koordineli olarak çalışmaktadır. Ar-Ge çalışmaları için mevcut insan kaynakları ve alt yapı imkânları ortak kullanıma sunulmaktadır.

BAPKOB: Kaynakların etkin kullanımını sağlayarak üniversitenin araştırma faaliyetlerinin nitelik ve niceliğini artırmak; bilimsel araştırma, geliştirme, uygulama, alt yapı ve dış kaynaklı projeleri ile destekleme programlarına ilişkin faaliyetleri tek bir birim altında ve öğretim elemanları ile koordineli şekilde yürütmek amacıyla kurulmuştur.

Proje Destek Birimi: Proje destek birimi üniversitemizdeki araştırmacı, akademisyen, TEKNOPARK bünyesinde bulunan firmalar ve bölgede bulunan firmalara, Ulusal ve Uluslararası destek programlarına (TÜBİTAK ARDEB, TEYDEB, Girişimcilik, Bilimsel Etkinlik Destekleme Programları,

Horizon, EUREKA, Eurostars, COST, Teknogirişim) yönelik bilgilendirme, araştırma, idari destek işlemleri, eğitim ve danışmanlık desteği vermek amacıyla kurulmuş bir birimdir.

Araştırma Merkezleri: Üniversitemiz bünyesinde 28 adet Araştırma Uygulama Merkezi faaliyet göstermektedir. Araştırma ve Uygulama Merkezlerinin faaliyetlerini artırmak amacıyla 2021 yılında tek çatı altında toplanmıştır. OMÜ’de farklı disiplinlerdeki birçok akademisyen ve uzmanın bir araya gelerek gerçekleştirdiği Ar-Ge nitelikli bilgilendirme ve proje yazma eğitimleri vb. etkinlikler ile akademisyenler, lisans ve lisansüstü öğrenciler arasında araştırma-geliştirme yetkinliğinin artırılması hedeflenmiştir.

Veri İzleme Birimi: OMÜ “Araştırma Odaklı Üniversite” olma vizyonu doğrultusunda, uluslararasılaşma performansında araştırma süreçlerine ilişkin izlem ve iyileştirmeleri yürütmektedir. Bu kapsamda uluslararası görünürlüğü artırmak ve Ar-Ge verilerinin düzenli izlenmesini sağlamak, için Bilgi İşlem Daire Başkanlığımız tarafından OMÜ Akademik Veri Yönetim Sistemi yazılımı oluşturulmuş ve hizmete sunulmuştur.

OMÜLABSİS: OMÜLABSİS, AR-GE merkezlerinin ortak zeminlerde “birleşmesi”, “birlikte hareket etmesi” ve “eş kalitede hizmet vermesini” sağlamak üzere; numune kabul ve raporlama süreçlerinin yürütüldüğü, bütçe durumu, gelir-gider takibi, analiz altyapısı, birimler/cihazlar/ analizler bazında verilen hizmet sayıları ve bedellerinin izlenebildiği otomasyon sistemidir. Bunların yanında laboratuvar cihazlarının aktif/pasif, bakım, kalibrasyon, arıza geçmişlerine erişimi sağlaması, laboratuvar kimyasal stok, sarf takip sistemlerinin yürütülmesine olanak sağlamaktadır. Merkezlerin dâhil olacağı yazılım tüm merkezlerin performansının izlenmesine olanak sağlayacak şekilde kurgulanmıştır. Süreçlerin istenilen anda yıllık ve aylık raporlanmasını sağlamaktadır. OMÜLABSİS otomasyonunun nihai hedefi merkezlerin hizmetlerinin görünürlüğünün artırılması, hizmet kalitesinin tek elden iyileştirilmesi ve süreçlerin izlenebilir hale getirilmesidir.

4. OMÜ AR-GE ALT YAPISI

OMÜ’de tüm birimlerimizde araştırma altyapısının geliştirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Stratejik planımızda yer alan öncelikli alanlar, ihtiyaç ve imkânlar doğrultusunda mevcut araştırma olanaklarının güçlendirilmesi amacıyla 1906 kodlu BAPKOB projeleriyle birimler desteklenmektedir. Araştırma kaynaklarının çeşitliliği ve yeterliliği Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi (BAPKOB) tarafından takip edilmekte ve gerek duyulan alanlarda iyileştirmeler gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, bilimsel araştırma projelerine yönelik iş ve işlemlerin yürütüldüğü BAP Otomasyon sisteminde bulunan “Cihaz Parkı” modülü ile projelerden alınan demirbaş malzemelerinin takibi yapılmaktadır.

Ayrıca, OMÜ Uygulama ve Araştırma Merkezleri’nin çalışmaları konusunda teşvik edici mekanizmalar mevcut olup, bu kapsamda “1915 Araştırma ve Uygulama Merkezleri Araştırmalarını Destekleme Program Projeleri” alanında 2022 yılında 5 proje desteklenmiştir. Karadeniz İleri

Teknoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi (KİTAM), Kök Hücre Araştırma ve Uygulama Merkezi (KÖKMER), Deney Hayvanları Araştırma ve Uygulama Merkezi (DEHAM) kurumun güçlü araştırma altyapıları arasındadır. Bölgesel kalkınmaya ve ülke ekonomisine katkıda bulunacak kenevir yetiştiriciliği konusunda araştırmaları yürütmek üzere kurulan “Kenevir Araştırmaları Enstitüsü” de önemli rol üstlenmektedir.

KİTAM, Kalkınma Bakanlığı – Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) tarafından 2010 yılında projelendirilen 2013 yılında inşaatı bitirilerek, 2014 yılının mayıs ayında faaliyete başlayan merkezde, dört farklı alanda faaliyetibe başlamış (Biyoteknoloji Birimi, Görüntüleme ve Karakterizasyon Birimi, Kromatografi Birimi ve Malzeme Birimi) 2020 yılında Çevre Ölçüm Analiz Birimi ve 2022 yılında Mikrobiyoloji Biriminin hayata geçirilmesi ile analiz altyapısını genişletmiştir. Merkez, ileri teknoloji alanları başta olmak üzere öncelikli bilimsel ve teknolojik araştırmalarda ihtiyaç duyulan alt yapı ortamını oluşturarak, ihtiyaç duyulan hizmet ve analizleri gerçekleştirmektedir (<https://kitam.omu.edu.tr/>).

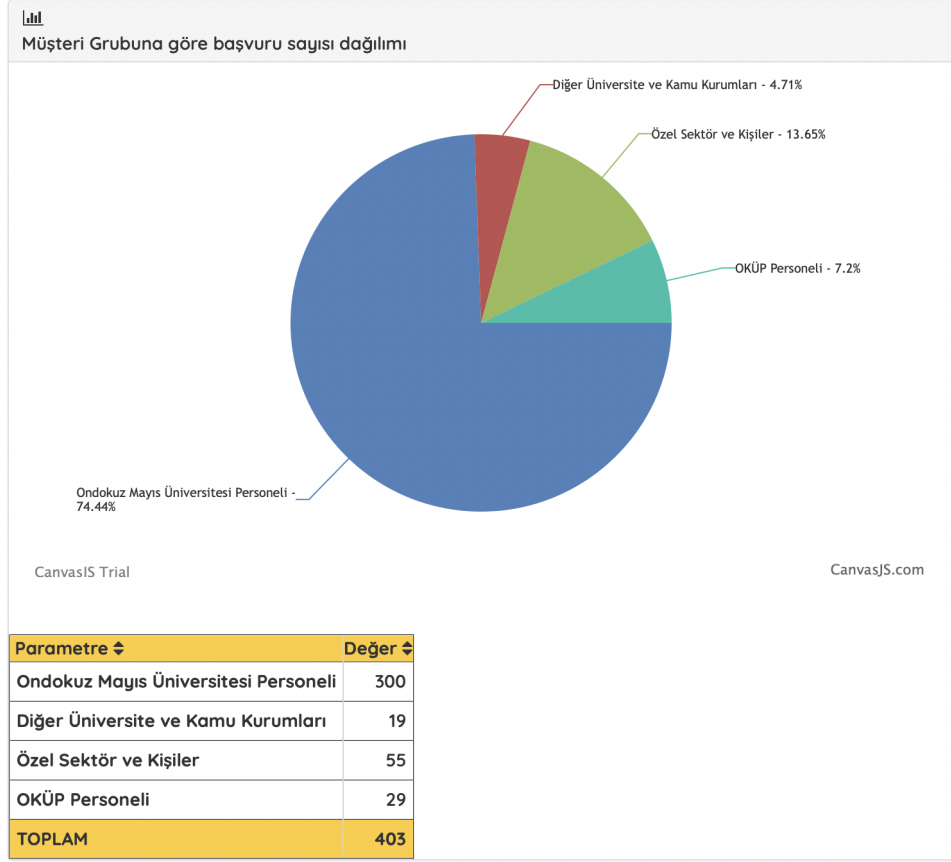
1. **Biyoteknoloji Birimi**; canlılardaki genetik yapıların incelenmesi, genetik çeşitliğinin belirlenmesi, gen haritalarının çıkarılması, genetik akrabalıkların ortaya konulması, hastalıkların genetik temellerinin araştırılması, gıda, tarım, sağlık sektörüne hammadde sağlayacak protein, enzim, ilaç etken maddeleri ve diğer biyoteknolojik ürünlerin geliştirilmesi gibi projelerin hayata geçirilmesinde; araştırmacılara ortam ve imkân sağlamak üzere kurulmuştur. Moleküler biyoloji ve biyoteknoloji alanında en son teknolojilere sahip cihazların bulunduğu birimizde kurumsal veya bireysel tüm araştırma projelerine altyapı ve hizmet desteği verilmektedir. Bunun yanı sıra cihaz kullanımı ve analizlerle ilgili eğitimler düzenlenmekte ve sertifika verilmektedir.

Biyoteknoloji Birimi; Bioreaktör Laboratuvarı, Liyofilizatör Laboratuvarı, DNA-RNA Özütlem Laboratuvarı, Doku Kültürü Laboratuvarı, İklim Odası Laboratuvarı, RT-PCR Laboratuvarı, DNA Dizileme Laboratuvarı ve Mikroarray Laboratuvarıyla hizmet sunmaktadır.

2. **Görüntüleme ve Karakterizasyon Biriminde** yer alan Taramalı Elektron Mikroskobu (Scanning Electron Microscope-SEM) ve Atomik Kuvvet Mikroskobu ile hizmet sunulmaktadır. Elektro-optik prensipler çerçevesinde tasarlanmış taramalı elektron mikroskobu (SEM), yüksek enerjili elektronların malzeme ile etkileşerek örnek yüzeyinden görüntü alınmasını sağlayan sistemlerdir. İncelenen malzemelerin mikro ve nano boyutta görüntülenmesine ve Enerji Dağılımlı X-ışınları spektrometresi (EDS) ile malzemenin elementel kompozisyonlarının belirlenmesine olanak sağlamaktadır. Atomik Kuvvet Mikroskobu (AFM), malzeme yüzeylerinin üç boyutlu topografik görüntülerini yüzeyi ince bir uç ile tarama yaparak elde etmektedir. AFM katı hal fiziği, yarıiletken teknolojisi ve yüzey kimyası gibi birçok alanda, malzemelerin çeşitli yüzey özelliklerinin (sürtünme, yüzey

morfoloji ve pürüzlülüğü, tribolojik özellikler, atomik seviyede yüzey kuvvetleri vb.) elde edilmesinde kullanılmaktadır.

3. **Kromatografi ve Kütle Spektrometrisi Birimi;** SHIMADZU Marka 8040 Model LC MS/MS ve SHIMADZU Marka QP2010 Ultra Model GC-MS cihazı ile hizmet sunmaktadır.
4. **Malzeme Birimi;** Toz X-Işını Kırınım Laboratuvarı, Termik Analiz Laboratuvarı ve İnce Film Kaplama Laboratuvarından oluşmaktadır.
  - Toz Kırınım Laboratuvarında bulan Rigaku marka Smartlab model cihaz ile kristalin malzemelerin, ince filmlerin ve polimerlerin, kalitatif ve kantitatif incelenmesi,
  - Termik Analiz Laboratuvarında bulunan Bruker Marka Tensor 27 model cihaz ve TA marka DMAQ800, SDTQ600 cihazlar ile bir malzemelerin termal dayanımlarının belirlenmesi, INSTRON marka 5982 model Ünlversal Test Cihazı ile çekme/basma deneyleriyle malzemelerin mekanik özelliklerinin belirlenmesi,
  - İnce Film Laboratuvarında bulunan VAKSİS PVD Handy/2T Termal Buharlaştırma İnce Film Kaplama Sistemi, LAURELL WS-400B-6NPP Döndürerek Kaplama Sistemi ve OPTOSENSE-OPT-MMB01 Daldırmalı Kaplama Sistemi ile yüzey kaplama işlemleri kapsamında hizmet sunmaktadır.
5. **Çevre Ölçüm Analiz Birimi;** Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü ve KİTAM işbirliği ile kurulan laboratuvarıda Su Kirliliği Yönetmeliği kapsamında atık su analizleri yapılmaktadır. Atıksularda fiziksel parametre ölçümü (pH, iletkenlik, çözünmüş oksijen) Askıda katı madde (AKM), Toplam katı madde (TKM), Krom Analizi akreditasyon kapsamındadır.
6. **Mikrobiyoloji Birimi;** numune hazırlık, ekim, inkübasyon ve temizlik alanı olacak şekilde tek akış yönü prensibine uygun olarak oluşturulmuş ve çalışmalarını TS EN ISO/IEC 17025 şartlarına göre yürütmektedir. Gıda tanımına giren tüm ürünlerin üretimi, işlenmesi, saklanması ve tüketiciye kadar geçen aşamalarındaki numunelerin mikrobiyolojik analizlerini gerçekleştirecek şekilde kurgulanmıştır. Bunun yanında talebe bağılı olarak farklı numunelerde mikrobiyolojik analizlerin yapılabilirliği hakkında danışmanlık hizmeti verilmektedir. Gıda mikrobiyolojisi alanında yürütölen analizlerde TÜRKAK ve Helal Akreditasyon Kurumu (HAK) akreditasyon çalışmaları devam etmektedir.

Şekil 4.1. KİTAM Hizmet Grubu Dağılımı

2022 yılında üniversitemiz personeli dışında KİTAM, 16 farklı özel sektör kuruluşuna ve 14 farklı kamu kurumuna hizmet sunmuştur. (Şekil 4.1.)

KİTAM, üniversitemizde akreditasyon çalışmalarında öncülük yapmış, bünyesinde bulunan Çevre Laboratuvarı 6 parametreyle, test ve analiz hizmetlerinin uluslararası tanınırlığının ve güvenilir ölçüm sonuçlarının garantisi olan TÜRKAK laboratuvar akreditasyonunu 26 Nisan 2022 tarihinde tamamlamış ve 4 yıllığına akredite edilmiştir.

KÖKMER, ulusal ve uluslararası alanda kök hücre ve hücrel tedaviler konusunda araştırma ve uygulamaların takip edilmesi, bu alanda yeni teknolojilerin incelenmesi, uygulanması, bilimsel araştırmaların yapılması, alt yapının ve işleyişinin hazırlanması, hücrelerin işlenmesi, çoğaltılması, saklanması, çözülmesi, hücrel tedaviler ile ilgili ürüne yönelik çalışmalar yapılması, ayrıca hücre ve kök hücre alanında ulusal ve uluslararası platformda eğitim faaliyetlerinin takibi ve yürütülmesi amacıyla 2019 yılında kurulmuştur.

Merkez bünyesinde bulundurduğu Kök Hücre, Kanser Araştırmaları, Moleküler Genetik ve Sitotoksiste Analiz Birimiyle hizmet sunmaktadır (<https://kokmer.omu.edu.tr/tr>).

DEHAM, OMÜ Tıp Fakültesi bünyesinde kurulmuş Cerrahi Araştırma Merkezi adı altında çalışmalarını yürütmüştür. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Koruma Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından verilen deney hayvanı üretici kullanıcı tedarikçi kuruluşlara mahsus çalışma izin belgesini 20.10.2011 tarihinde almıştır. 10.04.2012 tarih ve 28260 sayılı Resmi Gazete ilanında yönetmeliği yayınlanarak Deney Hayvanları Uygulama ve Araştırma Merkezi adı altında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörlüğü araştırma merkezleri bünyesine dâhil edilmiştir. Merkezde;

- Araştırma ve geliştirme alanları olarak hücre kültürü, moleküler biyoloji, mikrobiyoloji laboratuvarları ve ameliyathaneler bulunmaktadır.
- Deney hayvanı bakım ve barındırma alanları olarak rat, tavşan, fare üretim, takip, karantina odaları, domuz ve koyun barınakları mevcuttur. Tavşan(yeni zeland), rat(wistar albino, sprague dawley) ve fare(swis albino, balb/c, C57BL/6) üretimi ve bakımı yapılan deney hayvanlarıdır. Kobay ile yapılacak deneysel çalışmalar için hamster, koyun ve domuz tedarik ve kullanım alt yapısı mevcuttur (<https://deham.omu.edu.tr/tr>).

KENEVİR ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ, 17.04.2019 tarihli ve 967 nolu Cumhurbaşkanlığı kararı ile kurulmuştur. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Eğitim-Öğretim Dairesi Başkanlığı 26.06.2019 tarihli Yüksek Öğretim Yürütme Kurulu toplantısında; 2547 Sayılı Kanun'un 2880 Sayılı Kanun'la değişik 7/d-2 maddesi uyarınca, Enstitü bünyesinde, Tarım ve İslah, Gıda-Yem ve İlaç, Sanayi ve Pazarlama olmak üzere 3 anabilim dalı mevcuttur.

Doku Kültürü ve Mikro Çoğaltım, Hücre Kültürü ve Kimyasal Analiz olmak üzere üç laboratuvar ile hizmeti vermesi planlanan merkezin alt yapısını güçlendirme çalışmaları devam etmektedir. Son dönemde alınan DOKAP projeleri ile özellikle Kenevir Enstitüsü altyapısına önemli cihazlar kazandırılmıştır. Ayrıca, nitelikli AR-GE çalışmalarının, nitelikli akademik personel ve gelişmiş AR-GE altyapısı ile sağlanacağı Kenevir Araştırmaları Enstitüsü, birimlerinin bünyesinde bulunan Ar-Ge laboratuvarları ile altyapısını sürekli geliştirme ve güçlendirme eğilimindedir.

5. AR-GE PERFORMANS SONUÇLARI İZLEME VE DEĞERLENDİRME

OMÜ, araştırma faaliyetlerinin eğitim-öğretim ile bütünleştirilmesini benimsemektedir. Özellikle genç araştırmacıları teşvik etmek amacıyla lisans eğitiminden başlayarak "Bitirme Projesi", "Araştırma Teknikleri ve Yayın Etiği" gibi derslerde edindiği bilginin 1914 kodlu projelerle ürüne dönüştürülmesi için imkân sunmaktadır. Ayrıca, araştırma kültürünü benimsemiş nitelikli mezunlar yetiştirilmesi için TÜBİTAK 2209 yazma eğitimleri düzenlemektedir. OMÜ BAPKOB üzerinden verdiği 1901, 1903, 1908, 1912, 1913 ve 1915 kodlu projelerde lisansüstü öğrencilere bursiyer olma fırsatını sunmaktadır.

OMÜ, bünyesinde yapılan araştırmaların etkisini ve uluslararası bilinirliğini artırmayı hedeflemektedir. Bu kapsamda; araştırmaları yayına dönüştüren, dış kaynaklı fonlardan yararlanarak proje yapan, yayınlarına belirli sayıda atıf yapılan ve patent alan araştırmacıları Teşvik ve Ödül

Yönergesi doğrultusunda ödüllendirmektedir. Bununla birlikte OMÜ’de üretilen teknolojilerin özel sektöre transferini desteklemek ve kolaylaştırmak için, BAPKOB ve TTO aracılığıyla araştırmacılara destek vermektedir. Ayrıca, fikri mülkiyet ve ticarileştirme girişimlerinde uyguladığı stratejiler ile fikri mülkiyet hakkını korumaktadır.

5.1. Proje Çalışmaları

Üniversitemizde kurum içi projeler “Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi” BAPKOB üzerinden, “Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi ve Bilimsel Araştırma Projeleri Uygulama Yönergesinde” belirtilen usullere göre yürütülmektedir (OMÜ destekli yürütülen proje türleri ve bütçe limitleri Tablo 5.1’ de özetlenmiştir). Kurum dışı projeler hakkındaki farkındalık çalışmaları ve yazım desteği TTO-Proje Destek Birimi üzerinden gerçekleştirilmektedir. Destek alan dış kaynaklı projelerin satın alma işlemleri kurum adına BAPKOB üzerinden yürütülmektedir. Ayrıca kurum dışı proje çalışmaları hakkında

- 2020 yılında 140 projeye destek veren OMÜ, 2021 yılında 238 projeye destek vermiştir. Üniversitemizde araştırma ruhunun artırılması ve araştırma yapısının kuvvetlendirilmesi amacıyla yeni destekler oluşturulmuş ve bütçe üst limitleri performans kriterleri doğrultusunda artırılmıştır (Üniversitemiz Yönetim Kurulu’nun **19.08.2022 tarih ve 2022/553 sayılı** kararı ile Bilimsel Destek Programı projeleri **“T” değeri, 2.000,00-TL’den 6.000,00-TL’ye** yükseltilmiştir).
- Araştırma politikamızda vurgulanan “Araştıran, sorgulayan, çözümleyen, girişimci, etik değerlere önem veren ve sosyal sorumluluk sahibi bireyler yetiştirmek” ifadesi gereği, 07.10.2021 tarih ve 2021/288 sayılı Senato kararıyla “1914 kodlu (LİKAP) Lisans Öğrencisi Katılımlı Araştırma Projeleri” uygulamaya konulmuştur.
- Araştırma politikamızın “b” maddesi gereği öncelikli alanlara verilen destekleri hayata geçirmek için 09.05.2019 tarih ve 2019/109 sayılı Senato kararıyla “1908 kodlu Çağrılı Projeler” uygulamaya konulmuştur.
- Üniversitemizde multidisipliner çalışmaları desteklemek ve araştırma merkezlerinin alt yapılarını kuvvetlendirmek amacıyla 19.08.2022 tarih ve 2022/239 sayılı Senato kararıyla “1915 kodlu Araştırma ve Uygulama Merkezleri Araştırmalarını Destekleme Programı Projeleri” uygulamaya konulmuştur.

Tablo 5.1. OMÜ Destekli Yürütülen Proje Türleri ve Bütçe Limitleri

OMÜ DESTEKLİ YÜRÜTÜLEN ARAŞTIRMA PROJE TÜRLERİ VE BÜTÇE LİMİTLERİ						
PROJE KODU	PROJE ADI	Takvim Sınırlaması	Ar-Ge Performans Ölçütü Madde-18	Proje Bütçesi	Yürütücü/Araştırmacı Sınırı	Bursiyer Sınırı
1901-A	Bilimsel Araştırma Geliştirme Destekleme Programı Projeleri	Takvime Bağlı	Sağlıyor	60T	2 projede Yürütücü veya 4 projede Araştırmacı	%30 - 2 Bursiyer
1901-B	Bilimsel Araştırma Geliştirme Destekleme Programı Projeleri	Takvime Bağlı	Sağlamıyor	20T	2 projede Yürütücü veya 4 projede Araştırmacı	%30 - 2 Bursiyer
1902	Başlangıç Programı Projeleri	Tüm yıl boyu	Sağlamıyor	10T	1 projede Yürütücü	Çalıştırılmaz
1902	Başlangıç Programı Projeleri	Tüm yıl boyu	Sağlıyor	20T	1 projede Yürütücü	Çalıştırılmaz
1903	Sanayi ile İş Birliği Araştırmalarını Destekleme Programı Projeleri	Tüm yıl boyu	-	Sanayi Desteğinin %50'sine kadar	Sınırlama Yok	%30 - 2 Bursiyer
1904-A	Yüksek Lisans Tez Projeleri	Tüm yıl boyu	Sağlamıyor	5T	Sınırlama Yok	Çalıştırılmaz
1904-A	Yüksek Lisans Tez Projeleri	Tüm yıl boyu	Sağlıyor	10T	Sınırlama Yok	Çalıştırılmaz
1904-B, 1904-C	Doktora/ Tıpta/Dište Uzmanlık Tez Projeleri	Tüm yıl boyu	Sağlamıyor	10T	Sınırlama Yok	Çalıştırılmaz
1904-B, 1904-C	Doktora/ Tıpta/Dište Uzmanlık Tez Projeleri	Tüm yıl boyu	Sağlıyor	20T	Sınırlama Yok	Çalıştırılmaz
1906	Araştırma Altyapısını Destekleme Programı Projeleri	Takvime Bağlı	-	Bütçe Sınırı Yok	2 projede Yürütücü	Çalıştırılmaz
1907	Eğitim, Öğretim Altyapısını Destekleme Programı Projeleri	Takvime Bağlı	-	Bütçe Sınırı Yok	2 projede Yürütücü	Çalıştırılmaz
1908	Çağrılı Projeler	Çağrıya Bağlı	-	Çağrıda belirtilir	4 projede Yürütücü veya 6 projede Araştırmacı	%30 - 2 Bursiyer
1912	Kamu ile İşbirliği Araştırmalarını Destekleme Programı Projeleri	Tüm yıl boyu	-	Kamu Desteğinin %50'sine kadar	Sınırlama Yok	%30 - 2 Bursiyer
1913	Uluslararası İkili İşbirliği Araştırmalarını Destekleme Programı Projeleri	Tüm yıl boyu	-	Bütçe Sınırı Yok	Sınırlama Yok	%30 - 2 Bursiyer
1914	Lisans Öğrencisi Katılımlı Araştırma Programı Projeleri	Tüm yıl boyu	-	2T	2 projede Yürütücü	Çalıştırılmaz
1915-A	Araştırma ve Uygulama Merkezleri Araştırmalarını Destekleme Programı Projeleri	Tüm yıl boyu	Sağlamıyor	20T	2 projede Yürütücü ve 4 projede Araştırmacı	%30 - 2 Bursiyer
1915-B	Araştırma ve Uygulama Merkezleri Araştırmalarını Destekleme Programı Projeleri	Tüm yıl boyu	Sağlamıyor	40T	2 projede Yürütücü ve 4 projede Araştırmacı	%30 - 2 Bursiyer
1915-C	Araştırma ve Uygulama Merkezleri Araştırmalarını Destekleme Programı Projeleri	Tüm yıl boyu	Sağlıyor	60T	2 projede Yürütücü ve 4 projede Araştırmacı	%30 - 2 Bursiyer

Not: Üniversitemiz Yönetim Kurulu'nun 19.08.2022 tarih ve 2022/553 sayılı kararı ile Bilimsel Destek Programı projeleri "T" değeri, 2.000,00-TL'den 6.000,00-TL'ye yükseltilmiştir.

BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ (BAP) PROJE SAYILARI VE BÜTÇELERİ

Şekil 5.1. BAPKOB Proje Sayıları ve Bütçeleri

Üniversitemizde araştırma performansını desteklemek üzere BAPKOB Yönergesi'nin 18. maddesi değiştirilmiş ve tanımlanan Ar-Ge performans kriterlerini sağlayan araştırmacılara BAPKOB'dan ek ödenek alma fırsatı sunulmuştur. Böylece 2022 yılında desteklenen proje sayısı 422'ye çıkmış ve 2021 yılına göre %77'lik artış sağlanmıştır. (Şekil 5.1)

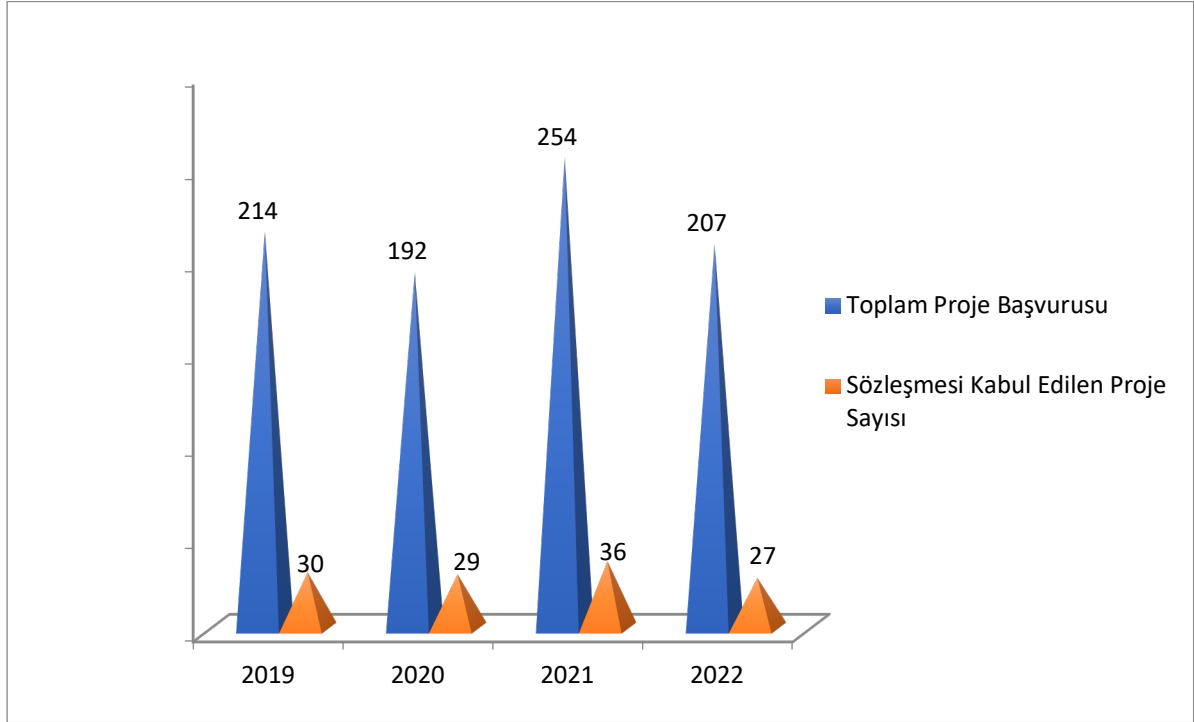
Üniversitemizin stratejik planında belirlenen öncelikli alanlar kapsamında "1908 kodlu çağrılı projeler" ile aşağıda isimleri verilen yedi farklı çağrıya çıkılmış ve 157 projeye destek verilmiştir.

1. Kenevir ve Diğer Lifli Bitkilerin Endüstride Kullanımı,
2. Hayvansal Üretime ve Ürün Geliştirmeye Yönelik AR-GE Projeleri
3. Sosyal Bilimler Alanında Araştırma ve Geliştirme Projeleri Desteği
4. İklim ve Çevre Dostu Üniversite
5. Sağlık Alanında Kenevir
6. Sosyal Sorumluluk ve Topluma Hizmet
7. Doğal Afetler ve Afet Yönetimi

DIŞ KAYNAKLI PROJE BAŞVURULARI VE SÖZLEŞMESİ GEÇEN PROJE SAYILARI

	2019	2020	2021	2022
TOPLAM PROJE BAŞVURULARI	214	192	254	207
SÖZLEŞMESİ KABUL EDİLEN TOPLAM PROJE SAYISI	30	29	36	27
SÖZLEŞMESİ KABUL EDİLEN PROJELERİN TOPLAM BÜTÇESİ	6.168.609,15	10.566.411,06	6.972.933,54	26.388.837,68

Şekil 5.2. Dış Kaynaklı Proje Başvuruları

Şekil 5.3. Yıllara Göre Proje Başvuruları ve Sözleşmesi Kabul Edilen Proje Sayıları

Tablo 5.2. 2019 Yılı Proje Başvuruları ve Bütçeleri

2019			
TÜRÜ	PROJE BAŞVURULARI	YIL İÇİ SÖZLEŞMESİ KABUL EDİLEN PROJE SAYISI	YIL İÇİ SÖZLEŞMESİ KABUL EDİLEN PROJELERİN TOPLAM BÜTÇESİ
TÜBİTAK 1001	71	5	2.586.417,30
TÜBİTAK 1002	81	14	527.695,00
TÜBİTAK 1003		2	560.641,64
TÜBİTAK 1005			
TÜBİTAK 1505	1		
TÜBİTAK 1513			
TÜBİTAK 3005			
TÜBİTAK 3501	8	1	508.170,68
TÜBİTAK 4004	8	1	40.312,83
TÜBİTAK 4005	6	1	109.561,00
TÜBİTAK 4008			
TÜBİTAK İkili İşbirliği	14	1	390.490,00
TÜBİTAK Çoklu İşbirliği	4		
TÜBİTAK Yarışlar	6	1	10.157,60
Uluslararası/AB Projeleri	2	2	1.317.663,10
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bak.	1	1	100.000,00
Sanayi ve Teknoloji Bak.	4		
Gençlik ve Spor Bakanlığı	5	1	17.500,00
Tarım ve Orman Bakanlığı	1		
Sağlık Bakanlığı	2		
Kültür ve Turizm Bakanlığı			
Savunma Bakanlığı			
Ticaret Bakanlığı			
TOPLAM	214	30	6.168.609,15

Tablo 5.3. 2020 Yılı Proje Başvuruları ve Bütçeleri

2020			
TÜBİTAK	PROJE BAŞVURULARI	YIL İÇİ SÖZLEŞMESİ KABUL EDİLEN PROJE SAYISI	YIL İÇİ SÖZLEŞMESİ KABUL EDİLEN PROJELERİN TOPLAM BÜTÇESİ
TÜBİTAK 1001	33	5	2.869.259,04
TÜBİTAK 1002	107	8	322.129,68
TÜBİTAK 1003		1	413.291,96
TÜBİTAK 1005	4		
TÜBİTAK 1505	1		
TÜBİTAK 1513		1	1.069.610,00
TÜBİTAK 3005			
TÜBİTAK 3501	3	4	1.608.190,04
TÜBİTAK 4004	2	1	117.324,00
TÜBİTAK 4005	2		
TÜBİTAK 4008			
TÜBİTAK İkili İşbirliği	7	1	1.530.000,00
TÜBİTAK Çoklu İşbirliği	6		
TÜBİTAK Yarışlar	5	3	50.733,52
Uluslararası/AB Projeleri	7	3	1.678.782,82
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bak.			
Sanayi ve Teknoloji Bak.	6	1	884.590,00
Gençlik ve Spor Bakanlığı		1	22.500,00
Tarım ve Orman Bakanlığı	6		
Sağlık Bakanlığı	2		
Kültür ve Turizm Bakanlığı			
Savunma Bakanlığı	1		
Ticaret Bakanlığı			
TOPLAM	192	29	10.566.411,06

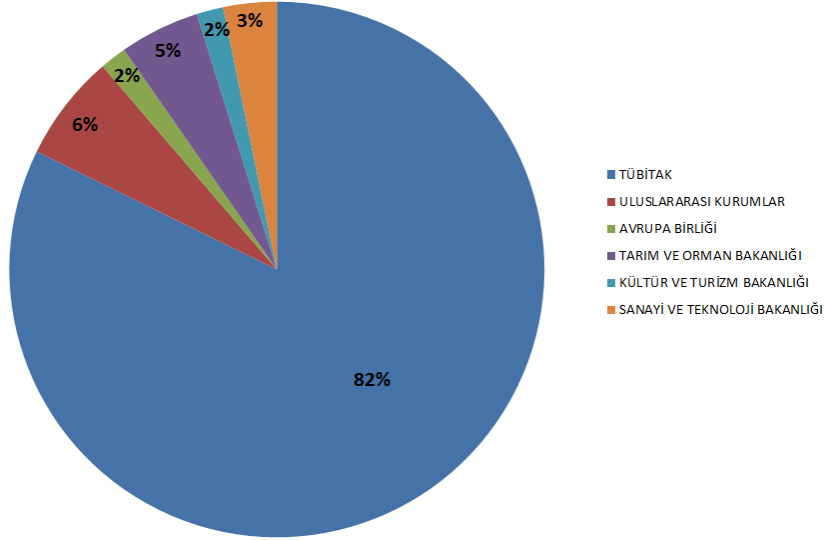
Tablo 5.4. 2021 Yılı Proje Başvuruları ve Bütçeleri

2021			
TÜRÜ	PROJE BAŞVURULARI	YIL İÇİ SÖZLEŞMESİ KABUL EDİLEN PROJE SAYISI	YIL İÇİ SÖZLEŞMESİ KABUL EDİLEN PROJELERİN TOPLAM BÜTÇESİ
TÜBİTAK 1001	78	6	3.154.177,00
TÜBİTAK 1002	132	19	809.744,00
TÜBİTAK 1003			
TÜBİTAK 1005	1	1	266.200,00
TÜBİTAK 1505	2		
TÜBİTAK 1513			
TÜBİTAK 3005	1		
TÜBİTAK 3501	5		
TÜBİTAK 4004	5	2	186.584,20
TÜBİTAK 4005	2		
TÜBİTAK 4008			
TÜBİTAK İkili İşbirliği	7	1	722.870,00
TÜBİTAK Çoklu İşbirliği	6	1	478.500,00
TÜBİTAK Yarışlar			
Uluslararası/AB Projeleri	3	2	535.881,61
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bak.			
Sanayi ve Teknoloji Bak.	10		
Gençlik ve Spor Bakanlığı			
Tarım ve Orman Bakanlığı		3	783.576,73
Sağlık Bakanlığı	1		
Kültür ve Turizm Bakanlığı	1		
Savunma Bakanlığı			
Ticaret Bakanlığı		1	35.400,00
TOPLAM	254	36	6.972.933,54

Tablo 5.5. 2022 Yılı Proje Başvuruları ve Bütçeleri

2022			
TÜRÜ	PROJE BAŞVURULARI	YIL İÇİ SÖZLEŞMESİ KABUL EDİLEN PROJE SAYISI	YIL İÇİ SÖZLEŞMESİ KABUL EDİLEN PROJELERİN TOPLAM BÜTÇESİ
TÜBİTAK 1001	61	7	5.561.630,00
TÜBİTAK 1002	83	11	538.149,00
TÜBİTAK 1003	2		
TÜBİTAK 1005	5		
TÜBİTAK 1505	1	2	1.509.376,00
TÜBİTAK 1513			
TÜBİTAK 3005	5	2	512.190,00
TÜBİTAK 3501	7		
TÜBİTAK 4004	3		
TÜBİTAK 4005	3	1	78.079,94
TÜBİTAK 4008	7	1	77.405,08
TÜBİTAK İkili İşbirliği	8		
TÜBİTAK Çoklu İşbirliği	6		
TÜBİTAK Yarışlar			
Uluslararası/AB Projeleri	1		
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bak.			
Sanayi ve Teknoloji Bak.	3	2	17.862.007,66
Gençlik ve Spor Bakanlığı			
Tarım ve Orman Bakanlığı			
Sağlık Bakanlığı	11		
Kültür ve Turizm Bakanlığı	1	1	250.000,00
Savunma Bakanlığı			
Ticaret Bakanlığı			
TOPLAM	207	27	26.388.837,68

Devam Eden Kurum Dışı Projelerimiz

Şekil 5.4. Devam Eden Kurum Dışı Projeler

Üniversitemizde araştırmacıların, dış kaynaklı proje çalışmaları incelendiğinde istikrarlı bir izlenimin olmadığı, ortalama olarak başvuru yapılan projelerin %14'ünün desteklendiği görülmüştür. Son yılda hem başvuru yapılan ve hem de sözleşmesi kabul edilen proje sayısında bir azalma olmasına rağmen, kabul edilen projelerin toplam bütçesinde önemli bir artış gözlenmiştir. (Şekil 5.2, 5.3, 5.4; Tablo 5.2, 5.3., 5.4, 5.5)

Dış kaynaklı uluslararası projeler kapsamında Avrupa Birliği "Education, Audiovisual and Culture Executive Agency (EACEA)" tarafından 3.032.000 € bütçe ile 2020-2025 yılları arasında "ERASMUS+: Key Action-1 kapsamında kabul edilen ve ülkemizde bir olarak koordinatörlüğünü Ziraat Fakültesi Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Bölümünün yaptığı "Erasmus Mundus Joint Master Degree in Soil Science (emiSS)" adlı proje bugüne kadar 25'in üzerinde farklı ülkeden 50'nin üzerinde öğrencinin katılımı ile devam etmektedir.

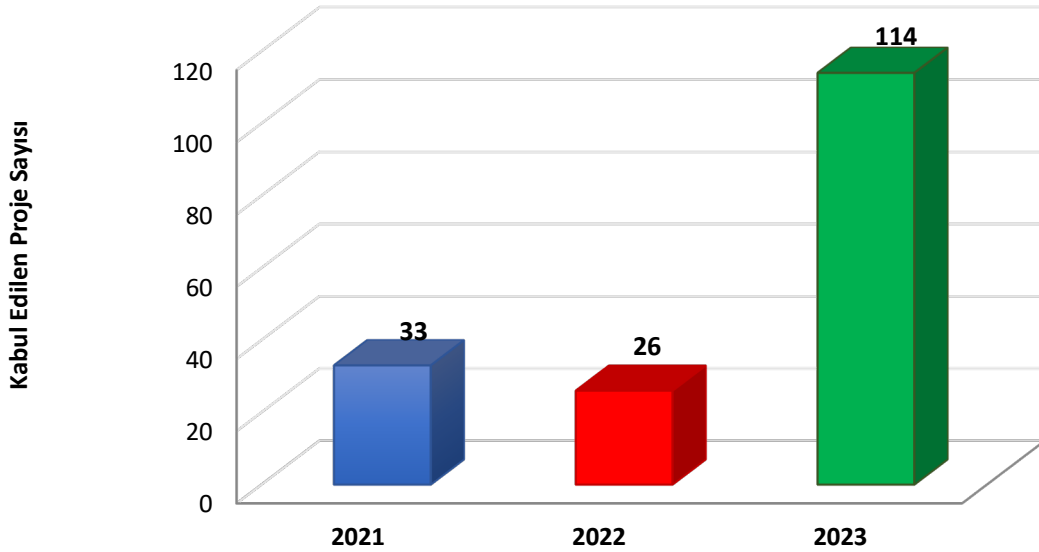
T.C. Cumhurbaşkanlığı On Birinci Kalkınma Planı'nda (2019-2023) kenevir başta olmak üzere lifli bitkilerin endüstriyel kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla önemli hedefler konulmuştur. Bu hedefler kapsamında Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın (DOKAP) açtığı hibelerden 2017 yılından sonra OMÜ yeniden hibe almaya hak kazanmıştır. Kenevir ve lifli bitkiler konusunda, Samsun ve çevresinde çiftçiler tarafından üretimin endüstriyel bir boyut kazanmasına katkı sağlayacak nitelikte, OMÜ'nün yürütücü olduğu 2 proje, toplam 17.862.007,70 TL bütçe ile desteklenmiştir.

OMÜ akademisyenleri, Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi'nde önemli bir yeri olan üniversite-sanayi iş birliği kapsamındaki TÜBİTAK-1505 desteğini 2017 yılından sonra 2022 yılında yeniden

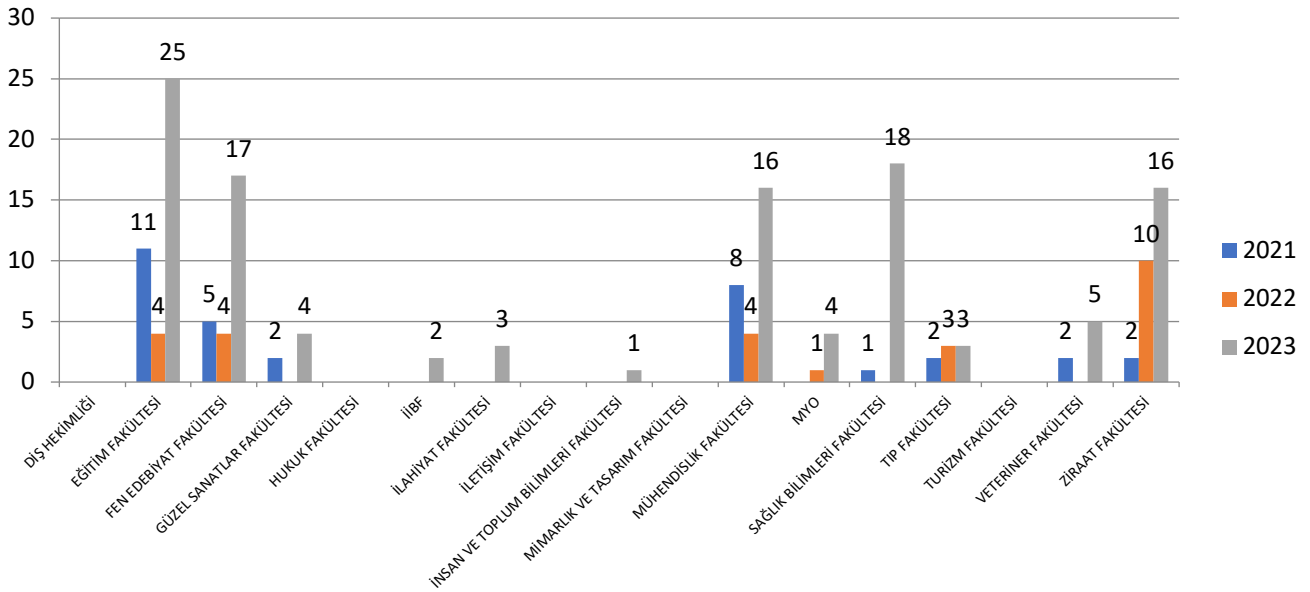
almaya hak kazanmıştır. Üniversite-Sanayi iş birliği olma özelliğinin yanında ülkenin savunma sanayi ve otomotiv sanayinin gelişmesine katkı sağlayacak bu projeler, Makine Mühendisliği ve Metalurji-Malzeme Mühendisliği bölümleri yürütücülüğünde toplam 1.509.376,00 TL bütçe ile desteklenmiştir.

Kurumumuzda, dış kaynaklı projelerin sayılarını artırmak amacıyla bilgilendirme ve proje yazma eğitimleri düzenlenmektedir. TÜBİTAK 3005 ile ilgili etkinlik 2021 sonu düzenlenmiş, 2021'de 1 olan başvuru 2022'de 5'e çıkmış ve 2si destek almıştır. Başvuru ve desteklenen projeler istenilen oranda olmaması nedeniyle, eğitimlerin tekrarlarına devam edilmekte ve sonuçları izlenmektedir.

Eğitimde revizyon çalışmalarıyla proje tabanlı eğitimi önemseyen ve müfredatlarına yansıtan OMÜ, proje yazma eğitimleri ile öğrencilerine bu kültürü aşlamaktadır. Bilginin ürüne dönüştürülmesi için başlattığı bu sürecin sonucunu TÜBİTAK-2209 başarısıyla izlemektedir.

Şekil 5.5. Yıllara Göre Kabul Edilen TÜBİTAK2209 Proje Sayısı

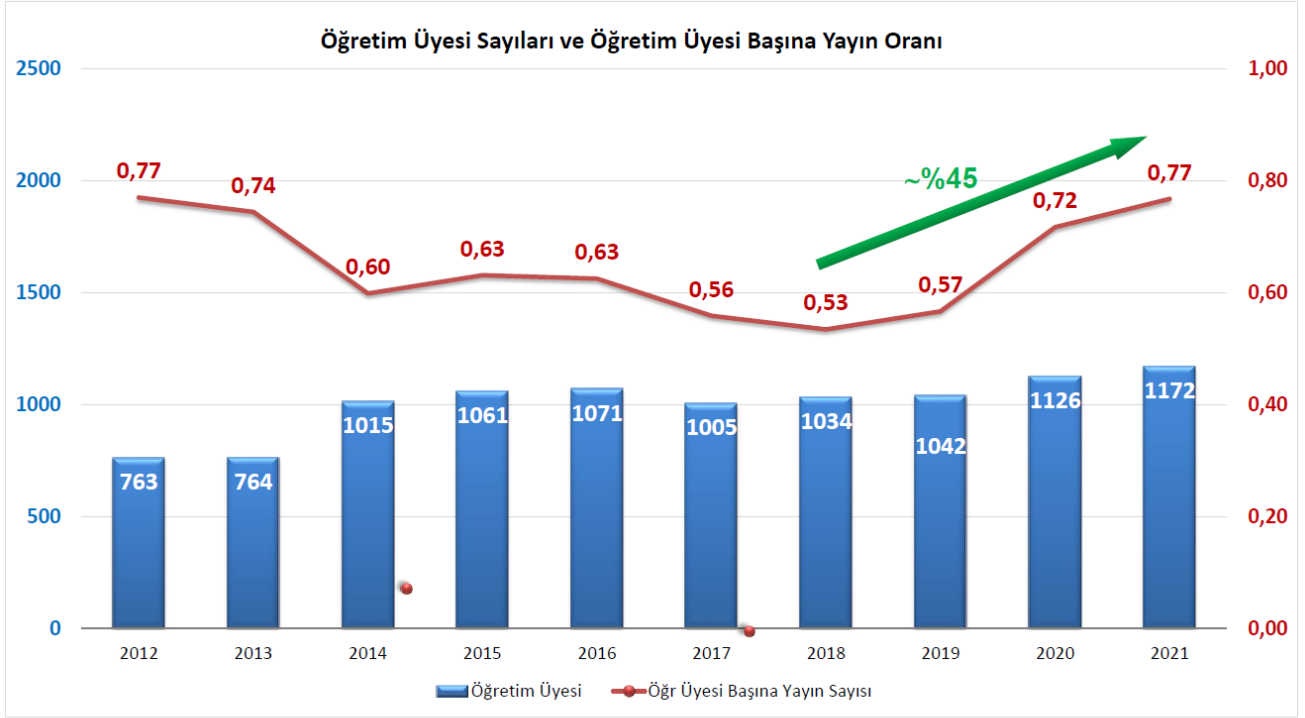
Şekil 5.6. Fakülte Bazında Yıllara Göre Proje Dağılımı

Araştırma süreçleri performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi sonucunda özellikle araştırma üniversitesi olma yönündeki hedefe ulaşmak amacıyla aşağıda belirtilen iyileştirmeye açık yönler eylem planlarında tanımlanmış ve gerekli çalışmalar başlatılmıştır.

- Desteklenen dış kaynaklı proje bütçesi artmakla birlikte sayısında bir önceki yıla göre azalış görülmesi,
- Kurumun doktora sonrası imkânların geliştirilmesine yönelik çalışmaların istenilen seviyede olmaması,
- TÜBİTAK 2244 Sanayi Doktora Programı kapsamında öğrenci bulunmaması,
- TÜBİTAK 2209 kodlu Üniversite Öğrencileri Araştırma Projelerinin istenilen düzeyde olmaması

5.2. Yayın faaliyetleri

OMÜ adresli, SCI-E, SSCI ve AHCI indeksli dergilerdeki makale sayısı 2021 yılında 886 iken (öğretim üyesi başına yayın oranı: 0.77) 2022 yılında bu rakam 979'a (öğretim üyesi başına yayın oranı: 0.80) yükselmiştir. Benzer şekilde SCI-E, SSCI ve AHCI indeksli dergilerdeki atıf sayısı da 14063'den (öğretim üyesi başına atıf oranı: 12,00) 15147'ye çıkmıştır (öğretim üyesi başına atıf oranı: 12,55) (Incites). 2012 yılından itibaren düşüş eğiliminde olan öğretim üyesi başına düşen yayın sayısı, 2018 yılından sonra yükseliş eğilimine geçerek 2022 yılı itibarıyla yaklaşık %51'lik bir artış sağlanmıştır. Artan öğretim üyesi sayısına rağmen öğretim üyesi başına düşen yayın sayısının da artması pozitif bir gösterge olup; bundan sonraki süreçte 2018 yılı ile başlayan yükseliş eğiliminin devam ettirilerek istikrarlı bir artışın sürdürülmesi hedeflenmektedir. (Şekil 5.7)

Article ve Review türü makaleler dikkate alınmıştır.

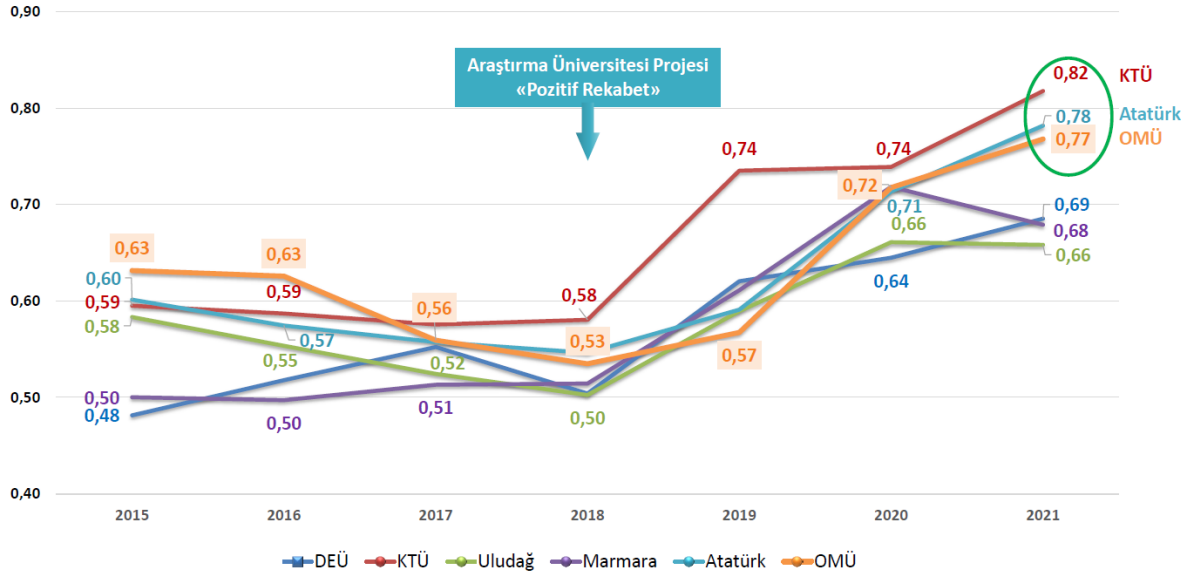

(15 Ekim 2022)

Şekil 5.7. Yıllara Göre Öğretim Üyesi Başına Yayın Sayısı

OMÜ ile benzer sıralamaya sahip beş araştırma üniversitesinin yıllara göre öğretim üyesi başına düşen yayın sıralamaları Şekil 5.8.' de verilmiştir. 2021 yılı itibariyle OMÜ bu beş üniversite arasında 3. sırada yer almaktadır. OMÜ, pozitif rekabette ön sıralarda yer almak amacıyla artan öğretim üyesi sayısına göre daha hızlı artan nitelikli yayın sayısına ulaşmayı hedef olarak belirlemiştir. Bu kapsamda teşvik ve ödül yönetmelikleri hazırlanmakta, ayrıca performansa bağlı BAP proje bütçeleri ile öğretim üyelerini teşvik etmektedir.

Öğretim Üyesi Başına Yayın Sayıları

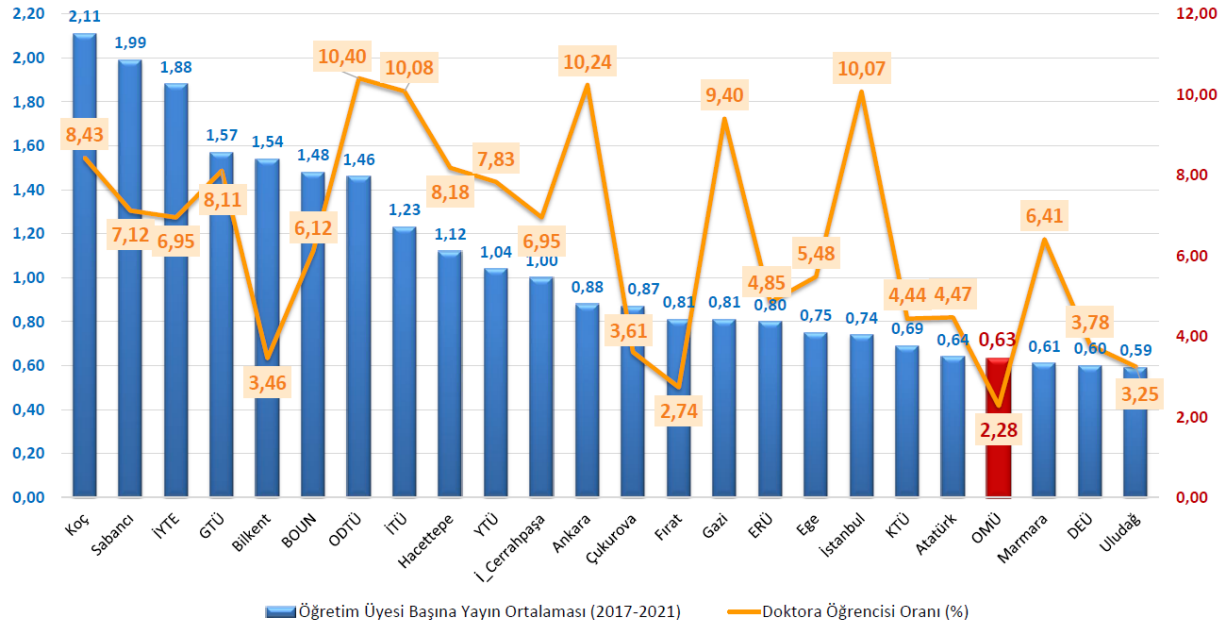

Şekil 5.8. Karşılaştırma Tablosu

Öğretim üyesi başına düşen yayın sayıları ile doktora öğrenci sayılarının üniversitelere bağlı olarak değişimi Şekil 5.9.'de verilmiştir. Yayın sayısı ile doktora öğrenci sayısının genele bakıldığında paralellik gösterdiği görülmektedir. Doktora öğrenci sayısı arttıkça yayın sayılarında bazı sapmalar olsa da genel olarak artış olduğu açıktır. OMÜ öğretim üyesi başına düşen doktora öğrencisi sayısını arttırmakla beraber, özellikle nitelikli doktora öğrencisi ve doktora çalışmaları yapılmasını öncelemektedir. Lisansüstü çalışmalarını desteklemek amacıyla, BAP bünyesinde 1904 kodlu projeler ile lisansüstü öğrencilerin tezlerine destek verilmektedir. Bunun yanında, doktora öğrencilerinin tez savunma sınavına girebilmesi için en az 1 yayın veya 2 bildiri yapma şartının getirilerek, yapılan tez çalışmalarının bilimsel niteliğinin artırılması amaçlanmıştır. Üniversitemizin bir sonraki hedefi yayın sayısının yanında yayın niteliğinin de değerlendirildiği mezuniyet şartlarını belirlemek ve bu şartların sağlanması için gerekli desteklerin artırılmasını sağlamak olacaktır. Bu sayede yayın ve doktora öğrenci sayıları birer metrik olmaktan çıkıp literatüre, bilimin ve ülkemizin gelişmesine katkı sunacaktır.

Lisansüstü öğrencilerine BAPKOB tarafından yürütülen projelerde burs imkânı sunulmaktadır. Ayrıca tez konularının bölgedeki sanayii kuruluşlarının sorunlarına çözüm olacak veya öncelikli alanlar arasından seçilmesi durumunda, BAP desteklerine ek bütçe tahsis edilebilmesi için çalışmalar yürütülmektedir.

Öğretim Üyesi Başına Yayın Sayısı Ortalaması ve Doktora Öğrencisi Oranı

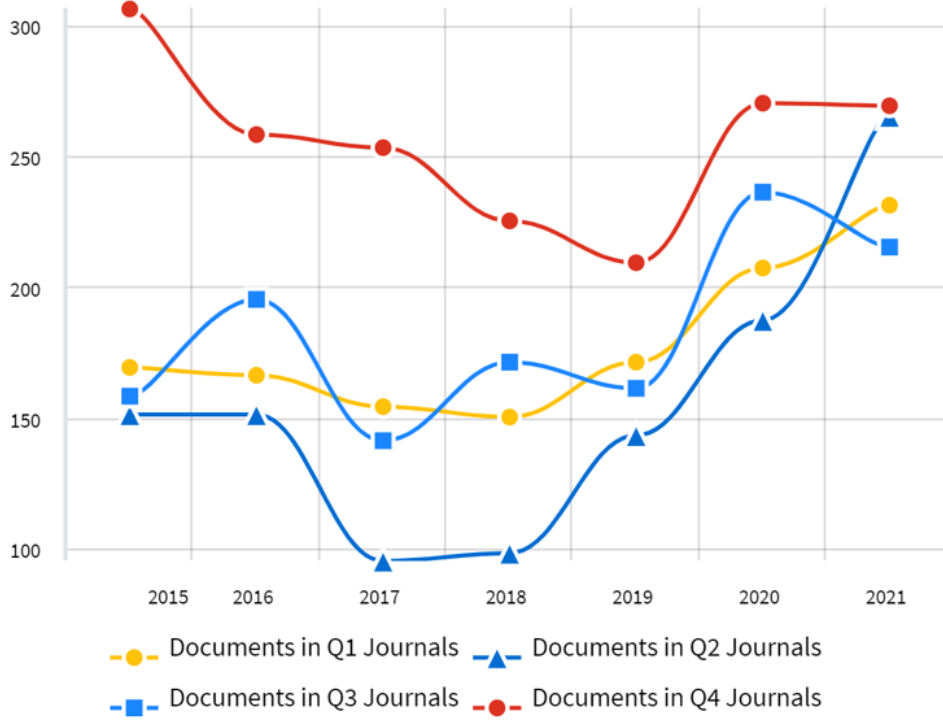
Article ve Review türü yayınlar ile 2020 - 2021 yılı öğrenci sayıları dikkate alınmıştır

WEB OF SCIENCE™ (23 Ekim 2022)

Şekil 5.9. Üniversiteler Bazında Yayın Ortalaması ve Doktora Öğrenci Oranı

OMÜ adresli yapılan yayınların 2021 yılı itibarıyla %50,20'si Q1 ve Q2 sınıfındaki dergilerde yayınlanmıştır. Q1 ve Q2 sınıfı dergilerde yapılan yayın sayıları 2018 yılından itibaren sürekli artış eğiliminde olduğu görülmüştür. Q4 sınıfında yapılan yayınların sayılarının 2020 yılı ve sonrasında artışının önüne geçildiği görülmüştür. Q3 yayın sayılarının ise 2021 yılı itibarıyla düşüş eğilimine geçmiştir (Şekil 5.10).

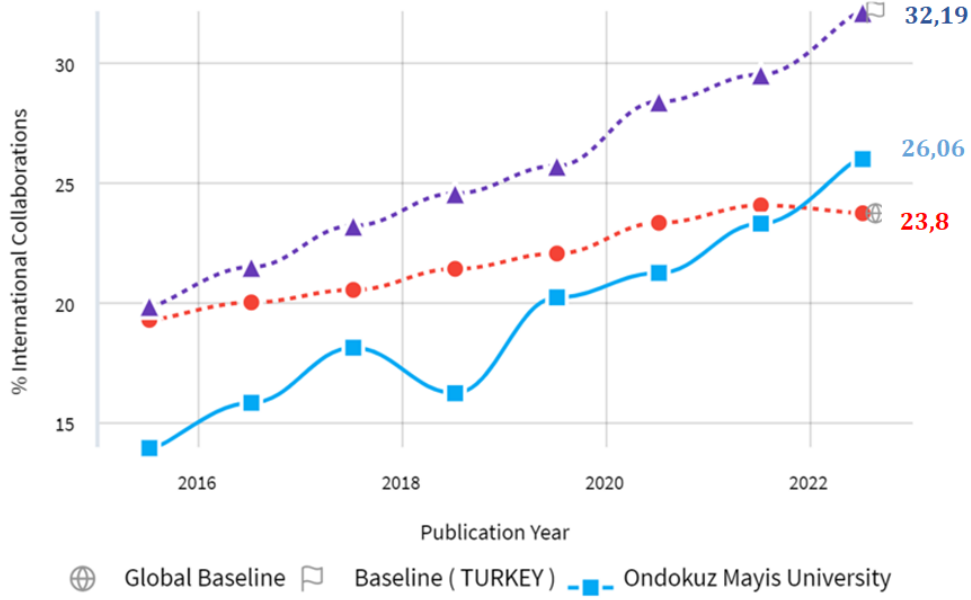

Şekil 5.10. Yıllara Göre Q1, Q2, Q3 ve Q4 Sınıfı Dergilerde Yapılan Yayın Sayıları

Üniversitemizin önceliği Q1 ve Q2 sınıfındaki yayın sayılarını artırarak nitelikli yayın sayısının artmasını sağlamaktır. Bu kapsamda; aşağıda yer alan faaliyetler planlanmış ve uygulamaya konulmuştur:

- Akademik Yükseltme ve Atamalarda Uygulanacak Esaslar Yönergesinde Q1 ve Q2 sınıfındaki yayınlara verilen puanların artırılması,
- Ödül ve teşvik yönergesinde farklı ödüllerin tanımlanması,
- BAP performans göstergeleri arasında yer alması.

Üniversitemizde uluslararası işbirlikleri ile birlikte yapılan yayınlar 2016-2022 yılları arasında %26.06 oranına kadar çıkmıştır. Her sene artış göstererek devam etmiştir. Şekil 5.11’de bu artışın 2022 yılında dünya ortalamasından (%23,8) daha yüksek değere ulaştığı görülmektedir. Fakat Türkiye genelinde uluslararası işbirlikleri ile yapılan yayın oranı (%32,19) ile kıyaslandığında, 2022 yılındaki artışın istenilen düzeyde olmadığı gözlenmiştir. Üniversite olarak uluslararası işbirliklerinin arttırılmasına yönelik çalışmalar yapılması hedefler arasındadır. Bu hedefler doğrultusunda yurt dışında yürütülen orta ve büyük çaplı projeler için yapılabilecek ikili anlaşmalar kapsamında öğretim elemanlarımızın ve öğrencilerimizin bu işbirliklerine katılımlarının sağlanması hedeflenmektedir. Bu kapsamda, 2020 yılında liderliğini üniversitemizin üstlendiği ve gerek öğretim üyesi gerekse de öğrenci hareketliliğinin sağlandığı “Erasmus Mundus Joint Master Degree in Soil Science (emiSS)” adlı proje kapsamında 4 ayrı ortak ülke ile çalışmaya başlanılmış ve halen devam etmektedir.

Şekil 5.11. Yıllara Göre Üniversitemizde Uluslararası İşbirlikleri İle Birlikte Yapılan Yayınlar

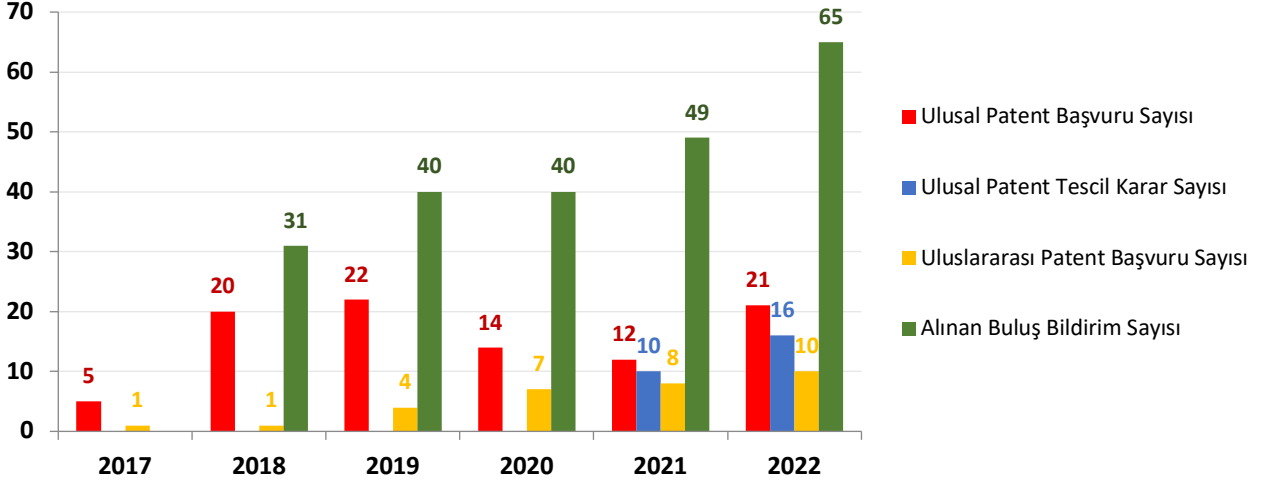
5.3. Patent

OMÜ Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) Fikri Sınai Haklar Birimi; Türk Patent ve Marka Kurumunun Bilgi ve Doküman Birimi, ayrıca Avrupa Patent Ofisi'nin (EPO) Patent Bilgi Merkezidir (PATLIB). Sanayicilere, akademisyenlere ve öğrencilere patent, faydalı model, marka ve tasarım konularında farkındalık oluşturma ve bilgilendirme çalışmaları yapmaktadır. Buluşlarının değerlendirilmesi, başvuru süreç takibi, sözleşme yönetimi ve lisanslama hizmetleri konularında da teknik destek vermektedir. Yapılan bilgilendirmeler ve eğitimler sonucunda, üniversitenin buluş bildirim ve tescil sayısında her yıl giderek artan bir ivmesi olduğu görülmektedir (Tablo 5.6).

OMÜ-TTO bünyesine 2017 ve 2022 yılları arasında 225 buluş bildirimi yapılmıştır. Bunlardan 94'ü ulusal ve 31 tanesi ise uluslararası patent olmak üzere 125 tanesi ile patent başvurusunda bulunmuştur. 2022 yılı itibarı ile toplam patent tescili sayısı ise 26 olmuştur.

Tablo 5.6. OMÜ-Patent Veri Raporu

Gösterge	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ulusal Patent Başvuru Sayısı	5	20	22	14	12	21
Ulusal Patent Tescil Karar Sayısı	0	0	0	0	10	16
Uluslararası Patent Başvuru Sayısı	1	1	4	7	8	10
Alınan Buluş Bildirim Sayısı	0	31	40	40	49	65

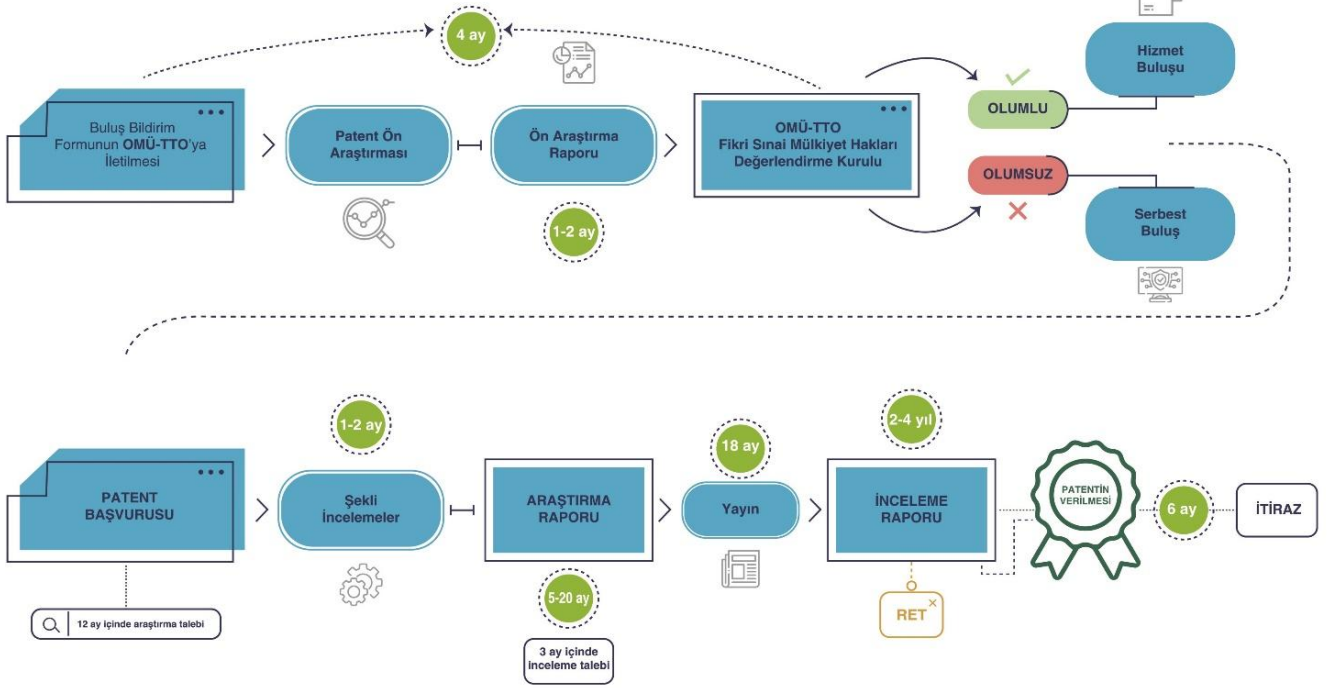
Şekil 5.12. Yıllara Göre Patent Tescil Sayıları

OMÜ hak sahipliğinde tescillenmiş patentlerin ticarileştirilmesi kapsamında farklı firmalarla lisanslama çalışmaları sürdürülmektedir. Türkiye'nin ilk yerli ve millî kenevir çeşitlerini üreten OMÜ'de "Narlı" kenevir çeşidine ait tohumun ihalesi yapılarak ticarileştirilmiştir. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ve Kalite Koordinatörlüğü işbirliği ile tasarlanan ÜNİKYS (Üniversite Kalite Yönetim Sistemi) Yazılımı lisanslanarak ticarileştirilmiş olup, 2023 yılın içinde lisans yenilemesi gerçekleştirilmiştir.

Üniversitemizde katma değeri yüksek projelerin teşvik edilmesi için öğretim elemanlarımız tarafından yürütülen bilimsel araştırmalardan elde edilen çıktılara dönük fikri mülkiyet haklarının tescil edilmesi, patent, faydalı model geliştirme, tür-çeşit tescili veya patent başvurusu kabul edilmiş başvurulara ait prototip yapımı ile ilgili süreçlerde kullanılacak mal, malzeme ve hizmet alımı için ihtiyaç duyulan masraflara destek veren proje kodları oluşturulmuştur. Bu kapsamda fikri ve sınai mülkiyet haklarının (patent, faydalı model, marka, girişim fikri, yazılım, her türlü eser, proje tasarım) tescil edilmesi ile ilgili süreçler 1924-A, patent kapsamında geliştirilecek prototip ile ilgili süreçler 1924-B kodlu projeler kapsamında desteklenmektedir.

OMÜ'de Patent Başvuru Süreci Şekil 5.13' de tanımlanmıştır. Buluş sahiplerinin buluş bildirim formunu doldurarak TTO patent ofisine başvurmasıyla süreç başlatılmaktadır.

OMÜ-TTO PATENT BAŞVURU-TESCİL SÜRECİ

Şekil 5.13. OMU-TTO Patent Tescil Süreci Diyagramı

Akademisyenlerimizden/öğrencilerimizden Buluş Bildirim Formları alındıktan sonra ilk olarak OMÜ TTO tarafından incelenmekte ve çözüm ortaklarına ön araştırmasının yapılması için gönderilmektedir. Akademisyenlerden ve öğrencilerden gelen Buluş Bildirim Formları ve çözüm ortaklarından gelen ön araştırma raporu dikkate alınarak Teknoloji Ön Değerlendirme Raporu hazırlanmaktadır. Hazırlanan rapor "OMÜ Fikri Sınai Mülkiyet Hakları Değerlendirme Kuruluna" sunulmaktadır. Kuruldan çıkan sonucun olumlu olması durumunda ilgili buluş hizmet buluşu olarak değerlendirilerek başvuru/tescil masrafları OMÜ tarafından karşılanmaktadır.

6. OMÜ ULUSAL VE ULUSLARARASI REKABET EDEBİLİRLİK

Ulusal ve uluslararası üniversitelerin Eğitim-Öğretim, Araştırma-Geliştirme, Toplumsal Yaşama Katkı ve uluslararasılaşma gibi yürütmüş olduğu ana faaliyetler, performans göstergeleri ile tanımlanmış ve birçok derecelendirme sistemi geliştirilmiştir.

Üniversite derecelendirme sistemleri, oluşturdukları metodolojiler dâhilindeki çeşitli kriterlerin değerlendirmelerini yaparak yükseköğretim kurumlarının performanslarını ortaya koymaktadır. Söz konusu veriler, istenirse münferit programları veya alanları analiz etmek için de kullanılabilir ve bu doğrultuda da kurumlar sıralanabilmektedir. Metodolojiler incelendiğinde genellikle kurumların gelirleri, eğitim ve araştırma performansları, sanayi ile olan iş birlikleri, uluslararası boyutları, aktif ve mezun öğrenci sayıları, eğitici ve araştırmacı sayıları, mezunların iş

bulma oranları ve aldıkları çeşitli ödüllerin değerlendirildiği görülmektedir. Derecelendirme esaslı endeks siteleri, kurumsal saygınlık ve tanınırlık alanlarında en fazla katkıyı yapan sitelerdir. Kişilerin, kurumların ve hatta ülkelerin karar ve değerlendirme aşamalarına doğrudan etki yapabilmektedirler. Hükûmetler yükseköğrenim stratejilerini bu endeks verilerine göre gözden geçirmekte ve bu derecelendirme sonuçlarına göre politika belirlemektedirler. Dünya çapındaki bu derecelendirmeler, yıllar içerisinde üniversitelerin saygınlıklarının da bir sıralaması şeklini almış olup bu nedenle tercih aşamasındaki adayların kararlarında etkileyici bir unsur hâline gelmişlerdir.

Halihazırda dünya çapında değerlendirme yapan 23 adet saygın derecelendirme sistemi vardır. Bu sistemler arasında 3'ü diğerlerinden ön planda olup kurumlar, öncelikle bu değerlendirmelerden birinde yer almak istemektedirler. Bu derecelendirmeler QS World University Rankings, Times Higher Education (THE) World University Rankings ve Academic Ranking of World Universities (ARWU) olup diğerlerinden daha uzun süredir faaliyet göstermekte ve diğer sistemlere göre çok daha nüfuzlu sayılmaktadırlar.

Dünya çapındaki diğer derecelendirme kuruluşları:

- Aggregate Ranking of Top Universities
- Academic Influence Ranking
- Center for World University Rankings
- Leiden Ranking
- Performance Ranking of Scientific Papers for World Universities
- Reuters World's Top 100 Innovative Universities
- Round University Ranking
- SCImago Institutions Rankings
- U-Multirank
- University Ranking by Academic Performance
- U.S. News & World Report Best Global Universities Ranking
- Webometrics

Özel derecelendirmeler:

- Eduniversal
- Human Resources & Labor Review
- Nature Index
- Professional Ranking of World Universities

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, birçok derecelendirme kuruluşunun izlediği parametreleri izleme kriteri olarak alarak hem ulusal hem de uluslararası arenada yer edinmek üzere çalışmalarını sürdürmektedir. Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi, YÖK İzleme Kriterleri, URAP, SCImago, GreenMetric Endeksi, Times Higher Education (THE) Dünya Üniversiteler Sıralaması ve THE Etki Sıralamasındaki yerini takip etmektedir (arastirma.omu.edu.tr). Durum analizleri iç değerlendirme süreçlerinde yapılmakta olup ayrıca kurumsal gösterge raporları kalite koordinatörlüğünün web sayfası üzerinden paylaşılmakta ve iyileştirmeye açık yönlerimiz için faaliyetler başlatılmaktadır (<https://kalite.omu.edu.tr/kurumsal-gosterge-raporlari>).

Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi; üniversitelerin bilimsel ve teknolojik araştırma yetkinliğine, iş birliği ve etkileşim aktivitesine, fikrî mülkiyet etkinliğine, girişimcilik ve yenilikçilik kültürüne ve ekonomik katkı ile ticarileşme potansiyeline bağlı olarak değerlendirme yapmaktadır.

GreenMetric Üniversite Sürdürülebilirlik Derecelendirmesi, üniversite kampüslerindeki sürdürülebilirlik çabalarını dünya çapında değerlendirmekte ve karşılaştırmasını yapmaktadır.

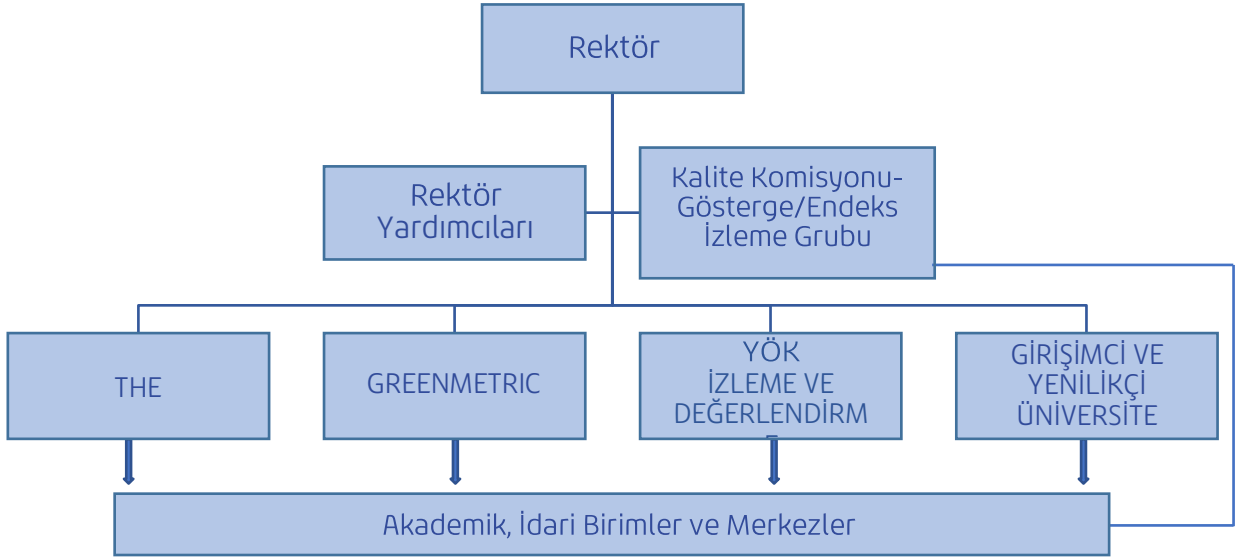
THE kuruluşu Dünya Üniversiteler Sıralamasını oluştururken üniversitenin öğretim, araştırma, bilgi transferi ve uluslararası görünüm olmak üzere dört alanla ilgili performansını değerlendiren 13 göstergeli ele almaktadır. THE Etki Sıralaması ise üniversiteleri Birleşmiş Milletlerin Sürdürülebilir Gelişme Hedeflerine göre değerlendiren tek küresel performans tablosudur.

Ülkemizde de üniversitelere ilişkin değerlendirmelerin kanıt temelli yapılabilmesi amacıyla YÖK tarafından 2019 yılı itibarıyla “Üniversite İzleme ve Değerlendirme” çalışmaları başlatılmıştır. Bu kapsamda 47 gösterge belirlenmiştir. Üniversitelerin yürüttüğü çalışmaların tamamını kapsamı hedeflenen göstergeler “Eğitim ve Öğretim”, “Araştırma-Geliştirme, Proje ve Yayın”, “Uluslararasılaşma” ve “Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk” ana kategorileri altında gruplanmıştır.

YÖK İzleme Kriterleri, THE World/Impact, Greenmetric, Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksine ilişkin ayrıntılı bilgilere kılavuzun ilerleyen bölümlerinde yer verilecektir.

6.1. Endeks Yönetsel Yapı

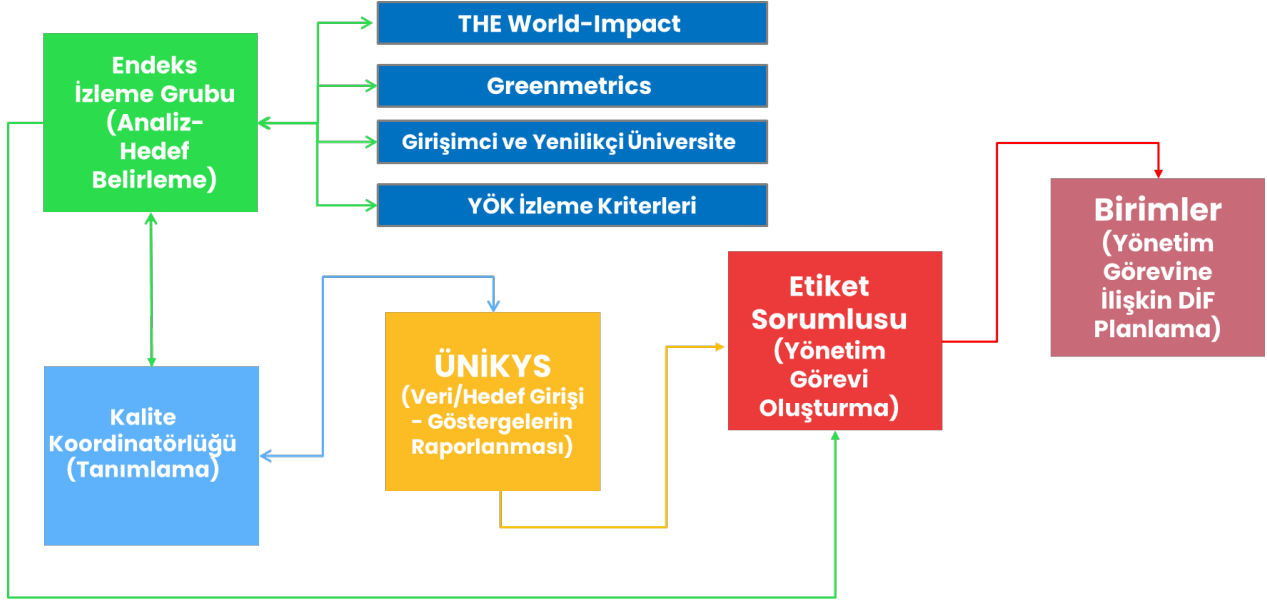
OMÜ’nün ulusal ve uluslararası yükseköğretim kurumları arasındaki yerini izlemek ve her yıl performansını artırmak amacıyla Kalite Komisyonu bünyesindeki Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri Alt Komisyonuna bağlı “Ar-Ge ve Endeks İzleme Grubu” oluşturulmuştur (Şekil 6.1). Ar-Ge ve Endeks İzleme Grubu, ilgili idari ve akademik birimler ile işbirliği içerisinde çalışarak üniversitemizin derecelendirme esaslı endekslerde yer alabilmesi için gereken faaliyetleri yürütmekte, verileri toplamakta ve bu verileri ilgili endeks portallarına yüklemektedir.

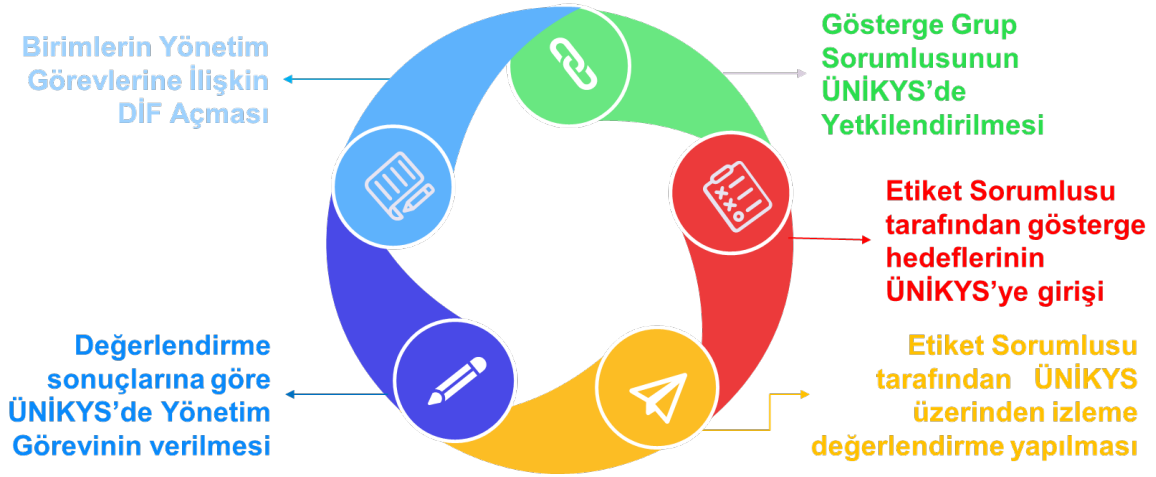
Şekil 6.1. Ar-Ge Yönetsel Yapısı

OMÜ'nün dört temel sıralama kuruluşunda (YÖK İzleme Kriterleri, THE World/Impact, Greenmetric, Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi) ilerlemesini izlemekle görevlendirilen "Ar-Ge ve Endeks İzleme Grubu", Kalite Koordinatörlüğü'ne entegre edilerek kalite süreçleriyle uyumlu çalışmalar yapılması hedeflenmiştir. Dört endeks grubu için gösterge etiketleri oluşturulmuş, iyileştirmeye açık yönler belirlenerek yönetim görevleri verilmiş ve istenilen hedeflere ulaşmak için eylem planlarına yansıtılmıştır. Her yıl birimlerimizin ardından kurum olarak da göstergeler gözden geçirilerek durum analizleri yapılmaktadır.

ÜNİKYS Veri ve Hedef Yönetimi ile tüm endeks grupları sorumlu oldukları göstergelere kurumsal düzeyde üst hedefler belirleyebilmekte; birim hedefleri alınabilmekte ve gösterge izleme dönem sonlarında hedeflere ulaşma durumları izlenebilmekte ve iyileştirmelere yansıtılmaktadır. Uygulanmakta olan endeks izleme mekanizması gereğince (Şekil 6.2, Şekil 6.3) endeks grup başkanları tarafından iyileştirilmesi gereken göstergeler için yönetim görevi oluşturulabilmekte ve sorumlu birimlere ÜNİKYS üzerinden görevleri iletilmektedir. Sorumlu birimler ise bu görevlere ilişkin iyileştirici faaliyet planlayarak çalışmalarını tamamlamaktadır. 2022 yılında ÜNİKYS'de tanımlanan 507 adet göstergeye ait 534 adet veri ilgili birimlerden toplanmış ve endeks grup sorumluları tarafından değerlendirilmiştir. Tüm gösterge gruplarına ait performans sonuçları Kalite Koordinatörlüğü web sayfasında yayınlanmaktadır.

Şekil 6.2. Endeks İzleme Mekanizması ve ÜNİKYS İlişkisi

Şekil 6.3. ÜNİKYS ile Hedef Odaklı Sürdürülebilir Gösterge Döngüsü

6.2. Süreç Takvimi

Endeks göstergelerine ait veriler ÜNİKYS üzerinden temin edilerek Tablo 6.1'de belirtilen tarihlerde gerekli raporlar hazırlanmakta ve ilgili portallara veri girişleri sağlanmaktadır. Bununla birlikte birimlerin sorumluluğunda olan veriler ile endeks komisyonu tarafından gerçekleştirilecek "değerlendirme ve hedef belirleme işlemlerine" yönelik Akademik Birim İşlem Takvimi yıllık olarak hazırlanmakta ve kalite koordinatörlüğü web sayfasında duyurulmaktadır.

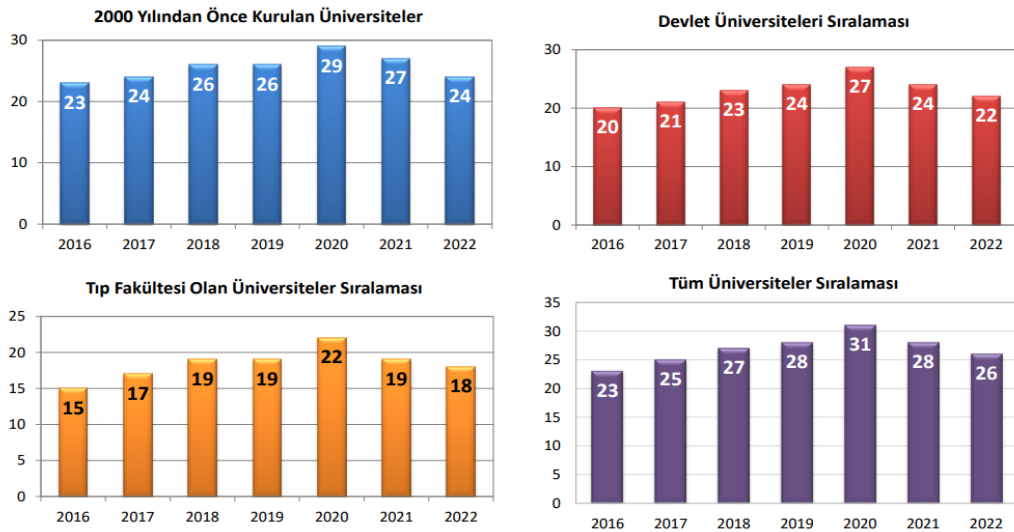
Tablo 6.1. Endeks Süreç Takvimi

Veri Girişi Yapılacak Endeksler	Verilerle İlgili Süreç	
	Verilerin temin edileceği tarih	Verilerin sisteme giriş yapılacağı tarih
Times Higher Education World Rankings Index	Şubat-Mart	Ocak-Mart
Times Higher Education Impact Rankings	Eylül-Ekim	Kasım-Ocak
IU GreenMetrics	Ocak-Nisan	Mayıs-Ekim
YÖK-Üniversite İzleme ve Değerlendirme Göstergeleri	Mayıs	Haziran
Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi	Ocak-Aralık	Nisan-Mayıs

6.3. Endeks Performans Değerlendirme

Son yıllarda dünyadaki üniversitelerin performanslarını değerlendirmek üzere, URAP (University Ranking by Academic Performance), CWUR (Center for World University Rankings), LEIDEN (Centre for Science and Technology Studies / Leiden University Rankings), SIR (Scimago Institutions Rankings) ve QS World University Ranking gibi birçok derecelendirme sistemi oluşturulmuştur. OMÜ, dört temel sıralama kuruluşunun (YÖK İzleme Kriterleri, THE World/Impact, Greenmetric, Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi) izlenmesinin yanı sıra diğer endeksleri de takip eden bir yaklaşıma sahiptir. Örneğin OMÜ'nün 2016-2022 yılları arasında Şekil 6.4' de özetlenen URAP'ın derecelendirmeleri izlenmektedir.

OMÜ URAP Sıralamaları

Şekil 6.4. OMÜ'nün Yıllara Göre URAP Sıralaması

Bununla birlikte OMÜ; Yükseköğretim Kalite Kurulu Kurumsal Gösterge Raporlarına özel önem atfetmektedir. ÜNİKYS’de “YÖKAK KG etiketi” ile kurumsal gösterge olarak Tablo 6.2’de yer alan araştırma verileri Kalite Komisyonuna bağlı “Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri Alt Komisyonu” tarafından izlenmektedir.

Tablo 6.2. YÖKAK Kurumsal Göstergeleri

4- Araştırma ve Geliştirme	2018	2019	2020	2021	2022
1- SCI, SSCI ve AHCI endeksli dergilerdeki yıllık yayın sayısı	558	601	813	901	874
2- Öğretim üyesi başına SCI, SSCI ve A&HCI endeksli dergilerdeki yıllık yayın sayısı	0,54	0,577	0,722	0,769	0,73
3- Atıf Sayısı	1434	3801	3684	4568	3.514
4- Atıf Puanı	1,387	3,648	3,272	3,898	2,94
5- Q1 Yayın Sayısı	80	98	152	182	
6- Q1 Yayın Oranı	14,65	16,93	19,02	20,31	
7- Toplam Yayın (Doküman) Sayısı	804	795	976	1129	1.285
8- Toplam Yayın (Doküman) Sayısının Öğretim Üyesi Sayısına Oranı	0,778	0,763	0,867	0,963	1,07
9- Alan Ağırlıklı Atıf Endeksi	0,62	0,8	1,1	1,03	1,01
10- Uluslararası İşbirliği ile Yapılmış Yayın Sayısı	142	170	210	228	339
11- Uluslararası İşbirliği ile Yapılmış Yayın Sayısının Toplam Yayın Sayısına Oranı	17,7	21,4	21,5	20,2	26,4
12- Üniversite Sanayi İşbirliği ile Yapılan Yayın Sayısı	6	7	10	10	8
13- Üniversite Sanayi İşbirliği ile Yapılan Yayın Sayısının Toplam Yayın Sayısına Oranı	0,7	0,9	1	0,9	0,6
14- İlk %10 luk Dilimde Atıf Alan Yayın Sayısı	33	49	72	112	135
15- İlk %10 luk Dilimde Atıf Alan Yayın Sayısının Toplam Yayın Sayısına Oranı	4,1	6,2	7,4	9,9	10,5
16- İlk %10 luk Dilimde Bulunan Dergilerdeki Yayın Sayısı	53	68	89	112	136
17- İlk %10 luk Dilimde Bulunan Dergilerdeki Yayın Sayısının Toplam Yayın Sayısına Oranı	7,3	9,6	9,8	10,7	11,1
18- Tamamlanan Dış Destekli Proje Sayısı	38	27	35	16	41
19- Öğretim Üyesi Başına Tamamlanan Dış Destekli Proje Sayısı	0,037	0,026	0,031	0,014	
20- Tamamlanan dış destekli projelerin yıllık toplam bütçesi	5661266,83	2925581,06	5210348,18	3635215,36	12.096.933,45
21- Sonuçlanan Patent, faydalı model veya tasarım sayısı	26	34	-	10	23
22- Faal olan öğretim üyesi teknoloji şirketi sayısı	11	17	6	27	12
23- TÜBA ve TÜBİTAK ödüllü öğretim üyesi sayısı (TÜBA çeviri ödülü hariç)	13	2	-	-	-
24- Uluslararası ödüller (Kurumsal bazda ya da Kurum adına ya da resmi olarak kurum ile bağlantılı olarak alınan ödüller)				9	13
25- Öğretim üyesi başına tezli yüksek lisans öğrenci sayısı	4,427	3,098	3,075	2,912	
26- Öğretim üyesi başına doktora öğrenci sayısı	1,299	1,316	1,169	1,165	

OMÜ'nün ÜNİKYS Yazılımı üzerinden takip ettiği endeks göstergelerine ilişkin ayrıntılı bilgiler alfabetik sıraya göre aşağıda yer alan alt başlıklarda açıklanmıştır.

6.4. Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi

Tüm dünyada üniversiteler, içinde bulunulan dönemin koşullarına uygun olarak paydaşlarının ihtiyaç ve beklentilerine yönelik nitelikli insan kaynağını yetiştirmek ve istihdama hazır hale getirmek üzere eğitim-öğretim faaliyeti yapan, aynı zamanda yapılan bilimsel çalışmalarla yenilik ve teknoloji üretme amacı taşıyan yüksek düzeydeki eğitim kurumlarıdır.

Girişimci üniversite modeli ise üniversitelerin doğrudan piyasaya girmeyi hedefleyerek kâr amaçlı faaliyet göstermeye çalışması temeline dayanan bir yaklaşımdır. Girişimci üniversiteler klasik akademik faaliyetlerinin yanında teknoloji transferi, yenilik, ekonomi ve topluma katkı görevlerini de üstlenmiştir. Bu eğitim-öğretim faaliyetleri, bilimsel çalışmalar ve girişimci-yenilikçi girişimlerin niteliği bölgesel, ulusal ve uluslararası ölçekte meydana gelen değişimlerle doğrudan ilgilidir. Bu nedenle düzenli olarak eğitim-öğretim faaliyetlerinin gözden geçirilmesi ve istihdam alanına nitelikli insan kaynağının temin edilmesi önemlidir.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, çağın şartlarına uygun olarak kurumsal kalitesini arttırmak ve stratejik amaçlarını gerçekleştirmek üzere sürekli iyileştirme ve geliştirme yaklaşımlarını benimsemektedir. Bu kapsamda kurumsal kalite bilincinin yaygınlaşması ve sürdürülebilir olması için güçlü ve iyileştirmeye açık yönlerini tespit etmek üzere yıllık iç değerlendirme raporları hazırlamaktadır. Hazırlanan raporlarda eğitim-öğretimle ve bilimsel çalışmalarla ilgili alanlarda güçlü yönlerle birlikte iyileştirmeye açık alanlar da ortaya konulmaktadır. Eğitimde sürekli iyileştirme yaklaşımı çerçevesinde eğitim-öğretim faaliyetlerinin Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ve 21. Yüzyıl Becerileri noktasında mezunların bu yetkinlikleri sağlayıp sağlayamayacağının gözden geçirilmesinin önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun 23. toplantısında alınan **“Üniversitede yenilikçiliğin ve girişimciliğin tetiklenmesi amacıyla politika araçlarının geliştirilmesi”** kararı kapsamında Türkiye’de ilk kez 2012 yılında TÜBİTAK tarafından Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi hazırlanmıştır.

Endeks ile ülkemizin en girişimci ve yenilikçi 50 üniversitesi sıralanmaktadır.

Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi; üniversitelerin bilimsel ve teknolojik araştırma yetkinliğine, işbirliği ve etkileşim aktivitesine, fikrî mülkiyet etkinliğine, girişimcilik ve yenilikçilik kültürüne ve ekonomik katkı ile ticarileşme potansiyeline bağlı olarak değerlendirme yapmaktadır. Endeks, üniversiteleri girişimcilik ve yenilikçilik performanslarına göre sıralayarak üniversiteler arası girişimcilik ve yenilikçilik odaklı rekabetin artmasına ve girişimcilik çabalarının gelişmesine katkı sağlamayı hedeflemektedir. Dolayısıyla bu çalışma aslında birçok kişi tarafından sanıldığı gibi üniversitelerin eğitim kalitesine göre sıralandığı bir liste veya en başarılı üniversiteyi ortaya koyan bir sıralama değildir.

Endeks ile üniversiteler, 2012-2017 yılları arasında

1-bilimsel ve teknolojik araştırma yetkinliği, 2-fikrî mülkiyet havuzu, 3-işbirliği ve etkileşim, 4-girişimcilik ve yenilikçilik kültürü, 5-ekonomik katkı ve ticarileşme olmak üzere 5 boyut altında 23 göstergeye göre sıralanmıştır.

2018 yılından itibaren ise **1-bilimsel ve teknolojik araştırma yetkinliği, 2-fikrî mülkiyet havuzu, 3-işbirliği ve etkileşim, 4-ekonomik katkı ve ticarileşme** olmak üzere 4 boyut altında 22 göstergeye göre sıralanmıştır. TÜBİTAK tarafından Endeks verilerine ilişkin talep formlarında her yıl güncelleme yapılabilmektedir. 2020 yılında 4 farklı boyutta 22 adet göstergeye ilişkin veri talep edilmişken 2021 yılı için sadece 5 adet göstergeye ait veri ile birlikte veri kalitesine göre endekse dahil edilip edilmeyeceğine karar verilecek olan **Patent Tabanlı Firma Sayısı** ile ilgili veri talep edilmiştir. 2022 yılında ise öğretim elemanı ve öğrencilere ait (mezun veya öğrenimi devam eden) patent tabanlı firmalar ve patent tabanlı olmayan firmalara ait bilgiler ile patent başvuruları ve alınan patent bilgileri olmak üzere 6 adet göstergeye ait verileri istenmiştir.

Her ne kadar veri talebi bu şekilde yapılmış olsa da **2021 yılı değerlendirme sonuçları** açıklandığında **1-bilimsel ve teknolojik araştırma yetkinliği, 2-fikrî mülkiyet havuzu, 3-işbirliği ve etkileşim, 4-ekonomik ve toplumsal katkı** olmak üzere 4 boyut altında 23 göstergeye göre sıralama yapılmıştır.

İlk kez 2012 yılında başlayan Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi sıralamasına göre Ondokuz Mayıs Üniversitesi 2012 yılında ilk 50 üniversite arasına girememiş, **2013 yılında 44 ve 2014 yılında 50. sırada yer almıştır.** 2015, 2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarında ilk 50'ye girememiştir. Ondokuz Mayıs Üniversitesi endeks sıralamasında 2021 yılında 35,23 puanla 46. sırada yer almıştır. Güncel olarak Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi puanlama ve sıralama sonuçları 01.04.2023 tarihinde açıklanmıştır. Buna göre; **2021 yılı endeks göstergelerine yönelik veriler esas alınarak yapılan 2022 yılı değerlendirmelerinde Ondokuz Mayıs Üniversitesi başarısını arttırarak 42,84 puanla 35. sıraya yükselmiştir.**

Unutulmaması gereken önemli husus, yapılan bu endeks çalışması ile üniversitenin salt kendi performansının değil, diğer üniversitelere göre performans durumunun değerlendiriliyor olmasıdır. Bu nedenle üniversitemizin performansı artmış olsa bile diğer üniversitelerin daha iyi performans göstermesi, OMÜ'nün sıralamadaki yerini etkilemektedir.

OMÜ'nün geçmiş yıllarda göstergelerden almış olduğu puanlara genel olarak göz atıldığında performansının iyi olduğu, birinci boyut "**Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Yetkinliği**" ve dördüncü boyut olan "**Ekonomik ve Toplumsal Katkı**" olduğu ve bu boyutlardaki performansı ile ilk 25'i zorlayabilmesinin mümkün olduğu görülmektedir. En çok ilerleme kaydedilmesi gereken boyutlar ise ikinci boyut olan "**Fikrî Mülkiyet Havuzu**" ile üçüncü boyut olan "**İşbirliği ve Etkileşim**" boyutlarıdır. Bu iki alanda sağlanacak ilerlemelerle ilk 50 üniversite arasında daha üst sıralarda yer alabilme imkânı doğabileceği değerlendirilmektedir.

Girişimci ve Yenilikçi Üniversite SWOT Analizi

Güçlü Yönler:	Zayıf Yönler:
Ondokuz Mayıs Üniversitesinin (OMÜ) 2022 yılı değerlendirmesinde ilk 50 içerisinde yer alan üniversiteler ile her boyut ve göstergelerdeki sıralamalarının karşılaştırması yapıldığında geçmiş yıllarla kıyaslandığında yine en güçlü olduğu boyutun birinci boyut olan “Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Yetkinliği” olduğu, geçmiş yıllardan farklı şekilde 2022 yılı değerlendirmesinde dördüncü boyut olan Ekonomik ve Toplumsal Katkı boyutunda ikinci ve üçüncü boyutlara göre daha iyi sırada yer aldığı görülmektedir.	Göstergelerin puanlaması yapılırken tüm üniversitelerin göstergelerden aldıkları değerlere göre puanlama yapıp en son akademisyen sayısına göre ağırlıklandırma yapıldığından üniversitemiz gibi birbirinden çok farklı fakülteleri bünyesinde bulunduran üniversiteler ciddi anlamda puan kaybına uğramaktadırlar. Fakülte sayısının fazla ve çeşitli olması bu endeks kapsamında dezavantaj teşkil etmektedir. Kaldı ki sıralamada ilk 50 üniversiteye bakıldığında öğretim üyesi ve fakülte sayısının az olduğu üniversitelerin avantajlı konuma geçtiği, özellikle firma, patent, vb. göstergelerde önemli puan alınmasını sağlayan mühendislik fakültelerinde öğretim elemanı sayısı fazla olan üniversitelerin yine avantaj sağladığı görülmektedir. Göstergelerin puanlaması yapılırken tüm üniversitelerin göstergelerden aldıkları değerlere göre puanlama yapıp en son akademisyen sayısına göre ağırlıklandırma yapıldığından üniversitemiz gibi birbirinden çok farklı fakülteleri bünyesinde bulunduran üniversiteler ciddi anlamda puan kaybına uğramaktadırlar. Fakülte sayısının fazla ve çeşitli olması, bu endeks kapsamında dezavantaj teşkil etmektedir. Kaldı ki sıralamada ilk 50 üniversiteye bakıldığında öğretim üyesi, fakülte sayısının az olduğu üniversitelerin avantajlı konuma geçtiği, özellikle firma, patent, vb. göstergelerde önemli puan alınmasını sağlayan mühendislik fakültelerinde öğretim elemanı sayısı fazla olan üniversitelerin yine avantaj sağladığı görülmektedir. Ondokuz Mayıs Üniversitesinin 2022 yılı değerlendirmesinde ilk 50’ye giren üniversitelere göre karşılaştırması yapıldığında “Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Yetkinliği” boyutu içerisinde sıralamadaki 25. sırada, “Fikri Mülkiyet Havuzu” boyutu içerisinde sıralamadaki 38. sırada, “İşbirliği ve Etkileşim” boyutu içerisinde sıralamadaki 41. sırada, “Ekonomik ve Toplumsal Katkı” boyutu içerisinde sıralamada ise 30. sırada yer aldığı görülmektedir.

Fırsatlar:	Tehditler:
Bir üniversitenin performans artışını en çok etkileyen husus aktif bir TTO ve Teknopark yapısının varlığıdır. TTO'nun ve Teknopark'ın akademisyenleri projelere ve özellikle de somut çıktıları olabilecek uluslararası Ar-Ge ve yenilik projelerine yönlendirmesi çok önemlidir. Bu tip projeler sonucunda yayın, patent gibi çıktıların üretilebilmesi olasılığı yükselmektedir. Bu da hem birinci boyut hem ikinci boyut hem de üçüncü boyutta üniversiteye puan olarak dönüş sağlayabilir. Son yapılan 2022 yılı değerlendirmesinde OMÜ'nün göstergelerden almış olduğu puanlara göz atıldığında performansının daha iyi olduğu boyutların birinci boyut olan "Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Yetkinliği" ve geçmiş yıllardan farklı olarak dördüncü boyut olan "Ekonomik ve Toplumsal Katkı" boyutları olduğu ve bu boyutlardaki performansı ile ilk 50'deki sıralamasını yükseltebileceğinin mümkün olduğu görülmektedir. En çok ilerleme kaydedilmesi gereken boyutlar ise ikinci boyut olan "Fikri Mülkiyet Havuzu" ile üçüncü boyut olan "İşbirliği ve Etkileşim" boyutlarıdır. Bu iki alanda sağlanacak ilerlemelerle ilk 50 üniversite arasında daha üst sıralarda yer alabilme imkânı doğabileceği değerlendirilmektedir.	"Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Yetkinliği" boyutunda özellikle diğer üniversitelere göre SCI kapsamındaki yayın performansında düşüş mevcuttur. Ulusal ve Uluslararası Bilim Ödülü Sayısı Göstergelerinde alınan puan ve sıralama düşüktür. "Fikri Mülkiyet Havuzu" boyutunda özellikle Uluslararası Patent Belge Sayısı performansı diğer üniversitelere nazaran düşüktür. "İşbirliği ve Etkileşim" boyutunda özellikle Uluslararası İşbirliğiyle Yapılan Proje Sayısı ile Dolaşımdaki Öğretim Elemanı / Öğrenci Sayısı ve hiç puan alınamayan Sanayi Doktora Programına Kayıtlı Öğrenci Sayısı göstergelerinde alınan puan ve sıralama oldukça düşüktür. "Ekonomik ve Toplumsal Katkı" boyutunda Akademisyen Firma Sayısı ve Lisanslanan Patent/Faydalı Model/Endüstriyel Tasarım Sayısı göstergelerinde alınan puan ve sıralamadaki yer düşüktür.

Tablo 6.3. 2022 Yılı Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi Gösterge Durumumuz

ANA GÖSTERGELER	ALT GÖSTERGELER	Puanı	50 Üniversite Arasında OMÜ ile Eşit veya Daha Düşük Puan Alan Üniversite Sayısı	Sıralama
1. BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA YETKİNLİĞİ (Ağırlığı: % 15)	1.1. BİLİMSEL YAYIN SAYISI	42.00	24	27
	1.2. ATIF SAYISI	34.00	18	33
	1.3. PROJE SAYISI	36.00	22	29
	1.4. PROJELERDEN ELDE EDİLEN FON TUTARI	76.00	12	39
	1.5. ULUSAL VE ULUSLARARASI BİLİM ÖDÜLÜ SAYISI	15.00	18	33
	1.6. DOKTORA MEZUN SAYISI	76.00	47	4
	Kategori Ağırlıklı Puanı	7.37	26	25
	2.1. ULUSAL PATENT BELGE SAYISI	24.00	7	44

2. FİKRÎ MÜLKİYET HAVUZU (Ağırlığı: % 20)	2.2. ULUSAL FAYDALI MODEL BELGE SAYISI	28.00	31	20
	2.3. ULUSLARARASI PATENT BAŞVURU SAYISI	35.00	23	28
	2.4. ULUSLARARASI PATENT BELGE SAYISI	19.00	12	39
	Kategori Ağırlıklı Puanı	5.16	13	38
3. İŞBİRLİĞİ VE ETKİLEŞİM (Ağırlığı: % 25)	3.1. SANAYİ İŞBİRLİĞİYLE YAPILAN PROJE SAYISI	30.00	14	37
	3.2. SANAYİ İŞBİRLİĞİYLE YAPILAN PROJELERDEN ELDE EDİLEN FON TUTARI	68.00	17	34
	3.3. ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİYLE YAPILAN PROJE SAYISI	21.00	9	42
	3.4. ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİYLE YAPILAN PROJELERDEN ELDE EDİLEN FON TUTARI	67.00	12	39
	3.5. DOLAŞIMDAKİ ÖĞRETİM ELEMANI / ÖĞRENCİ SAYISI	21.00	14	37
	3.6. SANAYİ DOKTORA PROGRAMINA KAYITLI ÖĞRENCİ SAYISI	0.00	11	40
	Kategori Ağırlıklı Puanı	10.96	10	41
4. EKONOMİK VE TOPLUMSAL KATKI (Ağırlığı: % 40)	4.1. AKADEMİSYEN FİRMA SAYISI	29.00	17	34
	4.2. ÖĞRENCİ / MEZUN FİRMA SAYISI	28.00	15	36
	4.3. AKADEMİSYEN FİRMALARIN NET SATIŞ GELİRİ	76.00	18	33
	4.4. ÖĞRENCİ / MEZUN ÖĞRENCİ / MEZUN FİRMALARININ NET SATIŞ GELİRİ	60.00	11	40
	4.5. LİSANSLANAN PATENT / FAYDALI MODEL / ENDÜSTRİYEL TASARIM SAYISI	23.00	29	22
	4.6. BİGG FİRMA SAYISI	48.00	36	15
	4.7. 4004-4005 PROJE SAYISI	65.00	47	4
	Kategori Ağırlıklı Puanı	19.35	21	30
GENEL TOPLAM (4 Ana Gösterge Puanı)		42.84	16	35

Tablo 6.4. Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi Gösterge Değerleri ve 2023 Hedefleri

Gösterge Grubu	Gösterge Adı	2020 Değerleri	2021 Değerleri	2022 Değerleri	2023 Hedefi
1. BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA YETKİNLİĞİ (Ağırlığı: %15)	1.1. Bilimsel yayın sayısı	324	630	715	-
	1.2. Atıf sayısı	4078	7495	8001	-
	1.3. Proje sayısı	84	77	89	-
	1.4. Projelerden elde edilen fon tutarı	4,364.692,0	9.272.084,4	26.132.165,6	-
	1.5. Ulusal ve uluslararası bilim ödülü sayısı	1	4	3	-
	1.6. Doktora mezun sayısı	127	202	158	-
2. FİKRÎ MÜLKİYET HAVUZU (Ağırlığı: %20)	2.1. Ulusal patent belge sayısı	0	10	21	27
	2.2. Ulusal faydalı model belge sayısı	0	2	2	-
	2.3. Uluslararası patent başvuru sayısı	7	8	10	-
	2.4. uluslararası patent belge sayısı	0	0	0	4
	3.1. Sanayi işbirliğiyle yapılan proje sayısı	16	13	21	30

3. İŞBİRLİĞİ VE ETKİLEŞİM (Ağırlığı: %25)	3.2. Sanayi işbirliğiyle yapılan projelerden elde edilen fon tutarı	546.897,0	505.145,5	1.468.252,2	-
	3.3. Uluslararası işbirliğiyle yapılan proje sayısı	2	10	3	20
	3.4. Uluslararası işbirliğiyle yapılan projelerden elde edilen fon tutarı	242.153,0	1.725.161,0	326.850,0	-
	3.5. Dolaşımdaki öğretim elemanı / öğrenci sayısı	18	117	72	-
	3.6. Sanayi doktora programına kayıtlı öğrenci sayısı	0	0	0	2
4. EKONOMİK VE TOPLUMSAL KATKI (Ağırlığı: %40)	4.1. Akademisyen firma sayısı	4	6	0	8
	4.2. Öğrenci / mezun firma sayısı	2	3	0	2
	4.3. Akademisyen firmaların net satış geliri	1.756.443,5	4.284.756,0	0	-
	4.4. Öğrenci/mezun öğrenci/mezun firmalarının net satış geliri	0	1.154.544,0	0	-
	4.5. Lisanslanan patent / faydalı model /endüstriyel tasarım sayısı	0	2	3	5
	4.6. Bigg firma sayısı	5	5	7	-
	4.7. 4004-4005 proje sayısı	1	3	3	-

Tablo 6.5. Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi Kapsamında Hazırlanan Eylem Adımları

Kod	Yönetim Görevi Adı	Yönetim Görevi Tanımı
35	Ulusal Patent Belge Sayısının Arttırılması	1. Adım: Öğretim Üyelerine yönelik farklı disiplinlere ait ulusal patent örneklerini anlatan bir video sunum hazırlanması 2. Adım: Ulusal patent alma süreçlerini özetleyen online eğitim hazırlanması 3. Adım: Üniversitenin öncelikli araştırma alanlarında ulusal patente dönüşebilecek olası ürünlerin tespit edilmesi
36	Uluslararası Patent Belge Sayısının Arttırılması	1. Adım: Öğretim Üyelerine yönelik farklı disiplinlere ait uluslararası patent örneklerini anlatan bir video sunum hazırlanması 2. Adım: Uluslararası patent alma süreçlerini özetleyen online eğitim hazırlanması 3. Adım: Üniversitenin öncelikli araştırma alanlarında uluslararası patente dönüşebilecek olası ürünlerin tespit edilmesi
37	Sanayi İşbirliğiyle Yapılan Proje Sayısının Arttırılması	1. Adım: Önceki yıllara ait çağrılar derlenerek yıl içerisinde ilan edilmesi, muhtemel sanayi işbirliği proje çağrılarının bir bülten haline getirilmesi ve tüm öğretim üyeleri ile paylaşılması 2. Adım: Sanayi işbirliği projesi hazırlama noktalarının anlatıldığı proje hazırlama eğitim videosu hazırlanması ve tüm öğretim üyeleri ile paylaşılması
34	Uluslararası İşbirliğiyle Yapılan Proje Sayısının Arttırılması	1. Adım: Önceki yıllara ait çağrılar derlenerek yıl içerisinde ilan edilmesi, muhtemel sanayi işbirliği proje çağrılarının bir bülten haline getirilmesi ve tüm öğretim üyeleri ile paylaşılması 2. Adım: Sanayi işbirliği projesi hazırlama noktalarının anlatıldığı proje hazırlama eğitim videosu hazırlanması ve tüm öğretim üyeleri ile paylaşılması
38	Sanayi Doktora Programına Kayıtlı Öğrenci Sayısının Arttırılması	1. Adım: Tübitak 2244 Sanayi Doktora programının kayıt şartlarının kısaca açıklandığı bir tanıtma metninin hazırlanması 2. Adım: İlgili metnin doktora başvuru dönemlerinde Üniversite web sayfasından büyük puntolarla ilan edilmesi
39	Akademisyen Firma Sayısının Arttırılması	OMU TTO bünyesinde firması bulunmayan Üniversite Öğretim Üyelerine problemi anlamaya yönelik

Kod	Yönetim Görevi Adı	Yönetim Görevi Tanımı
		1. Adım: Neden firma kurma gereksinimi duymadığı, 2. Adım: Firma kurma girişiminde bulunması durumunda Üniversiteden beklediği desteklerin neler olduğu, 3. Adım: Kendi alanında Üniversiten döner sermaye gelirlerini arttırmaya yönelik hangi adımların atılabileceği sorularına cevap arayan çoktan seçmeli cevapların yer aldığı bir online anket düzenlenmesi
40	Öğrenci/Mezun Firma Sayısının Arttırılması	Üniversiten Öğrenci ve Mezunlarına OMU TTO bünyesinde 1. Adım: Neden firma kurma gereksinimi duymadığı, 2. Adım: Firma kurma girişiminde bulunması durumunda Üniversiteden beklediği desteklerin neler olduğu, 3. Adım: Kendi alanında Üniversiten döner sermaye gelirlerini arttırmaya yönelik hangi adımların atılabileceği sorularına cevap arayan çoktan seçmeli cevapların yer aldığı bir online anket düzenlenmesi
41	Lisanslanan Patent / Faydalı Model / Endüstriyel Tasarım Sayısının Arttırılması	1. Adım: Üniversitenin tamamında Patent / Faydalı Model / Endüstriyel Tasarım ürünlerinin arttırılmasına ve mevcut olanlarının lisanslı hale getirilmesine yönelik hangi adımların atılabileceğine dair önerilerin olduğu bir metin hazırlanması

Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi Hedefler ve İyileştirilecek Alanlar

Teknopark ve TTO'nun araştırmacıların şirket kurma ve sanayi ile işbirliği yapabilecekleri projelere yönelik teşvikte bulunmasını sağlamak,

Üniversitemiz BAPKOB birimince üretken araştırmacılara uluslararası SCI kapsamındaki dergilerde yayın, ulusal ve uluslararası patent, vb. başarılı çalışmalarını ödüllendirecek proje bütçelerinde artış sağlayan teşviklerin verilmesini sağlamak,

Göstergelere göre puanlama yapılırken üniversitede görev yapan tüm akademisyenlerin sayısına göre ortalama alındığından çok farklı fakültelerin bulunduğu üniversitelerde bu durum dezavantaj oluşturduğundan özellikle yayın sayısının fazla olduğu, dış kaynak destekli proje yapan, ulusal ve uluslararası patent alan fakültelerdeki öğretim üyesi sayısının arttırılmasını sağlamak,

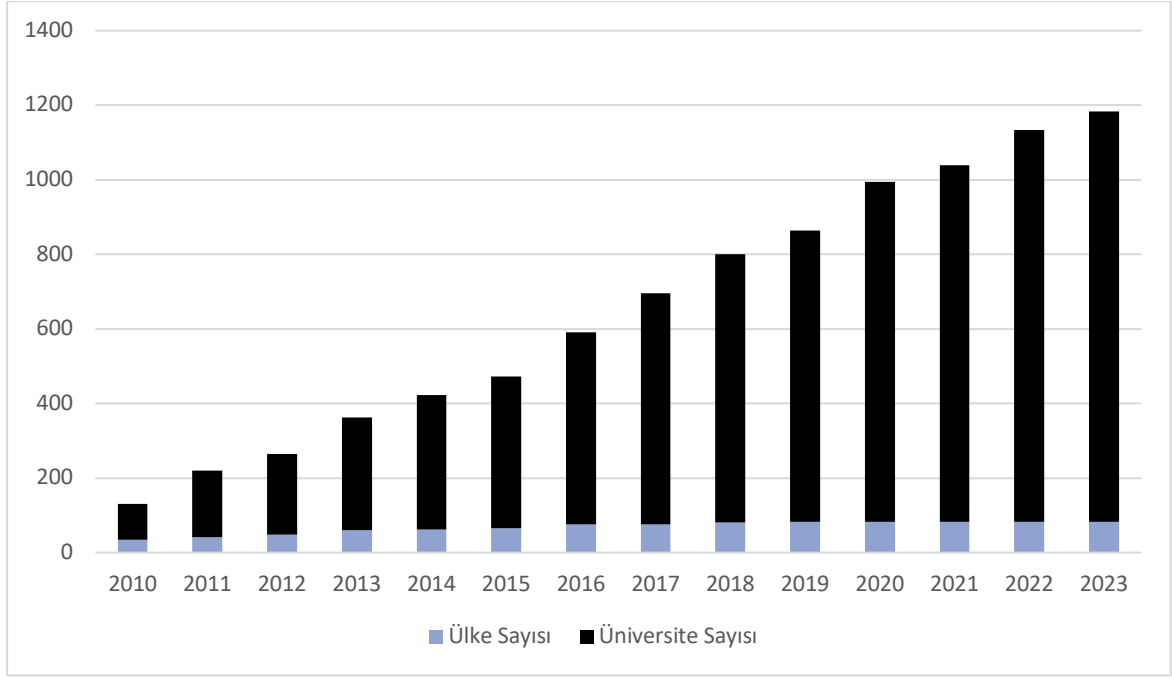
Mühendislik Fakültesinde tüm bölümlerde zorunlu ders olarak verilen Girişimcilik ve Yenilikçilik dersi kapsamında yapılan çok disiplinli projelerle özellikle yeni mezunların şirket kurmak, proje sunmak, vb. konularda teşvik edilmesini sağlamak,

Güçlü olunan göstergelerde daha da güçlü, zayıf olunan ya da hiç puan alınmayan göstergelerde ise sıçrama yapabilmek adına özellikle bu göstergelere yönelik BAPKOB Proje Yönetim Ofisince özel çağrılara çıkılabilmesi ve özel destek verilebilmesini sağlamak, iyileştirici faaliyetler olarak düşünülmektedir.

6.5. GreenMetric Endeksi

Üniversitelerin dünya çapında çevresel boyutta sıralandırılmasında yaygın olarak kullanılan sıralama sistemi olan Universitas Indonesia GreenMetric değerlendirmesine bağlı olarak Türkiye'den sıralamaya katılım sağlayan üniversitelerden biri olan Ondokuz Mayıs Üniversitesinin bu kapsamdaki değerlendirme sonuçları incelenmiş ve katılım sağlayan ülke ve üniversite sayıları Şekil 6.5'de gösterilmiştir. GreenMetric (GM) sıralama sistemi göstergeleri baz alınarak Ondokuz

Mayıs Üniversitesinin daha sürdürülebilir yeşil bir üniversite olması için mevcut durumunun belirlenmesi ve iyileştirme yönünde yapılabilecek çalışmalar, öneriler olarak raporda sunulmuştur. 2023 yılı için veriler daha yayınlanmadığından dolayı 2023 yılında katılan üniversite sayısı ve ülke sayısı öngörülen aralıkta verilmiştir.

Şekil 6.5. Yıllara Göre Katılım Sağlayan Ülke ve Üniversite Sayıları

Tablo 6.6. Yıllara Göre GM Endeksinin Değerlendirilmesi

Yıllar	Ulusal Katılım	Ulusal Sıralama	Uluslararası Katılım	Uluslararası Sıralama
2017	23	16	619	2435
2018	30	10	719	339
2019	43	15	780	341
2020	56	28	912	501
2021	71	41	956	519
2022 hedeflenen	100	30	1000	400
2022 gerçekleşen	83	41	1050	469
2023 hedeflenen	90	20	1100	300

Tablo 6.6’de yer alan verilerden yararlanarak üniversitenin 2017-2022 yılında dâhil olduğu dünya üniversiteleri sıralama sistemi yüzdelik dilimleri hesaplanmıştır. 2023 yılı için hedeflenen değer aralıkları verilmiştir (Tablo 6.7).

Tablo 6.7. Yıllara Göre Ulusal ve Uluslararası Yüzdelik Dilim Değerlendirilmesi

Yıllar	Ulusal Ölçekte Yüzde Dilim (%)	Uluslararası Ölçekte Yüzde Dilim (%)
2017	69	70
2018	33	47
2019	35	43
2020	50	54
2021	57	54
2022-hedeflenen	30	40
2022 gerçekleşen	49	45
2023 hedeflenen	22	27

GreenMetric SWOT Analizi

Güçlü Yönler:	Zayıf Yönler:
• Üniversitede sıfır atık yaklaşımındaki farkındalık • Yerel yönetimlerin ve yöneticilerinin atık yönetimi konusundaki farkındalıklarının güçlü olması ve üniversite ile işbirliği kapsamında faaliyetlere destek verilmesi • Üst yönetimin desteği • Üniversite yönetiminin sıfır atık konusunda sorumluluk taşıması ve sıfır atık projesinin sürdürülebilirliğine destek vermesi • Elektronik belge yönetim sisteminin kullanımı • Geçici depolama alanlarının oluşturulmuş olması • Gelişen ve değişen yönetmelikler • İhtiyaç analizi ve sürekli gelişime destek • Yeşil kampüs faaliyetleri • Öğrenci ilgi ve destekleri	• Nüfus bazlı oldukça kalabalık bir üniversite olması • Kişilerin atık azaltma, tekrar kullanma ve geri dönüşüme yeterli katkıyı sağlamaması • Organik atıkların işlenmesi • Sıfır atık birimi eksikliği • Veri yönetimindeki sıkıntılar • Birimlerden gelen atık tür ve miktar verilerinde yaşanan aksaklıklar ve eksiklikler • Bütçe yetersizliği • İzlenebilirlik • Çevre yönetimi maliyetlerinin yüksek olması • Kampüste yenilenebilir enerji üretiminin eksikliği • Kampüste kâğıt ve plastik kullanımını azaltma uygulamalarının azlığı • Akıllı bina uygulamalarının eksikliği

• Proje geliştirme ve uygulama • Tıbbi ve tehlikeli atık depolama alanlarının bulunması • Tıbbi atık üreten birimlerin, oluşturdukları atıkların atık yönetimi çerçevesinde çevreye ve insan sağlığına zarar vermeyecek şekilde yönetilmesi • GreenMetric sıralama sistemine son beş yılda üniversitenin dâhil olması • Kampüste mevcut olan tramvay sistemi • Eylem planlarına bu alanda gerçekleştirilebilecek uygulama hedeflerinin konulması • Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin aktif olması	• Atık yönetiminin tek bir birim altında toplanmaması • Atık, atık su, emisyon yönetim planı bulunmaması • Otopark alanlarının yetersizliği • Sera gazı azaltımına yönelik kampüs planlamaların eksikliği • Yeşil bina sertifikasyon programlarına dâhil olunmaması • Çevre yönetim sistemi standartları dâhilinde sertifikasyon sistemlerine başvuru eksikliği • Etkin su yönetimi planlarının olmaması • Suyun korunması, geri kazanımı ve yeniden kullanımı çalışmalarının uygulanabilir olmaması • Projelerde Sorumluluk alınmaması, genellikle gönüllülük esasına dayanması • Sürdürülebilirliğin sağlanamaması • Su yönetimi ve geri kazanımı alanında uygulamaların olmaması • Yağmur suyu toplama sisteminin olmaması • Bütüncül yaklaşım eksikliği • GreenMetric her yıl içerik temasının değişmesi
Fırsatlar:	Tehditler:
• Değişim ve süreç gelişimi isteği • Devletten veya çeşitli sektörlerden sıfır atık projesinin geliştirilebilmesi için dış destek sağlama imkanı • Kaynak verimliliği • Geri dönüşüme katkı • Yeşil kampüse uygunluk • Proje ve teknoloji üretimine yatkınlık • Sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşma isteği • Üniversite yönetiminin çevre ile ilgili faaliyetlere olumlu bakması ve GreenMetric sıralamasındaki yerini daha iyi bir paya yükseltmenin amaçlanması • Daha yeşil ve sürdürülebilir bir kampüs hedefiyle yapılması planlanan ya da yapılan projeler	• Kampüs alanının büyüklüğü ve fakülte/birim sayısının fazla olması • Zamanlama • Artan çevre sorunları • Doğal kaynakların azalması • Tüketim hızındaki aşırı artış • Düzenli depolama sahalarında yükün artması • Kampüse araç giriş çıkışlarındaki fazlalık ve dinamiklik • Otopark alanlarının artırılması yönünde yapılan çalışmalar • Uygulamaya geçiş aşamasında yaşanan durağanlık • İklim değişikliği

GreenMetric Hedefleri

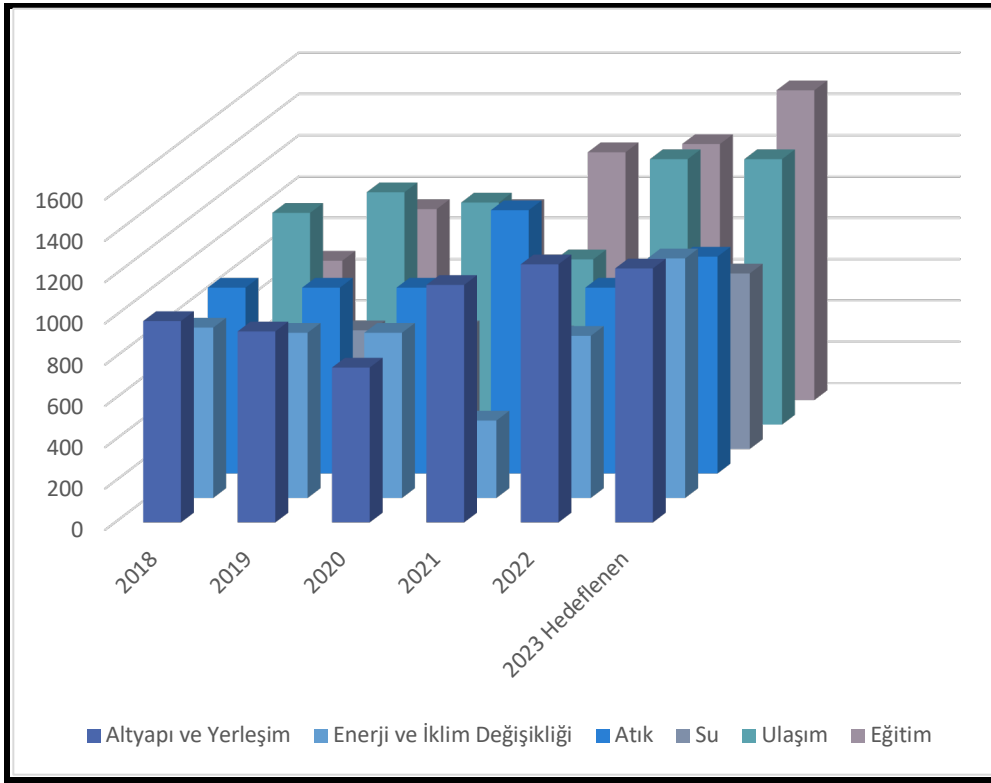
2022 UI GreenMetric sıralama sisteminin sonuçlarına göre iyileştirilmesi gereken kriterlerin 2023 yılı için öngörülen GreenMetric hedefleri, aşağıda altı ana gösterge altında belirtilmiştir. Ondokuz Mayıs Üniversitesi GreenMetric değerlendirmesinden toplam 10000 tam puan üzerinden 2022 yılında 6210 puan almıştır. Buna göre alt kriterlerin 2022 sonuçlarına bakıldığında bazı alt kriterlerin puan sonuçları, değerlendirme sistemi tarafından sıfır olarak atanmıştır. Bunun nedeninin olarak veri girişlerinde istenen ve bazı kriterler kapsamında hazırlanan kanıt dokümanlarında mevcut olan bazı uzantılara ulaşım sağlamada yaşanan sıkıntıdan ileri geldiği belirlenmiştir.

Tablo 6.8. 2022 Yılı OMÜ GreenMetric Puanları ve Maksimum Alınabilecek Puanlar

Gösterge Grubu	Gösterge Adı	2020 Puan/Max Puan	2021 Puan/Max Puan	2022 Puan/Max Puan	2023 Hedefi/Max Puan
ALTYAPI VE YERLEŞİM	(SI.1) Açık alanın toplam alana oranı	300/300	200/200	200/200	200/200
	(SI.2) Ormanla kaplı kampüs alanı	200/200	100/100	100/100	100/100
	(SI.3) Bitki örtüsüyle kaplı kampüs alanı	50/300	50/200	50/200	100/200
	(SI.4) Su emilimi için kampüs alanı	50/200	50/100	50/100	50/100
	(SI.5) Açık alanın kampüs nüfusuna oranı	150/300	200/200	200/200	200/200
	(SI.6) Sürdürülebilirlik çabası için üniversite bütçesi	0/200	200/200	200/200	80/200
	(SI.7) Binaların işletme ve bakım faaliyetlerinin yüzdesi	*	50/100	50/100	100/100
	(SI.8) Engelliler, özel ihtiyaçlılar ve/veya hamileler için kampüs tesisleri	*	100/100	100/100	100/100
	(SI.9) Güvenlik ve güvenlik tesisleri	*	50/100	100/100	100/100
	(SI.10) Öğrenciler, akademisyenler ve idari personelin refahı için sağlık altyapı tesisleri	*	100/100	100/100	100/100
	(SI.11) Koruma: bitki, hayvan ve vahşi yaşam, gıda ve tarım için genetik kaynaklar, orta veya uzun vadeli koruma ile güvence altına alınan tesisler	*	50/100	100/100	100/100
	TOPLAM	750/1500	1150/1500	1250/1500	1230/1500
ENERJİ VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	(EC.1) Enerji verimli cihaz kullanımı	100/200	0/200	50/200	100/200
	(EC.2) Akıllı bina uygulaması	0/300	75/300	75/300	150/300
	(EC.3) Kampus içinde yenilenebilir enerji kaynaklarının sayısı	150/300	75/300	75/300	300/300
	(EC.4) kWh cinsinden kişi başı elektrik kullanımı	200/300	0/300	300/300	300/300
	(EC.5) Yenilenebilir enerji üretim oranı	50/200	50/200	10/200	10/200
	(EC.6) Binalarda kullanılan yeşil bina bileşenlerinin sayısı	0/300	0/200	50/200	100/200
	(EC.7) Sera gazı emisyonunu düşürme programları	100/200	50/200	100/200	100/200
	(EC.8) Toplam karbon ayakizinin kampüs popülasyonuna oranı	300/300	0/200	50/200	100/200

	TOPLAM	800/2100	375/1900	785/2200	1160/1900
ATIK	(WS.1) Üniversite atıklarının geri dönüşüm oranı	75/300	225/300	75/300	150/300
	(WS.2) Kampüste kağıt ve plastik kullanımını azaltma programı	300/300	300/300	300/300	300/300
	(WS.3) Organik atıkların arıtım oranı	150/300	75/300	75/300	75/300
	(WS.4) İnorganik atıkların arıtım oranı	150/300	225/300	150/300	150/300
	(WS.5) Tehlikeli atıkların arıtım oranı	150/300	225/300	225/300	300/300
	(WS.6) Kanalizasyon atıklarının bertarafı	75/300	225/300	75/300	75/300
	TOPLAM	900/1800	1275/1800	900/1800	1050/1800
SU	(WR.1) Su koruma program ve uygulamaları oranı	225/300	50/200	150/200	150/200
	(WR.2) Su geri dönüşüm programı uygulaması oranı	0/300	100/200	0/200	100/200
	(WR.3) Su verimli cihaz kullanım oranı	200/200	100/200	200/200	200/200
	(WR.4) Arıtılmış su tüketim oranı	150/200	100/200	200/200	200/200
	(WR.5) Kampüs alanındaki su kirliliğinin kontrolü	*	*	200/200	200/200
	TOPLAM	575/1000	550/1000	750/1000	850/1000
ULAŞIM	(TR.1) Toplam araç sayısının toplam kampüs nüfusuna oranı	150/200	50/200	150/200	150/200
	(TR.2) Personel servisleri	300/300	0/300	225/300	225/300
	(TR.3) Sıfır emisyonlu araç politikaları	0/200	100/200	100/200	100/200
	(TR.4) Toplam Sıfır Emisyonlu Araç sayısının toplam kampüs nüfusuna oranı	0/200	0/200	10/200	10/200
	(TR.5) Park alanlarının toplam kampüs alanına oranı	200/200	150/200	200/200	200/200
	(TR.6) Park alanlarını sınırlamaya yada azaltmaya yönelik program tasarımı	100/200	50/200	100/200	100/200
	(TR.7) Şahsi araçların kampüse girişin azaltıcı girişimler	150/200	150/200	200/200	200/200
	(TR.8) Kampüsteki yaya yolları	225/300	300/300	300/300	300/300
	TOPLAM	1075/1800	800/1800	1285/1800	1285/1800
EĞİTİM	(ED.1) Sürdürülebilirlikle ilgili derslerin toplam derslere oranı	0/300	0/300	0/300	150/300
	(ED.2) Sürdürülebilirlik araştırmalarına ayrılan toplam araştırma bütçesi	150/300	150/200	80/200	150/200
	(ED.3) Sürdürülebilirlikle ilgili bilimsel yayın sayısı	75/300	200/200	200/200	200/200
	(ED.4) Sürdürülebilirlikle ilgili faaliyet/etkinlik/proje vb. sayısı	225/300	200/200	160/200	200/200
	(ED.5) Sürdürülebilirlikle ilgili öğrenci organizasyonu sayısı	225/300	150/200	200/200	200/200
	(ED.6) Üniversite tarafından işletilen sürdürülebilirlik web sitesi	200/200	200/200	200/200	200/200

(ED.7) Sürdürülebilirlik raporu	50/100	100/100	100/100	100/100
(ED.8) Kampüsteki kültürel etkinlik sayısı	*	100/100	100/100	100/100
(ED.9) Üniversitenin organize ettiği ve/veya öğrencilerin yürüttüğü sürdürülebilirlik toplum hizmetleri projesi sayısı	*	100/100	100/100	100/100
(ED.10) Sürdürülebilirlikle ilgili girişim sayısı-start up sayısı	*	0/100	100/100	100/100
TOPLAM	925/1800	1200/1800	1240/1800	1500/1800
GENEL TOPLAM	5025/9000	5350/9800	6210/10000	7075/10000

Şekil 6.6. Üniversitenin Yeşil Ölçüm Skorunun Toplam Skorla Karşılaştırılması

Ondokuz Mayıs Üniversitesi 2018 ve 2022 yılları arasındaki GreenMetric değerlendirme sonuçlarının gösterge bazında skorları ve toplam skora göre yıllık aldıkları puanların karşılaştırılması da Şekil 6.6'da gösterilmiştir.

OMÜ son durum puanlamalarında özellikle enerji ve iklim değişikliği, su yönetimi ile ulaşım alanındaki düşüşlerin dikkate alınarak atık, altyapı-yerleşim ve eğitim kategorilerinde de iyileştirilmesi yönünde yeni çalışmaların hız kazanması gerekmektedir.

Altyapı ve Yerleşim:

Altyapı ve yerleşim göstergesinin alt kriterleri kapsamında 1500 tam puan üzerinden 1250 puan alınarak %76,67 oranda performans gösterilmiştir.

- Yerleşkede ekili bitki örtüsüyle kaplı toplam alan miktarının artırılması
- Orman ve bitki örtüsünün yanı sıra su Emilimi için kampüsteki toplam alan miktarının artırılması, > % 10-20'den % 30'a çıkarılması
- Covid-19 pandemisi süresince işletme ve bakım faaliyetlerinin yüzdesi kriteri puan sisteminde sıfır olarak atanmış olup bu alan verisinin güncellenmesi
- Güvenlik ve emniyet imkânları kriterinin güvenlik altyapısı mevcut ve kaza için güvenlik tepki süresinin suç, yangın ve doğal afet için sürelerin 10 dakika kadar veya daha az seviyeye çıkarılması
- Koruma programlarının geliştirilmesi (bitki, hayvan ve yaban hayatı, orta veya uzun vadeli koruma tesislerinde güvence altına alınan gıda ve tarım için genetik kaynaklar), % 75 ve üzerine çıkarılması

Enerji ve İklim Değişikliği:

Enerji ve iklim değişikliği göstergesinin alt kriterleri kapsamında 2100 tam puan üzerinden 785 puan alınarak % 17,86 oranda performans gösterilmiştir.

- Enerji verimli cihaz kullanımının mevcut % 1-25 oranından % 50-75 aralığına çıkarılması
- Akıllı bina uygulamasının artırılması, % 1-25 oranından en az % 25-50 aralığına çıkarılması
- Kampüsteki yenilenebilir enerji kaynağı sayısının mevcut 1 kaynaktan ortalama 3 kaynak orta sınırına yükseltilmesi
- Toplam elektrik kullanımının toplam kampüs nüfusuna bölünmesi (kW'sa/kişi) alanında veri girişinin güncellenmesi ve elektrik kullanımını azaltıcı planlamalar yapılması
- Yenilenebilir enerji üretiminin yıllık toplam enerji kullanımına oranını mevcut $\leq$ % 0,5'den > % 2-25 aralığına çıkarılması
- Yeşil bina uygulamasının kampüste olmaması açısından bu alanda gerekli planlamaların yapılması
- Sera gazı emisyonlarını azaltım programlarının oluşturulması ve buna ek olarak toplam karbon ayak izinin azaltılması
- Covid-19 salgınında yenilikçi program sayısının, mevcut 1 programdan 3 veya daha fazlasına çıkarılması
- İklim değişikliği konusunda etkili üniversite programlarının ulusal düzeyde eğitim ve öğretim materyali sağlanması seçimi doğrultusunda artırılması

Atık:

Atık göstergesinin alt kriterleri kapsamında 1800 tam puan üzerinden 900 puan alınarak % 70,83 oranda performans gösterilmiştir.

- Üniversite atıkları için mevcut geri dönüşüm programlarında gelinen 225 puan seviyesinin 300 tam puana çıkarılması için yenilikçi planlamalar yapılması
- Organik atıkların geri kazanılması aşamasındaki eksikliğin giderilmesi, organik atıklardan kompost elde edilmesi, yiyecek artıklarının hayvan barınaklarına gönderilmesi kapsamında kampanyalar düzenlenmesi ile % 50-75 aralığına çıkarılması
- İnorganik atıklar ve tehlikeli atıkların işlenmesini > % 75 oranına yükseltecek uygulamalar yapılması

Su:

Su göstergesinin alt kriterleri kapsamında 1000 tam puan üzerinden 750 puan alınarak % 55,00 oranda performans gösterilmiştir.

- Su koruma programının mevcut program hazırlanıyor kısmı tamamlanarak uygulama aşamasında % 25-50 su koruma oranına yükseltmek
- Su geri dönüşüm programlarının hazırlık aşamasının ilerletilmesi ile ilk aşamada planlamaların en az % 1-25 aralığında uygulamaya geçirilmesi
- Su verimli cihaz kullanımının % 50 seviyesine çıkarılmasının sağlanması
- Arıtılmış su kullanımının > % 25-50 aralığından > % 50-75 aralığına yükseltmek için gerekli planlamaların yapılması

Ulaşım:

Ulaşım göstergesinin alt kriterleri kapsamında 1800 tam puan üzerinden 1285 puan alınarak % 44,44 oranda performans gösterilmiştir.

- Toplam araç sayısının toplam kampüs nüfusuna bölümüne karşılık gelen > 0.045 - 0.125 oranının sınırlayıcı politikalar oluşturularak (tramvay ve toplu taşımaya yönelimi teşvik edici planlamalar) 0.045 seviyesine çıkarılması
- Kampüste sıfır emisyonlu araç kullanım politikasını oluşturacak düzenlemeler yapılması ve elektrikli araçların üniversite tarafından kampüste sağlanması
- Toplam sıfır emisyonlu araç sayısının toplam kampüs nüfusuna bölümü değerinin mevcut ≤ 0.002 seviyesinden yaklaşık > 0.008-0.02 aralığına çıkaracak uygulamalar yapılması
- Otopark alanının toplam kampüs alanına oranının mevcut > % 1-4 aralığından < % 1 oranına çıkarılması ve kampüsteki otopark alanlarının sınırlandırılması
- Son üç yıldır kampüsteki park alanını sınırlamak veya azaltmak için tasarlanmış ulaşım programının mevcut hazırlanma aşamasının tamamlanarak uygulama safhasında yaklaşık % 10 ya da % 10-30 aralığında bir azalmanın sağlanması
- Kampüsteki özel araçların azaltılmasına yönelik ulaşım girişimlerinin sayısının mevcut üç programdan ileriye taşınması

Eğitim ve Araştırma:

Eğitim ve araştırma göstergesinin alt kriterleri kapsamında 1800 tam puan üzerinden 1240 puan alınarak % 66,67 oranda performans gösterilmiştir.

- Sürdürülebilirlik araştırma fonunun toplam araştırma fonuna oranını mevcut > % 20 - 40 aralığından > % 40 seviyesine çıkarmada gerekli desteklerin sağlanması
- Sürdürülebilirlik ile ilgili öğrenci organizasyonu sayısının artırılması, mevcut düzenlenen 5-10 aralığındaki organizasyon sayısının > 10 üzerine çıkarılması
- Üniversite tarafından işletilen sürdürülebilirlik web sayfasının kullanılabilir, ulaşılabilir olması ve düzenli olarak güncellemelerin yapılması
- Sürdürülebilirlikle ilgili girişim sayısının mevcut 3 girişimden en az 6-10 girişim ya da şartlar dâhilinde 11-15 girişim aralığına yükseltecek faaliyetlerin yapılması ve bu kapsamda düzenlenecek etkinliklerin desteklenmesi

Tablo 6.9. OMÜ Greenmetric Endeksi Kapsamında Hazırlanan Eylem Adımları

Eylem Alanı	Eylemin Tanımı	Uygulama Adımı
Altyapı ve Yerleşim	Üniversitenin sürdürülebilirlik çabaları ile yıllık ayırdığı sürdürülebilirlik bütçesinin artırılması	1. Adım: Çalışanların ve yetkililerin sürdürülebilirlik yaklaşımı konusunda bilinçlendirme çalışmaları 2. Adım: Eğitim, araştırma, toplumsal erişim, işbirlikleri ve kampüste sürdürülebilirlik kapsamında (çalışan ücretleri hariç) üniversite bütçesinin artırılması
	Kampüsteki su emilimi olan alanların artırılması	1. Adım: Beton alanların azaltılması veya planlanmaması 2. Adım: Su döngüsünün korunarak suyu emebilen alanların artırılması
	Peyzaj düzenlenmiş alanların artırılması	1. Adım: Çim alanlar, bahçe, yeşil çatı, dikey bahçe ve yağmur bahçelerinin kampüs içerisinde planlanması ve uygulanması 2. Adım: Rekreasyon ve sağlık, yaban hayatı ve biyolojik çeşitlilik (biyoçeşitlilik), eğitim ve deneyim, tarım, ormancılık ve gıda, doğal kaynaklar, ulaşım ve altyapı, yerleşim ve tarih etkileşimli peyzaj alanlarının planlanması
	Kampüste orman bitki örtüsüyle kaplı alanların yüzdesinin artırılması	1. Adım: Kampüste yürüyüş yolları ve toplanma amaçlı ayrılan alanların artırılması 2. Adım: Kampüsteki öğrenci ve personelin yeşil alanlarla iç içe olma organizasyonunun sağlanması 3. Adım: Kampüste ağaçlandırma faaliyetlerini yaygınlaştıracı kampanyaların düzenlemesi 4. Adım: Kampüsteki yeşil alanların artmasının ve mevcut yeşil alanların korunmanın sağlanması 5. Adım: Kampüste dikey büyüme alanlarının, çim alanların artırılması 6. Adım: Büyük ağaçların ve biyoçeşitliliğin korunması ve artırılması
	Kampüste açık alan yüzdesinin artırılması için 2022 yılı için planlar ve çalışmalar	1. Adım: Yerleşkede ekili bitki örtüsüyle kaplı toplam alan miktarının artırılması 2. Adım: Orman ve bitki örtüsünün yanı sıra su emilimi için kampüsteki toplam alan miktarının artırılması ve > % 10-20'den % 30'a çıkarılması 3. Adım: Koruma programlarının geliştirilmesi (bitki, hayvan ve yaban hayatı, orta veya uzun vadeli koruma tesislerinde güvence altına alınan gıda ve tarım için genetik kaynaklar), % 75 ve üzerine çıkarılması 4. Adım: Yerleşkede ekili bitki örtüsüyle kaplı toplam alan miktarının artırılması 5. Adım: Üniversitenin Yeşil satın alma ilkeleri doğrultusunda enerji verimli cihazların alımının sağlanması 6. Adım: Satın almada bilinçlendirme çalışmaları ve yeni trendlerin izlenmesi
	Kampüste enerji verimli cihaz kullanımının artırılması ve kayda geçirilmesi-veri olarak işlenmesini sağlamak ve kampüse entegre etmek	1. Adım: Isıtma, soğutma, aydınlatma ve laboratuvarların işletilmesi esnasında gereksiz harcamalardan kaçınma 2. Adım: Kampüs binalarında gereksiz kullanımı önlemek amacıyla bilinçlendirici spot mini afişlerin yaygınlaştırılması
Enerji ve İklim Değişikliği	Yıllık kullanılan elektrik miktarının azaltılması	1. Adım: Kampüs alanında binalarda güneş enerjisi panellerinin kullanılması 2. Adım: Küresel ölçekte önemli bir çevre sorunu olarak dikkat edilen fosil yakıt kullanımının azaltılmasına yönelik kampüste önlem alınması ve ihtiyaçların belirlenmesi
	Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artırılması	1. Adım: Enerji maliyetlerinin düşürülmesi, rekabet gücünün artırılması ve kamu kaynaklarının verimli kullanılması 2. Adım: Kampüs binalarında akıllı bina ve yeşil bina sistemlerine uygun enerji verimlilik düzenlemelerinin planlanması 3. Adım: Alternatif temiz enerji kaynaklarının kullanımının teşvik edilmesi ve bu alana yönelik çalışmaların hızlandırılması

		4. Adım: Kampüste enerji verimliliği farkındalığının kazandırılmasına yönelik faaliyetler düzenlenmesi 5. Adım: Merkezler tarafından proje yazılması
Enerji ve İklim Değişikliği	Yeşil Bina için fizibilite çalışmaları ve veri toplama, proje aşaması	1. Adım: Kampüs enerji yönetim planının oluşturulması 2. Adım: Kampüste iklim değişikliği eylem planının hazırlanması 3. Adım: ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi sertifikasının alınması için hazırlıklara başlanması 4. Adım: LEED, BREEAM gibi üniversite kampüs binalarında yaygın olarak başvuru alan yeşil bina standartlarını esas alan sertifikaların alınması yönünde çalışmaların başlatılması 5. Adım: Sera gazı emisyonlarını azaltmaya yönelik tedbirlerin alınması ve hedeflere yönelik bir eylem planının oluşturulması 6. Adım: Alternatif temiz enerji kaynaklarının kullanımının teşvik edilmesi ve bu alana yönelik çalışmaların hızlandırılması 7. Adım: Kampüs binalarında akıllı bina ve yeşil bina sistemlerine uygunluk düzenlemelerinin planlanması 8. Adım: Çevre sorunları ve küresel iklim değişikliği ile ilgili farkındalık oluşturacak seminerler, eğitimler ve çalıştaylar düzenlenmesi 9. Adım: Enerji verimliliği ile yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelik kampüste yeni eğitim ve uygulama alanlarının yaratılması 10. Adım: Kampüsteki tüm akademik, idari personel ile öğrencilere atık yönetimi konusunda farkındalık eğitimleri yapılması 11. Adım: Tüm birimlerde ve fakültelerde harcanan kağıt-plastik atık miktarlarının kayıt altına alınmasının sağlanması
	Kampüste kağıt ve plastik kullanımını azaltım programı	1. Adım: Veri takibinin yapılması ve sürdürülebilirliğin sağlanması 2. Adım: Kampüste sıfır atık yönetiminin izlenebilirliğinin ve sürdürülebilirliğinin sağlanması 3. Adım: Yeniden kullanım ve geri kazanım kampanyalarının düzenlenmesi
	Üniversitemde atıkların doğru yönetilmesi ve geri dönüşüm oranının artırılması	1. Adım: Pilot ölçekte kompost ve biyogaz tesisi uygulamalarının hayata geçirilmesi 2. Adım: Yapılabilecek ya da yapılması planlanan çalışmalara ayrılan bütçe desteğinin artırılması 3. Adım: Kampüslerde kaynağında ayırma işleminin doğru ve sürdürülebilir olması için eğitim, denetim, ödüllendirme yapılması 4. Adım: Atıkların ekonomik döngüye dahil edilmesi 5. Adım: Organik atıkların düzenli toplanması ve sıfır atık ilkeleri doğrultusunda yönetilmesi 6. Adım: Tüm atıkların veri toplanması ve verilerin işlenmesi
	Üniversitede değerlendirilen organik atık miktarının artırılması	1. Adım: Fen Edebiyat Fakültesinin planladığı projenin katkılarının belirlenmesi 2. Adım: Kampüste Sıfır Atık yönetiminin izlenebilirliğinin ve sürdürülebilirliğinin sağlanması 3. Adım: Yeniden kullanım ve geri kazanım kampanyalarının düzenlenmesi
	Üniversitede inorganik atıkların değerlendirilmesi, doğru yönetimi, miktarlarının izlenmesi ve azaltılması	1. Adım: Tehlikeli atık planının oluşturulması 2. Adım: İnorganik atıkların kampüste değerlendirilmesinin sağlanması 3. Adım: Kampüste hammadde giriş ve çıkışlarının denetlenmesi 4. Adım: Kampüste Sıfır Atık yönetiminin izlenebilirliğinin ve sürdürülebilirliğinin sağlanması
	Kampüste hammadde kullanımının izlenmesi,	1. Adım: Kağıt, plastik vb. benzeri kaynakların harcanma oranlarının tutulması, veri toplanması, verilerin işlenerek atık oluşumunun azaltılması

Su	veri toplanması, verilerin işlenmesi, kaynak kullanım miktarının azaltılması ve atık oluşumunun azaltılması	2. Adım: Bilinç oluşturulması ve ödül sisteminin oluşturulması 3. Adım: Atık otomatlarının kampüs içerisinde yerleştirilmesi 4. Adım: Üniversitenin içme ve kullanma su göletinin iyileştirilmesi 5. Adım: Su arıtım prosesinin revize edilmesi
	Su kaynaklarının korunması çalışmaları	1. Adım: Arıtma prosesinin filtrasyon ve diğer proseslerin yıkama suyu ve çamurlarının doğaya verilmemesi ve arıtılması 2. Adım: İsale hatlarının gözden geçirilerek kayıpların önlenmesi 3. Adım: Su koruma programının proje bazında hazırlanması 4. Adım: Su hasat sistemlerinin çatı ve bahçelerde projelendirilmesi 5. Adım: ÇEVSAK tarafından hazırlanan yağmur hasat sistemleri projesinin katkılarının sağlanması
	Su hasat sistemlerinin çatı ve bahçelerde projelendirilmesi	1. Adım: Çatılarda veya yeşil alanlarda düzenleme esnasında projenin uygulanması 2. Adım: Su koruma programını mevcut program hazırlanıyor kısmı tamamlanarak uygulama aşamasında % 25-50 su koruma oranına yükseltilmesi 3. Adım: Kampüste su ve atık su yönetim planlarının hazırlanması
	Su geri dönüşüm programlarının üniversitede uygulanması	1. Adım: Kampüs binalarında harcanan su miktarlarının izlenmesi ve azaltım hedeflerinin konulması 2. Adım: Suyun geri kazanımı ve yeniden kullanımının kampüste uygulamaya geçirilmesi 3. Adım: Kampüste su tasarruf kampanyalarının düzenlenmesi 4. Adım: Bilinçlendirme toplantıları yapılarak tasarruf gönüllüleri ile işbirliği yapılması 5. Adım: Arıtılmış su kullanımının > % 25-50 aralığından > % 50-75 aralığına yükseltmek için gerekli planlamaların yapılması 6. Adım: Su geri dönüşüm programlarının hazırlık aşamasının iletiletilmesi ile ilk aşamada planlamaların en az % 1-25 aralığında uygulamaya geçirilmesi 7. Adım: Su verimli cihaz kullanımının % 50 seviyesine çıkarılmasının sağlanması 8. Adım: Üniversitenin atık su arıtma tesisi olmadığından belediye ile ön görüşmeler yapılarak batı arıtmadan arıtılmış suyun üniversitede yeşil alanların sulanması için kullanılması sağlanmalıdır. 9. Adım: Üniversitede gri suyun klozetlerde kullanılması
	Arıtılmış su tüketim oranının artırılması	1. Adım: Kampüs nüfusunu alternatif ulaşım araçlarına, toplu taşımaya yönettici teşvik mekanizmalarının oluşturulması 2. Adım: Sıfır emisyonlu araç kullanımının yaygınlaştırılması
	Kampüsteki araç sayısının azaltılması	1. Adım: Kampüste araç giriş çıkışlarını sınırlayıcı planlamalar yapılması ve uygulanması 2. Adım: Bisiklet ve yürüyüş yollarının kullanımının teşvik edilmesi 3. Adım: Üniversite personelinin ve öğrencilerin kişisel araç kullanımının azaltılması 4. Adım: Kampüsteki otopark alanlarının azaltılması 5. Adım: Kampüs nüfusunu alternatif ulaşım araçlarına, toplu taşımaya yönettici teşvik mekanizmalarının oluşturulması 6. Adım: Üniversitede yürütülen akıllı trafik projesinin yeşil üniversite kısmının uygulanır olması 7. Adım: Kampüste sıfır emisyonlu araç kullanım politikasını oluşturacak düzenlemeler yapılması ve araçların üniversite tarafından kampüste kullanımının sağlanması 8. Adım: Üniversite tarafından sağlanan sıfır emisyonlu araçların temini ile sisteminin kampüs içerisinde kurulması
Ulaşım		

Eğitim ve Araştırma	Sıfır emisyonlu araçların üniversite içinde kullanımının sağlanması	1. Adım: Belediyenin sıfır emisyonlu cihazlarının üniversite içinde kullanımının sağlanması 2. Adım: Kampüsteki özel araçların azaltılmasına yönelik ulaşım girişimlerinin sayısının mevcut üç programdan ileriye taşınması 3. Adım: Son üç yıldır kampüsteki park alanını sınırlamak veya azaltmak için tasarlanmış ulaşım programının mevcut hazırlanma aşamasının tamamlanarak uygulama safhasında yaklaşık % 10 ya da % 10-30 aralığında bir azalmanın sağlanması 4. Adım: Toplam sıfır emisyonlu araç sayısının toplam kampüs nüfusuna bölümü değerinin mevcut ≤ 0.002 seviyesinden yaklaşık $> 0.008-0.02$ aralığına çıkaracak uygulamalar yapılması 5. Adım: Toplam araç sayısının toplam kampüs nüfusuna bölümüne karşılık gelen $> 0.045 - 0.125$ oranının sınırlayıcı politikalar oluşturularak (tramvay ve toplu taşımaya yönelimi teşvik edici planlamalar) 0.045 seviyesine çıkarılması 6. Adım: Sürdürülebilirlik konusunda yapılması 7. Adım: Sürdürülebilirlik derslerinin artırılması
	Sürdürülebilirlikle ilgili ders sayısının artırılması	1. Adım: Sürdürülebilirlik eğitimlerinin artırılması 2. Adım: Sürdürülebilirlik temalı kampüs etkinliklerinin yaygınlaştırılması 3. Adım: Kampüste sürdürülebilirlik bilincini yaygınlaştıran etkinlikler düzenlenmesi
	Üniversitenin organize ettiği ve/veya öğrencilerin yürüttüğü sürdürülebilirlik toplum hizmetleri proje sayısının artırılması	1. Adım: Sürdürülebilirlik ile ilgili kampüsteki girişimlerin desteklenmesi ve artırılması 2. Adım: Sürdürülebilirliği konu alan tezlere, araştırmalara ve projelere destek verilmesi
	Sürdürülebilir ile ilgili faaliyet, etkinlik ve proje oluşturma	1. Adım: Sürdürülebilirlik temalı kampüs etkinliklerinin yaygınlaştırılması 2. Adım: Üniversite tarafından işletilen sürdürülebilirlik web sayfasının kullanılabilir, ulaşılabilir olması düzenli olarak güncellemelerin yapılması 3. Adım: Kampüste sürdürülebilirlik bilincini yaygınlaştıran etkinlikler düzenlenmesi 4. Adım: Sürdürülebilirliği konu alan tez, araştırma ve projelere destek verilmesi 5. Adım: Sürdürülebilirlik ile ilgili kampüsteki girişimlerin desteklenmesi ve artırılması
	Sürdürülebilirlik proje sayısının artırılması-start-up-girişimcilik	1. Adım: Sürdürülebilirliği konu alan tez, araştırma ve projelere destek verilmesi 2. Adım: Sürdürülebilirlik ile ilgili kampüsteki girişimlerin desteklenmesi ve artırılması
	Sürdürülebilirlik araştırmalarına ayrılan toplam araştırma bütçesinin artırılması ve görünür hale getirilmesi	1. Adım: Sürdürülebilirlik kriterlerinin belirlenmesi 2. Adım: Üniversitede sürdürülebilirlik çalışmalarına ayrılan bütçenin artırılması ve artırılma stratejilerinin oluşturulması 3. Adım: Sürdürülebilirlik için harcanan bütçenin veri olarak kayıtlara ayrı geçilmesi

6.6. The Endeksi

World University Rankings (THE WUR) Endeksi

Ondokuz Mayıs Üniversitesi THE endeksine ilk olarak 2018 yılı değerlendirmesinde 1001+ kategorisinden giriş yapmış, takip eden yılların hepsinde de bu başarısını devam ettirmiştir. Başvuran kurum sayısı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi genel sıralaması ve alanlara göre sıralaması Tablo 6.10'da gösterilmiştir. THE World University ve THE Impact göstergeleri esas alınarak Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nin daha iyi sıralamada yer alan bir üniversite olması için mevcut

durumunun belirlenmesi ve iyileştirme yönünde yapılabilecek çalışmalar, öneriler olarak raporda sunulmuştur.

Tablo 6.10. OMÜ Genel Sıralaması ve Alanlara Göre Sıralaması

	2018	2019	2020	2021	2022
Başvuran kurum sayısı	1000	1250	1400	1500	1662
Genel sıralama	1001+	1001+	1001+	1001+	1201+
Genel ortalama	9.2-15.5	9.8-18.9	10.7-22.1	10.3-25.0	10.6-223
Öğretim	16.7	14.1	15.5	15.7	14.8
Araştırma	7.3	8.3	8.9	8.8	8.7
Atıf	4.3	4.9	6.7	7.9	11.4
Sanayi geliri	33.2	37.5	38.4	37.2	37.0
Uluslararası görünüm	16.8	20.3	22.1	27.5	27.3
Eğitim alan öğrenci sayısı	42,911	33,790	36,179	37,333	52.874
Öğretim elamanı başına düşen öğrenci sayısı	18.8	30.5	33.0	28.1	25.3
Uluslararası öğrenci sayısının yüzdesi	%4	%6	%6	%10	%10
Kadın/erkek öğrenci	56 / 44	52 / 48	51 / 49	50 / 50	44/56
Klinik ve sağlık	-	601+	601+	601+	-
Mühendislik	-	801+	801+	1001+	-
Yaşam bilimleri	-	601+	601+	801+	-
Fen bilimleri	-	800+	800+	1001+	-
Eğitim	-			501+	-

On bir ana göstergenin içerikleri ve puanlamada kullanılan her bir göstergenin sıralama sistemindeki ağırlık yüzdesi şu şekildedir:

Öğretim (öğrenme ortamı): % 30

- İtibar anketi: % 15
- Öğretmen - öğrenci oranı: % 4.5
- Doktora - yüksek lisans oranı: % 2.25
- Doktora mezunu - akademik kadro oranı: % 6
- Kurumsal gelir: % 2.2

Araştırma (miktarı, geliri ve itibarı): %30

- İtibar anketi: % 18

- Araştırma geliri: % 6
- Araştırma üretkenliği: % 6

Atıflar (araştırma etkisi): % 30

Uluslararası görünüm (personel, öğrenci, araştırma): % 7.5

- Uluslararası öğrencilerin oranı: % 2.5
- Uluslararası personelin oranı: % 2.5
- Uluslararası işbirliği: %2.5

THE WUR Endeksi SWOT Analizi

Güçlü Yönler:	Zayıf Yönler:
Üniversitede görev yapan araştırmacıların yayımladıkları çalışmalara yapılan atıf sayısında artış eğilimindedir. Uluslararası öğrenci sayısı ve uluslararası görünüm, yıllara göre artmaktadır. Üniversiteye kaydolun öğrenci sayısının artması, uluslararası görünümünün iyi yönde gelişmesi ve atıf sayılarının artıyor olması güçlü yönler olarak değerlendirilebilir.	Öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısının artması, kadın öğrenci oranının erkek öğrenci oranına göre azalması (ÖSYM verilerine göre), uluslararası akademik personel sayısının az olması zayıf yönleri oluşturmaktadır.
Fırsatlar:	Tehditler:
Uluslararası öğrenci sayısı ile uluslararası görünümünün artması fırsat oluşturmaktadır.	Mühendislik, Yaşam bilimi ve Fizik biliminin sıralamadaki kategorilerinin azalması ve kadın/erkek öğrenci oranının düşmesi sıralama için tehdit oluşturmaktadır. Sanat ve Beşeri Bilimler, Bilgisayar Bilimleri, Sosyal Bilimler, İş ve Ekonomi, Psikoloji ve Hukuk alanlarında sıralamada yer alınmaması tehdit oluşturmaktadır.

THE WUR ana göstergeleri Tablo 6.11'de listelenmekte ve yıllara göre değerleri belirtilmiştir.

Tablo 6.11. Yıllara göre THE WUR Göstergeleri ve 2023 Hedefleri

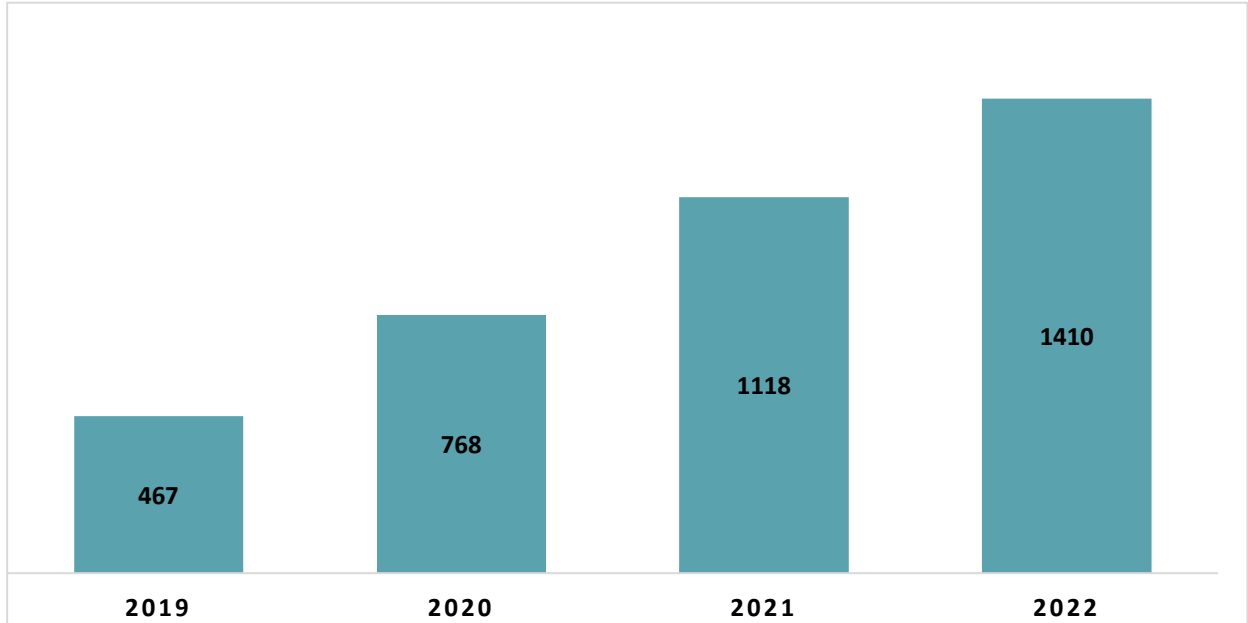
Gösterge Adı	2020 Değerleri	2021 Değerleri	2022 Değerleri	2023 Hedefi
Başvuran kurum sayısı	1400	1500	1662	
Genel sıralama	1001+	1001+	1201+	1201+
Genel ortalama	11.40	14.70	11.70	11.70
Öğretim	15.5	15.7	14.8	14.8
Araştırma	8.9	8.8	8.7	8.7
Atıf	6.7	7.9	11.4	11.4
Sanayi geliri	38.4	37.2	37.0	37.0
Uluslararası Görünüm	22.1	27.5	27.3	27.3
Eğitim alan öğrenci sayısı	36.179	37.333	52.874	52.874
Öğretim elamanı başına düşen öğrenci sayısı	33	28.1	25.3	25.3
Uluslararası öğrenci sayısının yüzdesi	%6	%10	%10	%10

Kadın/Erkek Öğrenci	51/49	50/50	44/56	44/56
Klinik ve Sağlık	601+	601+	-	-
Mühendislik	801+	1001+	-	-
Yaşam Bilimleri	601+	801+	-	-
Fen Bilimleri	800+	1001+	-	-
Eğitim	-	501+	-	-

Times Higher Education Impact Rankings (THE IMPACT) Endeksi

Times Higher Education Impact Rankings, üniversiteleri Birleşmiş Milletlerin Sürdürülebilir Gelişme Hedeflerine göre değerlendiren tek küresel performans tablosudur ve dünya çapındaki üniversitelerin sosyal ve ekonomik etkilerini tanımlamayı amaçlamaktadır. OMÜ bu derecelendirmenin ilk versiyonunun (2019 yılı) genel kategorisinde 201-300 diliminde yer almış ve başvurduğu diğer tüm alanlarda derece yapmış olup aynı zamanda da “açılış katılımcısı rozeti” sahibi olmuştur.

2021 Impact Rankings üçüncü baskı olup genel sıralamada 94 ülke/bölgeden 1118 üniversite yer almaktadır. 2021 yılı sıralamasında Manchester Üniversitesi birinci sırada yer alırken Ondokuz Mayıs Üniversitesi 801-1000 sıralamasında yer almaktadır. 2022 Impact Rankings dördüncü baskı olup genel sıralamada 106 ülke/bölgeden 1406 üniversite yer almaktadır. 2021 yılı sıralamasında Batı Sidney Üniversitesi birinci sırada yer alırken Ondokuz Mayıs Üniversitesi 801-1000 sıralamasında yer almaktadır. Birleşmiş Milletlerin 17 Sürdürülebilir Gelişme Hedefini kapsamakta ve sıralamanın üçüncü baskısında üniversitelerin tüm performansları değerlendirilmektedir.

Yıllara göre Times Higher Education Etki Sıralamasına başvuru yapan üniversite sıralaması Şekil 6.7'de yer almaktadır.

Şekil 6.7. Yıllara Göre Başvuru Yapan Üniversite Sayısı

THE IMPACT SWOT Analizi

Güçlü Yönler:	Zayıf Yönler:
Sıfır açlık, iyi sağlık, refah ve sorumlu tüketim ve üretim alanlarıdır. Özellikle üniversitemizde öğrenci açlığına yönelik tedbirlerin alınması, yemek burslarının sağlanması, öğrencilere ve çalışanlara düşük maliyetli yemek hizmetleri sunulması, atık yönetimine yönelik uygulanan faaliyetler güçlü yönümüzü oluşturmaktadır. Ayrıca toplum sağlığını koruma ve geliştirmeye yönelik projeler ve faaliyetlerin olması, bu alanda bilimsel çalışmaların ve bu çalışmalara yapılan atıfların sayısının artması, PUAMER tarafından öğrencilere yönelik verilen hizmetlerin yaygınlığı, üniversitenin spor tesislerinin olması ve bunun tüm toplumla paylaşılması, sağlık kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapılması diğer güçlü yönler olarak gösterilebilir.	Üniversitemizde özellikle sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmaya yönelik yapılan faaliyetler, yayınlar, bu alandaki toplantı ve konferansların sayısının az olması, toplumsal cinsiyetle ilgili makalelerin sayısının azlığı, kadın akademisyen sayısının azlığı, öğrenciler için çocuk bakım tesislerinin olmaması, ayrımcılığı önlemeye ilişkin politikaların olmaması zayıf yönler arasında yer almaktadır. Ayrıca su tasarrufu ve bilinçli su tüketimine ilişkin politikaların olmaması, maliyet olarak etkin ve temiz enerji uygulamalarının yetersizliği, üniversitede eşitsizliklerle mücadele konusunda bir birimin olmaması, düşük karbonlu enerji tüketimine ilişkin politikaların eksikliği, iklim değişikliğine duyarlı işbirliklerinin azlığı, sürdürülebilir gelişim hedeflerine ulaşmada üniversitenin işbirliği ve yaptığı ortaklıkların olmaması ile politikalarının bulunmaması zayıflık olarak değerlendirilmiştir.
Fırsatlar:	Tehditler:
Üniversitenin sıralama olarak iyi olduğu alanlar içerisinde Sıfır Açlık, İyi Sağlık ve Refah ve Sorumlu Tüketim ve Üretim yer almaktadır. Bu alanlar içerisinde Sıfır Açlık alanı en iyi sıralama düzeyindedir. Özellikle öğrenci açlığını gidermeye yönelik politikaları, bu alandaki hedeflere ulaşmak için önemli bir fırsattır. Aynı zamanda üniversitenin çeşitli kurum ve kuruluşlarla geçmiş ortaklık ve işbirliği tecrübelerinin bulunması bir deneyim olarak düşünüldüğünde sürdürülebilir kalkınma hedefleri için yeni işbirlikleri oluşturmada fırsat olarak değerlendirilmiştir.	Üniversitenin sıralama olarak zayıf olduğu alanlar içerisinde Yoksulluğu Önleme, Kaliteli Eğitim, Cinsiyet Eşitliği, Temiz Su ve Sanitasyon, Maliyeti Etkin ve Temiz Enerji, İnsana Yakışır İş Koşulları ve Ekonomik Büyüme, Sektör, Yenilik ve Altyapı, Azaltılmış Eşitsizlikler, Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar, İklim Eylemi, Suda Yaşam, Karada Yaşam, Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar ve Hedefler için İşbirlikleri yer almaktadır. Hedefler için İşbirlikleri alanındaki zayıflık, Üniversite için tehdit oluşturmaktadır. Özellikle hedefler için işbirlikleri alanındaki göstergelerde iyileştirme sağlanması, Üniversitenin sıralamalarda daha iyi bir durumda olması açısından oldukça önemlidir. Üniversitenin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada işbirlikleri, uluslararası ortaklıklar ve ortak amaçlara erişim konusunda girişimlerinin azlığı ya da olmaması, bu konularda politika oluşturma süreçlerine katılımdaki sınırlılık bir tehdit olarak değerlendirilmiştir.

THE IMPACT Hedefleri

Ondokuz Mayıs Üniversitesinin yıl ve SDG'lere göre Times Higher Education Impact Rankings verileri Tablo 6.12'de yer almaktadır:

Tablo 6.12. Yıllara göre Times Higher Education Impact Rankings Göstergeleri ve 2023 Hedefleri

Gösterge Adı	2020 Değerleri	2021 Değerleri	2022 Değerleri	2023 Hedefi
SDG1:Yoksulluğu Önleme	301+	401+	401-600	401-600
SDG2:Sıfır Açlık	101-200	201-300	101-200	101-200
SDG3:İyi Sağlık ve Refah	401-600	301-400	401-600	401-600
SDG4:Kaliteli Eğitim	301-400	601-800	601-800	601-800
SDG5:Cinsiyet Eşitliği	401+	601+	601-800	601-800
SDG6:Temiz Su ve Sanitasyon	201-300	401+	401-600	401-600
SDG7:Maliyeti Etkin ve Temiz Enerji	301+	401+	401-600	401-600
SDG8:İnsana Yakışır İş Koşulları ve Ekonomik Büyüme	401+	401-600	601-800	601-800
SDG9:Sektör, Yenilik ve Altyapı	301-400	401-600	401-600	401-600
SDG10:Azaltılmış Eşitsizlikler	301-400	401-600	601+	601+
SDG11:Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar	301-400	401-600	401-600	401-600
SDG12:Sorumlu Tüketim ve Üretim	201-300	301-400	401-600	401-600
SDG13:İklim Eylemi	301+	401+	601+	601+
SDG14:Suda Yaşam	-	-	-	-
SDG15:Karada Yaşam	-	-	-	-
SDG16:Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar	301-400	401-600	601-800	601-800
SDG17:Hedefler İçin İşbirlikleri	-	1001+	801-1000	801-1000
Başvuran Üniversite Sayısı	768	1118	1406	-

Tablo 6.13. OMÜ THE World University ve THE Impact Göstergeleri Kapsamında Hazırlanan Eylem Adımları

Eylemin Tanımı	Açıklama	Uygulama Adımı
Atıf sayısının artırılması	The Word University Rankings derecelendirilmesinde araştırma etkisi (Atıflar) % 30 etki etmektedir.	1. Adım: BAP Yönergesinde Q1 ve Q2 kategorisinde yayın yapmaya teşvik edici düzenlemeler yapılması
Doktora mezun sayısının artırılması	The Word University Rankings derecelendirilmesinde Öğretim (öğrenme ortamı): % 30 etki etmektedir. Bu değerlendirmenin alt birimi olan doktora mezunu/ akademik kadro oranı % 6 etkilemektedir.	1. Adım: Doktora programlarının sayısının artırılması 2.Adım: Doktoraya alınacak öğrenci sayısının artırılması
Uluslararası görünümün artırılması	The Word University Rankings derecelendirilmesinde uluslararası görünüm (personel,	1.Adım: Uluslararası öğrenci sayısının artırılması 2.Adım: Üniversitede yapılan faaliyetler ve web sayfasının İngilizceye çevrilmesi için komisyon kurulması

	öğrenci, araştırma) % 7.5 etki etmektedir.	3. Adım: Üniversitenin ana sayfasında yer alan tüm bilgilerin ve ilgili dokümanların İngilizcesinin web sayfasına yerleştirilmesi
Sanayi gelirlerinin artırılması	The Word University Rankings derecelendirilmesinde sanayi geliri % 2.5 etki etmektedir.	1.Adım: Üniversite sanayi işbirliğinin artırılması için protokollerin yapılması 2.Adım: Üniversite sanayi işbirliğini sağlamak için tanıtım toplantılarının yapılması 3.Adım: Üniversite sanayi işbirliğini özendirici politika geliştirilmesi
Azaltılmış eşitsizlikler	Engelli erişim programı	1.Adım: Engelli bireylere yönelik mentorlük programının başlatılması ve duyurulması 2.Adım: Üniversitede engelli bireylerin konaklayabilmesine ilişkin politika belirlenmesi
	Ayrımcılık ve tacizle mücadele politikaları	1.Adım: Ayrımcılığın önlenmesine ilişkin politika oluşturulması ve duyurulması 2.Adım: Üniversitede tacizle ilgili politika oluşturulması ve duyurulması
Hedefler için işbirlikleri	Sürdürülebilir kalkınma hedefleri için STK'lar ile işbirliği	1.Adım: STK'larla toplantıların yapılarak sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin tanıtımı 2. Adım: Hedeflere ilişkin işbirliği protokollerinin yapılması 3. Adım: STK'larla sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmaya yönelik faaliyetlerin yapılması
Cinsiyet eşitliği	Lisansa başlayan birinci nesil kadın oranının belirlenmesi (Birinci nesil öğrenci, yakın ailede herhangi bir düzeyde üniversiteye giden ilk kişi olduğunu bildiren kişidir <i>(Not: birey daha önce başka bir üniversitede okumuş olabilir)</i>).	1.Adım: Öğrenci kayıt formuna ailede ilk nesil lisansa başlayan kadın öğrenci olup olmadığına ilişkin bir bölümün eklenmesi
	Kadın akademisyen oranının artırılması	1.Adım: Kadın akademisyen sayısının analiz edilerek mevcut durumun belirlenmesi 2.Adım: Kadın akademisyenlerin istihdamı
	Kadın öğrencilerin en az % 10'unun katıldığı kadınlara yönelik mentorlük programları düzenlenmesi	1.Adım: Kadınların mentorlük ihtiyaçlarının tespiti 2.Adım: İhtiyaç analizine yönelik programların düzenlenmesi
Birinci nesil ve ekonomik durumu kötü olan öğrenciler	Birinci nesil öğrencilerin ve ekonomik durumu kötü olan öğrencilerin üniversiteye uyum programlarında kaydının alınması, durum takibinin yapılması ve bu takibe mezuniyet sonrasında devam edilmesi	1.Adım: Birinci nesil öğrencilerin ve ekonomik durumlarının belirlenmesine ilişkin kayıt formuna ve mezun izlem formlarına bir bölümün eklenmesi 2.Adım: İlk nesil öğrencilere yönelik uyum programının düzenlenmesi 3.Adım: İlk nesil öğrencilerin ekonomik durumuna göre burs imkanlarından yararlanmada ek puan almalarının sağlanması

		4. Adım: İlk nesil öğrencilerin mezuniyet sonrası takibinin yapılması
Beslenme hizmetlerinin çeşitlendirilmesi	Vejetaryen ve vegan yemekleri de dahil olmak üzere herkes için sürdürülebilir gıda seçenekleri	1.Adım: Vejetaryen/vegan yemek ile ilgili talebin belirlenmesi 2.Adım: Talebe uygun olarak yemek menülerinde bir çeşidin vejeteryan olarak seçime sunulması

THE Genç Üniversiteler Sıralaması yaşı 50 veya 50'nin altında olan dünyanın en iyi üniversitelerini listelemektedir. OMÜ, bu derecelendirmeye ilk defa 2019 senesinde 301+ diliminden giriş yapmıştır. 2022 yılı sıralamasında 401+ diliminde yer almaktadır.

THE Gelişmekte Olan Ekonomiler Üniversite Sıralaması Londra Menkul Kıymetler Borsası'nın FTSE Grubu tarafından "ileri gelişmekte olan", "ikinci gelişmekte olan" ya da "sınırdaki olan" olarak tanımlanan ülkelerdeki kurumları içermektedir. OMÜ bu derecelendirmeye ilk defa 2019 senesinde 351+ diliminden giriş yapmıştır. 2022 yılı sıralamasında 501+ diliminde yer almaktadır.

6.7. YÖK Üniversite İzleme ve Değerlendirme Göstergeleri Endeksi

Üniversite İzleme ve Değerlendirme Göstergeleri, T.C. Yüksek Öğretim Kurulunca (YÖK), Üniversitelerin kurumsal performansını izleme ve sıralama endeksidir.

- **Eğitim ve Öğretim**
- **Araştırma-Geliştirme Proje ve Yayın**
- **Uluslararasılaşma**
- **Bütçe ve Finansman**
- **Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk**

olmak üzere beş ana gösterge ve toplam 45 alt gösterge ile üniversitelerden yıl bazında veri girişi istenmekte ve YÖK tarafından sıralanmaktadır. Bu sıralama endeksine göre değerlendirmede Yenilikçi ve Girişimci Üniversite Endeksi Sıralaması, Times Higher Education Dünya Üniversiteleri Sıralaması (THE) ve Greenmetrics, Academic Ranking of World Universities (ARWU) veya QS World Universities Ranking deki sıralama kesinleştikten sonra girilir.

Mevcut durumda OMÜ 2020 yılının YÖK Üniversite İzleme ve Değerlendirme Genel Raporunda, OMÜ, **"Yabancı uyruklu öğrenci sayısı"** en yüksek olan üniversiteler arasında **beşinci** sırada yer almıştır.

2019 yılında, **"Teknokent veya TTO projelerine katılan öğrenci sayıları"** bakımından yapılan sıralamada dördüncü sırada; 2019 ve 2021 yıllarında "Uluslararasılaşma" başlığında **"Uluslararası değişim programları kapsamında gelen öğrenci sayısı"** bakımından **beşinci** sıradadır. 2021 yılında YÖKAK tarafından akreditasyonu yapılan üniversiteler arasındadır. Belirtilen göstergeler dışındaki kalan 42 göstergede ilk 5 sıralamasında değildir. 2022 yılı göstergelerine ait resmi değerler henüz yayınlanmamıştır.

YÖK Üniversite İzleme ve Değerlendirme SWOT Analizi

Güçlü Yönler:	Zayıf Yönler:
2020 yılının YÖK Üniversite İzleme ve Değerlendirme Genel Raporunda, OMÜ “Yabancı uyruklu öğrenci sayısı” en yüksek olan üniversiteler arasında ilk beşte yer almıştır. 2019 yılında, “Teknokent veya TTO projelerine katılan öğrenci sayıları” bakımından yapılan sıralamada dördüncü sırada; “Uluslararasılaşma” başlığında “Uluslararası değişim programları kapsamında gelen öğrenci sayısı” bakımından beşinci sıradadır. 2021 yılında YÖKAK tarafından akreditasyonu yapılan üniversiteler arasındadır.	Sıralamada, güçlü yönlerde belirtilen göstergeler dışındaki 42 göstergede ilk beşe girememiştir. Bazı göstergeler YÖK tarafından otomatik çekilmektedir. T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın (https://lab.sanayi.gov.tr) linkinde OMÜ nün tanımlı araştırma merkezleri ve akademik birimlerinin (Fakülte/MYO) tüm laboratuvar ve donanımının kayıtlanmaması ve satın alınan yeni donanımların (makina-teçhizat) eklenerek yıl bazında güncellenmeyişi zayıflıktır.
Fırsatlar:	Tehditler:
Teknofest Havacılık Uzay ve Teknoloji Festivali öğrenci ve akademisyenlerin teknoloji takımlarının yeni projeleri iyi bir fırsattır. OMÜ’de 2024-2028 Stratejik Planı ve Hedef Kartları, Strateji ve Geliştirme Daire Başkanlığı’nca hazırlık çalışmalarına başlanmış olup YÖK izleme ve Değerlendirme Göstergelerine uyumu gözetilmektedir. YÖKAK tarafından 2021 de akredite edilmiş bir üniversite olması fırsattır. Bununla birlikte, Üniversitede eğitim revizyonunu başlatarak akreditasyon süreçlerine, yeni bölümlerin ve araştırma laboratuvarlarının dahil olması bir diğer fırsattır.	Akademik personel sayısı yüksek olmasına rağmen OMÜ adresli yayın sayısına oranı 0.5 altındadır. Sonraki yıllarda bu tehdidin ortadan kaldırılması için lisansüstü araştırma gücü artırılmalıdır. Üniversite Yıllık İdare Faaliyet Raporundan ayrı bir yıllık Araştırma Faaliyet Raporu hazırlanarak yayımlanmalıdır. OMÜ Kalite Komisyonu Araştırma Faaliyetleri Alt Komisyonu tarafından Ar-Ge Performansı Artış Prosedürü geliştirilmeli ve OMÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsünce uygulanmalı ve takip edilmelidir.

YÖK Üniversite İzleme ve Değerlendirme Hedefler ve İyileştirilecek Alanlar

Kalite Güvence Sisteminde “stratejik planda yer alan 62 kurumsal performans göstergesine kalite güvence sistemini ölçecek göstergelerin ilave edilmesi”, “TSE Kalite Yönetim Sistemi terminolojisi ile YÖK Üniversite izleme ve değerlendirme göstergeleri arasındaki tanım farklılıklarının giderilmesi”, “iç ve dış paydaş memnuniyetlerinin kişisel ölçümü yerine proje ortaklıkları ile kurulan takım sayısının ölçüt alınması”, “akredite edilen birim sayısının artırılması” ve “mezunların istihdamının B2B platformları veya yerli bir yazılım geliştirilerek izlenmesi” başlıca iyileştirmeye açık alanlardır.

Ders Bilgi Paketi, Üniversitedeki programlara ait derslerin akademik program yeterliklerini ve hedeflerini, ders planlarını, dersler ve program yeterlikleri arasındaki ilişkileri, öğrenme kazanımlarını, değerlendirme ölçütlerini, öğretim elemanlarının paylaştığı belgeleri ve eğitim süreçlerini içeren dokümandır. Üniversite için erişilebilir ders bilgi paketi oranı, özellikle lisansüstü derslerde yükseltilmelidir.

Uluslararasılaşma açısından yabancı öğretim üyesi kadrosu %2 ile sınırlıdır. Uluslararası düzeyde araştırma ağlarına katılım teşvik edilmelidir. Akredite olan program sayısı artırılmalıdır. Öğretim elemanlarına yetkinlik kazandıracak faaliyetler desteklenmelidir. Yabancı dilde açılan program sayısı artırılmalıdır. Öğrencilerin sosyal sorumluluk projelerine katılımı için teşvik mekanizması geliştirilmelidir.

Üniversitemizin AR-GE yükünü hesaplamak için bir Ar-Ge performans ölçeği hazırlanmalıdır. Yıllık akademik birimlerin performans dağılımını gösteren bir Ar-Ge haritası oluşturularak OMÜ’nün araştırmalarının görünürlüğü sağlanabilir. Üniversite Ar-Ge gücünü sistematik olarak artıracak bir araştırmacı artış prosedürü geliştirilmelidir. Akademik birimlerce ayrı ayrı araştırma faaliyetleri raporu hazırlanması bir önceki yıllara kıyaslanarak yapılmalıdır.

Projelerin, toplumsal katkı faaliyetlerinin puantaj tablosu doldurmak ve manuel hesaplar yapmak yerine, KALEM yazılımına modül eklenmeli, proje puanının otomatik hesaplama ve yazılımda projelerin elektronik kaydının tutulması, listelenmesi ve arşivlenmesi sağlanmalıdır.

YÖK İzleme ve Değerlendirme 2019, 2020 ve 2021 ve 2022 Genel Raporlarında Ar-Ge çalışmalarına yüksek bütçe ayıran Üniversitelerle rekabet koşulları oluşturulmalıdır.

Kariyer merkezi koordinatörlüğünde, KİTAM, DEHAM, ADİM, UZEM ve Sürekli Eğitim Merkezince sertifikasyon programı sayısı çeşitlendirilmeli, yıllık eğitim ve kursiyer sayısı artırılmalıdır.

YÖKAK göstergelerinde, Mezuniyet hariç ayrılan öğrenci sayısı 2020 yılında 11023 ve 2021 yılında 4050’dir. Terk oranlarının düşürülmesi için bir araştırma komisyonu kurulmalıdır.

Tablo 6.14. Yıllara göre OMÜ-YÖKLZK Kurumsal Göstergeleri*

B. Araştırma-Geliştirme, Proje ve Yayın	2018	2019	2020	2021
B.1 Ulusal hakemli dergilerde yayımlanmış öğretim elemanı başına düşen yayın sayısı	0,069	0,12	0,231	0,214
B.2 SCI, SCI-Expanded, SSCI ve AHCI endeksli dergilerde yayımlanmış öğretim elemanı başına düşen yayın sayısı	0,302	0,318	0,412	0,403
B.3 En yüksek %10'luk dilimde atıf alan yayın sayısı	128	173	216	259
B.4 Üniversite adresli bilimsel yayınlara açık erişim oranı		55,91%	61,51%	59,11%
B.5.1 Başvurulan patent, faydalı model veya tasarım sayısı	23	31	14	15
B.5.2 Sonuçlanan patent, faydalı model veya tasarım sayısı	3	1	-	10
B.6 YÖK, TÜBA, TÜBİTAK bilim, teşvik ve sanat ödülleri sayısı		1	-	-
B.7 YÖK 100/2000 Projesi doktora bursiyeri sayısı	83	48	46	45
B.8 YÖK-YUDAB bursiyeri sayısı	1	1	-	-
B.9 TÜBİTAK tarafından verilen ulusal ve uluslararası araştırma bursu sayısı	63	53	60	151
B.10 TÜBİTAK tarafından verilen ulusal ve uluslararası destek program sayısı	72	88	106	110
B.11 Ulusal ve uluslararası özel veya resmi kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenmiş ArGe niteliği taşıyan proje sayısı	33	48	43	45
B.12.1 Üniversitenin THE'ya göre dünya sıralaması	1001+	1001+	1001+	1001+
B.12.2 Üniversitenin THE'ya göre bölgesel (Asya) sıralaması	351	401+	401+	401+
B.12.3 Üniversitenin THE'ya göre ulusal sıralaması	17	13	12	12
B.13 Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde (TGB) istihdam edilen doktora programlarına kayıtlı öğrenci sayısı		7	11	13
B.14.1 Üniversite laboratuvarlarında Ar-Ge, inovasyon ve ürün geliştirme kapsamında sunulan hizmet sayısı				76
B.14.2 Üniversite laboratuvarlarında Ar-Ge, inovasyon ve ürün geliştirme kapsamında sunulan hizmetlerden elde edilen gelir				12.573
B.15 Merkezi bütçe dışı öz gelir, döner sermaye, fon vb. Gelirlerin yıllık bütçeye oranı	19,41	16,3	8,5	11,17
B.16 Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezinin kâr ya da zararının toplam ciroya oranı	-6,68	-11,07	-14,26	13,7
B.17.1 Ar-Ge'ye harcanan bütçe oranı	2,98	3,9	3,01	3,32
B.17.2 Ar-Ge'ye harcanan yatırım bütçesi oranı	1,5	1,58	12,25	6,76
B.18.1 Endüstri ile ortak yürütülen proje sayısı	8	11	8	8
B.18.2 Endüstri ile ortak yürütülen projelerin toplam bütçesi	1.628.922	2.592.638	1.681.578	1.689.582
B.19 Yayın alımının bütçeye oranı	0,10%	0,04%	0,08%	0,35%

*2022 yılı verileri yayınlanmamıştır.

Tablo 6.15. YÖK Üniversite İzleme ve Değerlendirme Kapsamında Hazırlanan Eylem Adımları

Kod	Yönetim Görevi Adı	Yönetim Görevi Tanımı
1060	Eğitim ve Öğretim Uygulama Süreci	Lisansüstü ders bilgi paketi hazırlama prosedürü ve videosu hazırlanması
31	Endüstriyel Projeler	Endüstriyel yeni bir ürün veya Sanayicinin ürününü/ üretim sürecini iyileştirmeye yönelik hazırlanmış proje/tasarım ve yarışmalara katılan ön lisans, lisans ve lisansüstü öğrencilerince yürütülen ve finansal destek almış projelerinin Bölüm/ABD Başkanlıklarınca tespiti, TUBİTAK 2209 A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri destek programınca desteklenen projeler TUBİTAK 2242 Üniversite Öğrencileri Araştırma Projesi Yarışmaları 1505 - Üniversite-Sanayi İşbirliği Destek Programı 1507 KOBİ AR-GE Başlangıç Destek Programı Yeşilyurt Demir Çelik MYO, YÖK OSB MYO Meslek Eğitim Destek Programlarında sanayi ile ortak yürütülen projeler Not: Bu tipteki projelerin kanıtları bulut.omu.edu.tr adresine yüklenmeli ve Kalite Koordinatörlüğüne birimlerce resmi yazı ile bildirilmelidir.
1055	2022 Yılı Endüstriyel Projeler	Sanayi Proje Yarışması Başvuru Kabul ve Yarışma Kurallarının Belirlenmesi Tanıtım Kataloğu hazırlanması, kazanan projelere finansal destek sağlanması

7. SONUÇ

Teknolojik gelişmeler ve küreselleşmenin yarattığı etkiler üniversitelerin işlevlerini, organizasyon ve sorumluluk yapılarını ciddi anlamda değiştirmektedir. Ayrıca artan rekabet ve kitlesel eğitim talepleri üniversiteleri yeni kaynak arayışlarına itmesi, girişimci bir niteliğe dönüştürmesi ile sürdürülebilir kalkınma ve çevreye duyarlı bireylerin AR-GE geliştirerek bireylerin topluma hazırlanmasını zorunlu hale getirmiştir. Biz de üniversite olarak rekabet edebilen, araştırmacı, topluma katkı sağlayabilen, çevreye duyarlı, üretebilen girişimci gençler için uygun şartları sağlamak için her geçen gün bir plan dahilinde gelişmeyi hedefliyoruz.

Bu kapsamda 2024-2028 stratejik planında “Araştırma alanında kapasite, kalite ve işbirliklerini artırmak” ikinci amaç kartı olarak tanımlanmıştır. Hedefe ulaşmak üzere On dört performans göstergesi tanımlanmış ve faaliyetler planlanmıştır.

Amaç 2: ARAŞTIRMA ALANINDA KAPASİTE, KALİTE VE İŞBİRLİĞİNİ ARTIRMAK

2.1. Bilimsel yayın ve proje sayısını artırmak

2.1.1. Incites Dergi Etki Değerindeki Bilimsel Yayın Sayısı

2.1.2. Incites Dergi Etki Değerinde İlk %50’lik Dilime Giren Bilimsel Yayın Sayısı

2.1.3. Son 6 yılda yapılan toplam atıf sayısı

2.1.4. En yüksek %10’luk dilimde atıf alan yayın sayısı

2.1.5. Ulusal ve uluslararası kurum/kuruluşlar tarafından desteklenen Ar-Ge ve Yenilik Programları kapsamındaki projesi sayısı

2.2. Üniversite-sanayi/iş dünyası işbirliklerini geliştirmek

2.2.1. Ulusal ve uluslararası üniversite-sanayi/iş dünyası ile işbirlikli proje sayısı

2.2.2. Üniversite-Sanayi işbirliği ile gerçekleşen doktora tez sayısı

2.2.3. Uluslararası İşbirlikli Yayın Oranı

2.2.4. Üniversite-Sanayi/İş Dünyası işbirliğini geliştirecek etkinlik sayısı (Eğitim, çalıştay, toplantı, vb.)

2.2.5. TÜBİTAK 2244 Sanayi Doktora Programı Öğrenci Sayısı

2.3. Patent, faydalı model, tasarım ve ticari ürün çıktıları ile Girişimci Firma sayısını artırmak

2.3.1. Tescillenmiş Patent, faydalı model, endüstriyel tasarım, ticari ürün sayısı

2.3.2. Başvurulan Ulusal patent, faydalı model veya tasarım sayısı

2.3.3. Başvurulan Uluslararası patent, faydalı model veya tasarım sayısı

2.3.4. Akademisyen, öğrenci ve mezunların kurduğu firma sayısı

Bu kılavuz ile OMÜ' nün AR-GE organizasyon şeması oluşturulmuş, kurum içi araştırma projelerine verilen destekler tanımlanmış, OMÜ' nün araştırma alt yapısı ve AR-GE durum analizi yapılmıştır. Ayrıca ulusal ve uluslararası bazı derecelendirme kuruluşlarının metodolojileri tanımlanmış ve OMÜ' nün son yıllardaki performansı ortaya konulmuştur. Uluslararası görünürlüğünü artırmak ve Araştırma Üniversitesi olma yolunda iyileştirmeye açık alanlar belirlenmiş ve iyileştirme faaliyetlerine yansıtılmıştır. Kılavuzda yer alan her bir endekse ait göstergeler kalite süreçlerinin yürütüldüğü ÜNİKYS yazılımından izlenmektedir. Gösterge sorumluları, verilen görevleri yıllık bazda takip ederek yazılım üzerinden raporlandırılmaktadır. İlgili raporlar her bir endekse ait komisyonlarca analiz edilerek üniversitemizin güçlü ve zayıf yönleri belirlenmektedir. Belirlenen zayıf yönlerin iyileştirilmesi amacıyla sorumlu birimlere yönetim görevi vererek iyileştirme çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Oluşturulan bu sürekli iyileştirme yöntemi ve ilgili birimlerinin katkıları ile üniversitemizin araştırma geliştirme konusunda belirlediği hedeflere kısa zamanda ulaşması beklenmektedir.

PP2.1.KLV.0002, R1, Haziran 2023

*Bu dokümanın basılı hâli, kontrolsüz doküman kabul edilmektedir.
Lütfen web sitesinden en son versiyonuna ulaşınız.*

Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Kurupelit Kampüsü, 55139 Atakum / SAMSUN

iletisim@omu.edu.tr

omu@hs01.kep.tr

www.omu.edu.tr

